

Muzej in galerije mesta Ljubljane

Gosposka ulica 15
1000 LJUBLJANA
Matična številka: 3454428000
Šifra uporabnika: 38547
Šifra dejavnosti: 91.020

Bilanca stanja na dan 31.12.2024

Podatki so v EUR s centi

	2024	2023
SREDSTVA		
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	38.430.702,20	40.100.736,00
NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	69.605,65	71.071,00
POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	32.074,21	31.870,00
NEPREMIČNINE	46.791.505,88	46.808.676,00
POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	11.020.348,63	9.709.345,00
OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	5.090.027,27	5.054.907,00
POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	2.468.013,76	2.092.703,00
DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0,00	0,00
DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	0,00	0,00
DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	0,00	0,00
TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	0,00	0,00
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	414.184,12	315.305,00
DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	617,30	4.920,00
DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	506,56	10.060,00
KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	108.492,83	53.373,00
DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	1.333,00	0,00
KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	267.517,65	218.762,00
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0,00	0,00
KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	0,00	0,00
DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	3.132,76	7.575,00
NEPLAČANI ODHODKI	0,00	0,00

	2024	2023
AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	32.584,02	20.615,00
C) ZALOGE	146.744,04	126.794,00
OBRAČUN NABAVE MATERIALA	0,00	0,00
ZALOGE MATERIALA	0,00	0,00
ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	0,00	0,00
NEDOKONČANA PROIZVODNJA	0,00	0,00
PROIZVODI	0,00	0,00
OBRAČUN NABAVE BLAGA	0,00	0,00
ZALOGE BLAGA	146.744,04	126.794,00
DRUGE ZALOGE	0,00	0,00
I. AKTIVA SKUPAJ	38.991.630,36	40.542.835,00
IZVENBILANČNA EVIDENCA	0,00	0,00
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	874.093,09	711.128,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	540,00	500,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	177.232,36	146.389,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	637.682,53	496.094,00
DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	40.770,24	39.667,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	1.040,30	13.078,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	0,00	0,00
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	0,00	0,00
NEPLAČANI PRIHODKI	0,00	0,00
PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	16.827,66	15.400,00
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	38.117.537,27	39.831.707,00
SPLOŠNI SKLAD	0,00	0,00
REZERVNI SKLAD	0,00	0,00
DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,00	0,00
REZERVACIJE	0,00	0,00
SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	0,00	0,00
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	0,00	0,00

	2024	2023
Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	0,00	0,00
Presežek prihodkov nad odhodki	0,00	0,00
Presežek odhodkov nad prihodki	0,00	0,00
DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	0,00	0,00
DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0,00	0,00
OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	38.112.161,88	39.822.170,00
OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0,00	0,00
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	5.375,39	9.537,00
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0,00	0,00
I. PASIVA SKUPAJ	38.991.630,36	40.542.835,00
IZVENBILANČNA EVIDENCA	0,00	0,00

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov v obdobju od 1.1. do 31.12.2024

Podatki so v EUR s centi

	2024	2023
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	6.044.447,90	5.648.951,00
PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	5.916.162,79	5.568.369,00
POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	0,00	0,00
ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	0,00	0,00
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	128.285,11	80.582,00
B) FINANČNI PRIHODKI	9.007,16	8.733,00
C) DRUGI PRIHODKI	36.712,75	10.356,00
Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	915,00	0,00
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0,00	0,00
DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	915,00	0,00
D) CELOTNI PRIHODKI	6.091.082,81	5.668.040,00
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	3.716.956,59	3.437.686,00
STROŠKI PRODANIH ZALOG	39.040,57	47.572,00
STROŠKI MATERIALA	481.230,89	430.503,00
STROŠKI STORITEV	3.196.685,13	2.959.611,00
F) STROŠKI DELA	2.308.006,39	2.151.311,00

	2024	2023
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	1.897.252,07	1.643.118,00
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	287.007,71	265.658,00
DRUGI STROŠKI DELA	123.746,61	242.535,00
G) AMORTIZACIJA	0,00	0,00
H) REZERVACIJE	0,00	0,00
J) DRUGI STROŠKI	8.251,06	6.133,00
K) FINANČNI ODHODKI	2.199,00	1.348,00
L) DRUGI ODHODKI	47.830,78	61.974,00
M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	2.345,77	0,00
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0,00	0,00
OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	2.345,77	0,00
N) CELOTNI ODHODKI	6.085.589,59	5.658.452,00
O) PRESEŽEK PRIHODKOV	5.493,22	9.588,00
P) PRESEŽEK ODHODKOV	0,00	0,00
Davek od dohodka pravnih oseb	117,83	51,00
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	5.375,39	9.537,00
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	0,00	0,00
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	0,00	0,00
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	60	59
Število mesecev poslovanja	12	12

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov - po vrstah dejavnosti za leto 2024

Podatki so v EUR s centi

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	5.977.919,20	66.528,70
PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	5.865.648,22	50.514,57
POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	0,00	0,00
ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	0,00	0,00

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	112.270,98	16.014,13
B) FINANČNI PRIHODKI	9.007,16	0,00
C) DRUGI PRIHODKI	36.712,75	0,00
Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	915,00	0,00
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0,00	0,00
DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	915,00	0,00
D) CELOTNI PRIHODKI	6.024.554,11	66.528,70
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	3.667.375,13	49.581,46
STROŠKI PRODANIH ZALOG	26.522,11	12.518,46
STROŠKI MATERIALA	481.082,59	148,30
STROŠKI STORITEV	3.159.770,43	36.914,70
F) STROŠKI DELA	2.294.065,10	13.941,29
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	1.885.244,07	12.008,00
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	285.074,42	1.933,29
DRUGI STROŠKI DELA	123.746,61	0,00
G) AMORTIZACIJA	0,00	0,00
H) REZERVACIJE	0,00	0,00
J) DRUGI STROŠKI	8.251,06	0,00
K) FINANČNI ODHODKI	2.199,00	0,00
L) DRUGI ODHODKI	47.830,78	0,00
M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	2.345,77	0,00
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0,00	0,00
OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	2.345,77	0,00
N) CELOTNI ODHODKI	6.022.066,84	63.522,75
O) PRESEŽEK PRIHODKOV	2.487,27	3.005,95
P) PRESEŽEK ODHODKOV	0,00	0,00
Davek od dohodka pravnih oseb	117,83	0,00
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	2.369,44	3.005,95
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	0,00	0,00

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	0,00	0,00

Gosposka 15, SI-1000 Ljubljana, Slovenija

T + 386 (0)1 24 12 500

F + 386 (0)1 24 12 540

E info@mestnimuzej.si

W www.mestnimuzej.si

DŠ: 48922366
MŠ: 3454428000

POSLOVNO POROČILO

MUZEJA IN GALERIJ MESTA LJUBLJANE

ZA LETO 2024

Foto: Blaž Gutman

Ljubljana, februar 2025

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE POSREDNEGA UPORABNIKA:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane (Ur. l. RS, št. 116/2008)
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane (Ur. l. RS, št. 128/2020)
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane (Ur. l. RS, št. 17/2022)
- Strategija razvoja kulture v MOL 2020–2023, z usmeritvami do leta 2027
- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, s spremembami)
- Strategija razvoja Muzeja in galerij mesta Ljubljana za obdobje 2021–2025
- Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 21/13)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo s spremembami (ZUJIK, Ur. l. RS, št. 96/2002, s spremembami)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr. in 80/18)
- Zakon o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 63/07, s spremembami)
- Zakon o skupnih temeljih plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/24)
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 79/99, s spremembami, ZJF-UPB4, Ur. l. RS, št. 11/2011)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (Ur. l. RS, št. 75/19, 61/20 – ZDLGPE in 133/20)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18)
- Zakon o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (Ur. l. RS, št. 87/1997, s spremembami)

- Zakon o urejanju trga dela (ZUTD, Ur. l. RS, št. 80/10, 40/12, s spremembami, Ur. l. RS, št. 63/2013)
- Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Ur. l. RS, št. 63/2013)
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Ur. l. RS, št. 45/10)
- Zakon o delu na črno (Ur. l. RS, št. 32/2014)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, s spremembami)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg)
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Ur. l. RS, št. 30/06 in 51/14)
- Zakon o rabi slovenščine (Ur. l. RS, št. 86/04, s spremembami)
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (Ur. l. RS, št. 69/06, s spremembami)
- Zakon o medijih (Ur. l. RS, št. 110/06, s spremembami)
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06, s spremembami)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 94/07, s spremembami)
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnostih (Ur. l. RS, št. 86/2010)
- Uredba o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin (Ur. l. RS, št. 84/07, s spremembami)
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 68/17, 4/18 in 30/18)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev s spremembami in dopolnitvami (Ur. l. RS, št. 51/08, 91/08, 113/09 in 22/19)
- Uredba o določitvi višine položajnega dodatka za javne uslužbence (Ur. l. RS, št. 85/2010)

DOLGOROČNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, KI IZHAJAJO IZ VEČLETNEGA PROGRAMA DELA IN RAZVOJA POSREDNEGA UPORABNIKA OZ. PODROČNIH STRATEGIJ IN NACIONALNIH PROGRAMOV

- Vzpostavljanje MGML kot središča vrhunske ponudbe dediščinskih in umetnostnih vsebin preko interdisciplinarnosti ter sodelovanja na regijski, državni in mednarodni ravni.
- Priprava večjih letnih tematskih občasnih razstav in manjših tematskih, študijskih razstav v Mestnem muzeju Ljubljana, tako samostojno kot v okviru mednarodnih sodelovanj.
- Okrepiti in razviti nova sodelovanja z različnimi partnerji na področju delovanja MGML, priprava večjih medinstitucionalnih razstav.
- Povečati dostopnost dediščine – izgradnja učinkovite platforme potencialov/zbirk podatkov, ki so namenjeni najširši javnosti in pokrivajo širši ljubljanski prostor v evropskem kontekstu, od prazgodovine do danes, ter s tem povečati dostopnost muzejskih zbirk preko razstav, programov in sodobnih medijev ter spleta.
- Priprava in izvedba večjih retrospektivnih, preglednih galerijskih razstav slovenskih likovnih umetnikov s poudarkom na različnih medijih (kiparstvo, fotografija, slikarstvo itd.) ter popularizacija galerijskega programa.
- Povečati obseg proučevanja, znanstveno-raziskovalnega dela in publiciranja.
- Povečati dostopnost dediščine in umetnosti preko priprave in izvedbe raznolikega, kakovostnega javnega programa za različne ciljne javnosti, tudi za osebe s posebnimi potrebami, pri tem pa povečati uporabo sodobnih tehnologij.
- Vzpodbujati aktivno sodelovanje in participacijo z vsemi deležniki MGML. Odzivati se na vsa aktualna socialna, družbena in politična vprašanja ter širiti strpnost do drugačnosti.
- Povečati prepoznavnost MGML in strokovnega dela z različnimi promocijskimi aktivnostmi. Aktivno vključevanje v razvoj slovenskega in lokalnega kulturnega turizma z razvojem zanimivih kulturno-turističnih produktov.

LETNI CILJI POSREDNEGA UPORABNIKA, ZASTAVLJENI V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA – KRATEK POVZETEK LETNIH CILJEV IZ PROGRAMA DELA:

Glavni cilji:

- Nadaljevanje bogatih programskih izhodišč in projektov ter razširitev ponudbe za občinstvo.
- Poudarek na pluralnosti vsebin, medgeneracijskem dialogu ter približevanju dediščine in sodobne umetnosti širši javnosti.

- Krepitev trajnostne naravnosti muzeja in galerij.
- Izboljšanje fizične in digitalne dostopnosti prostorov in zbirk.
- Strokovni razvoj zaposlenih za izvajanje sodobnih programov.
- Skrb za opremo, stavbe in muzejske predmete.
- Krepitev sodelovanja z domačimi in mednarodnimi inštitucijami ter nevladnim sektorjem.
- Razvoj inovativnih pedagoških programov za različne generacije obiskovalcev.
- Povečanje vpetosti v kulturni turizem v sodelovanju s turističnimi organizacijami.
- Zagotavljanje dodatnih virov financiranja zaradi upadanja državnih sredstev.

Projekti po lokacijah:

- **Galerija Cukrarna:** Razstava *Plastenje* o kolažu in asemblažu, individualne predstavitve domačih in tujih avtorjev, širjenje mednarodnega dialoga, festival Indigo.
- **Mestni muzej Ljubljana:** Razstava *Oblačilni videz Ljubljančanov*, priprave na razstavi ob obletnici konca druge svetovne vojne in o arhitektu Borisu Podrecci.
- **Plečnikova hiša:** Razstave o Aleksandru Devu, Plečnikovih nagajencih in razstava sodobnega nizozemskega umetnika Barta Lunenburga.
- **Galerija Jakopič:** Retrospektivna razstava Klavdija Slubana ter fotografski pogled na pandemijo covid-19 in proteste v Ljubljani.
- **Mestna galerija Ljubljana:** Pregledne razstave Mladena Stropnika, Tomaža Furlana in Roberta Črnelča ter skupinska kiparska razstava *Različnosti*.
- **Galerija Vžigalica:** Razstave Mihe Artnaka, Svetlobne gverile (*Transformacije*), Mateja Stupice in Johna Feknerja.
- **Bežigrajski galeriji 1 in 2:** Prikazovanje manj znanih avtorjev in poetik, prvi galerijski nastopi mladih ustvarjalcev.
- **Skrb za zbirke in konserviranje:** Poudarek na restavriranju muzejskih predmetov, arheološkem nadzoru in sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

MGML je kot osrednja kulturna institucija v državi v letu 2024 nadaljeval s svojimi aktivnostmi ter s kakovostnim delom prispeval k razvoju muzejske in galerijske dejavnosti.

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV, UPOŠTEVAJE FIZIČNE, FINANČNE IN OPISNE KAZALCE, DOLOČENE V OBRAZLOŽITVI FINANČNEGA NAČRTA POSREDNEGA UPORABNIKA ALI V NJEGOVEM LETNEM PROGRAMU DELA PO POSAMEZNIH PODROČJIH DEJAVNOSTI

Delo MGML v letu 2024 je potekalo v skladu z vsebinskim in finančnim načrtom, ki smo ga zastavili v našem programu in sta ga potrdila strokovni svet in svet zavoda. V veliki meri smo načrt presegli, saj smo izvedli tudi nekaj projektov in vsebin, ki sprva niso bili načrtovani. Obdelava arheološkega gradiva in digitalizacija zbirk sta potekali v skladu z načrtom.

Izvedba razstav s področja prezentacije kulturne dediščine in sodobno-umetniških projektov v naših galerijah je bila zelo dobro obiskana in je prejela izjemno pozitiven odziv tudi pri kritiški javnosti, kar dokazujejo objave in recenzije našega dela v medijih. Znatno se je povečalo poročanje o našem delu v elektronskih medijih.

V letu 2024 smo veliko pozornost namenili delu s šolsko mladino in izobraževalnim projektom, kjer se je število obiskovalcev povečalo za 10 %. Rast obiskovalcev na vseh razstavah pa se je povečal za 12 %.

Pomembno je izpostaviti sodelovanje z nevladnim sektorjem, inštitucijami ter posamezniki v domačem in mednarodnem okolju. Ključni vidik našega dela ostaja skrb za številno infrastrukturo, ki jo ima MGML v upravljanju, vključno s predmeti v depozitu v Tehnološkem parku in na drugih lokacijah. V tem delu bomo potrebovali dodatna vlaganja v klimatske pogoje, v katerih se nahajajo naše zbirke.

Finančno smo poslovali pozitivno in sredstva razporejali v skladu s finančnim načrtom. MGML je s svojo raznovrstnostjo in izvedbo razstav postal eden izmed nosilcev muzejsko-galerijske dejavnosti v Sloveniji. Izdaja katalogov in publikacij nas uvršča v vrh slovenske produkcije na tem področju ter pomeni referenčni okvir tudi za ustvarjalce, s katerimi sodelujemo. Za delo na tem področju smo prejeli več priznanj.

NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH ALI NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA (PO POTREBI):

/

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET – ZA TISTE KATEGORIJE, KATERIH NAČRTOVANJE IN URESNIČEVANJE SPREMLJAMO VSAKO LETO IN PO ISTI METODIKI

Delo MGML v letu 2024 je potekalo v skladu z vsebinskim in finančnim načrtom, ki smo ga zastavili v našem programu in sta ga potrdila strokovni svet ter svet zavoda. V veliki meri smo načrt celo presegli, saj smo izvedli tudi nekaj projektov in vsebin, ki sprva niso bili načrtovani.

Obdelava arheološkega gradiva in digitalizacija zbirk sta potekali skladno z načrtom. Izvedba razstav s področja prezentacije kulturne dediščine ter sodobno-umetniških projektov v naših galerijah je bila zelo uspešna – razstave so bile odlično obiskane in so prejele izjemno dober odziv tudi pri strokovni javnosti, kar potrjujejo številne objave in recenzije v medijih. Znatno se je povečalo tudi poročanje o našem delu v elektronskih medijih.

V letu 2024 smo veliko pozornost namenili delu s šolsko mladino in izobraževalnim projektom, kjer se je število obiskovalcev povečalo za 10 %. Rast obiskovalcev na vseh razstavah pa se je povečal za 12 %.

Pomemben vidik našega dela ostaja sodelovanje z nevladnim sektorjem, inštitucijami in posamezniki v domačem ter mednarodnem okolju. Prav tako moramo izpostaviti skrb za obsežno infrastrukturo, ki jo MGML upravlja, ter za muzejske predmete, ki jih hranimo v depoju v Tehnološkem parku in drugih lokacijah. Na tem področju bo v prihodnje nujno dodatno vlaganje v izboljšanje klimatskih pogojev za optimalno hrambo zbirk.

Finančno smo poslovali pozitivno in sredstva razporejali v skladu s finančnim načrtom. MGML se je s svojo raznovrstnostjo ter izvedbo razstav in projektov uveljavil kot eden vodilnih nosilcev muzejsko-galerijske dejavnosti v Sloveniji. Izdaja katalogov in publikacij nas uvršča v vrh slovenske produkcije na tem področju ter predstavlja pomemben referenčni okvir tudi za ustvarjalce, s katerimi sodelujemo. Naše delo je bilo prepoznano tudi s številnimi priznanji.

OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA, KOT JIH JE PREDPISALO PRISTOJNO MINISTRSTVO OZ. ŽUPAN (OP. NI TREBA, V KOLIKOR NI PREDPISANIH MERIL) IN UKREPE ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI TER KVALITETE POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA. PRIPOROČLJIVO JE, DA SI VSAK JAVNI ZAVOD ZA MERJENJE DOSEŽKOV PRIPRAVI SVOJE LASTNE KAZALNIKE, KI ODRAŽAJO POGOJE DELOVANJA, POSEBNOSTI DEJAVNOSTI IN RAZMERE PRI DELU:

/

OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA POSREDNEGA UPORABNIKA

MGML vsako leto opravi vsaj eno notranjo revizijo. V letu 2024 je bila izvedena revizija z naslovom »Uspešnost sistema notranjih kontrol za zagotavljanje skladnosti s predpisi na področju evidenčnih naročil v letu 2023«. Revizija je pokazala manjše pomanjkljivosti, za katere so bila izdana priporočila, ki smo jih že uveljavili.

POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ CILJI NISO BILI DOSEŽENI. POJASNILA MORAJO VSEBOVATI SEZNAM UKREPOV IN TERMINSKI NAČRT ZA DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV IN PREDLOGE NOVIH CILJEV ALI UKREPOV, ČE ZASTAVLJENI CILJI NISO IZVEDLJIVI

Cilje za leto 2024 smo dosegli. V nadaljevanju se nahaja podrobnejše poročilo vseh načrtovanih in izvedenih aktivnosti v letu 2024.

OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, SOCIALNE RAZMERE, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ IN UREJANJE PROSTORA IN PODOBNO

Muzej in galerije mesta Ljubljane deluje v prestolnici države in ima zato še toliko večje obveznosti glede uresničevanja svojega poslanstva v direktnem dvogovoru z lokalnimi, državnimi in mednarodnimi institucijami. MGML oblikuje številne programe in gosti številne dogodke (okrogle mize, predavanja, prireditve itd.), ki uspešno povezujejo našo dejavnost tako z nevladnim sektorjem kot turizmom (sodelovanje s Turizmom Ljubljana in STO pri ustvarjanju kulturno-turističnih produktov). Pri oblikovanju različnih programov MGML spodbuja načelo participacije in se z njimi odziva na aktualna socialna, družbena in politična vprašanja ter širi strpnost do drugačnosti, na ta način pa MGML postaja aktiven ustvarjalec sprememb v urbanem prostoru. Še posebej inkluzivni smo na področju vključevanja socialno ogroženih, saj vsako leto poskušamo preko brezplačnih spodbud v naše programe vključiti socialno šibke prebivalce Ljubljane in Slovenije (npr. sodelovanje z Zavodom za zaposlovanje, sodelovanje s ZPMS). Poleg tega v naše programe intenzivno vključujemo osebe s posebnimi potrebami, tako pri snovanju programov kot izvedbi in koriščenju programov. Regionalni razvoj je še kako pomemben, saj poskušamo preko sodelovanj s partnerji v regiji s skupnimi močmi soustvariti večjo povezanost regije preko programov kulturne in naravne dediščine.

MGML se povezuje s sorodnimi muzejsko-galerijskimi in nevladnimi kulturnimi organizacijami ter na ta način pripomore tudi k razvoju in obogatitvi kulturne produkcije. Naše delovanje je usmerjeno tudi v projekte, ki presegajo lokalno in regionalno okolje, saj sodelujemo z Unescom ter tudi pri različnih evropskih projektih in združenjih.

Povezovanje z gospodarstvom je vidno tudi na področju sodelovanja pri različnih razstavnih projektih ter povezovanja kulture z gospodarstvom, ki ga v našem prostoru nedvomno primanjkuje.

VSEBINSKO POROČILO – PODROBNEJE

I. SKLOP

INVENTARIZACIJA IN DIGITALIZACIJA

V letu 2024 je bila opravljena inventarizacija skupno 3.102 predmetov, kar je skladno z načrtovanim. Poleg tega je bilo popisanih 467 muzejskih predmetov, 490 muzealij, 114 vzorcev, 429 enot fototeke, 2.226 enot digitalne dokumentacije, 616 enot slikovne dokumentacije, 192 enot tekstovne dokumentacije – enote so bile urejene oziroma digitalizirane. Vrednotenje muzejskih predmetov je bilo izvedeno na 3 % vseh predmetov, kar je nekoliko manj od načrtovanih 5 %.

Kategorija	Število
Muzejski predmeti	467
Muzealije	490
Drugi predmeti	0
Vzorci	114
Fototeka	429
Digitalna dokumentacija	2.226
Slikovna dokumentacija	616
Tekstovna dokumentacija	192
Zvočna in filmska dokumentacija	0
Vrednotenje	2.078 = 3 %

PROUČEVANJE

Naslov zbirke/enote	Strokovni delavci	Sodelujoče institucije	Cilji	Realizirano v letu 2024 (Da/Ne)	Obrazložitev
Ljubljansko barje	Irena Šinkovec	ZVKDS OE Ljubljana, MOL, Biotehnična fakulteta UL, Restavratorski center ZVKDS	Izdelava celovitega načrta kulturne in naravne dediščine Ljubljanskega barja	V teku (večletni projekt)	V letu 2024 sodelovanje z UL in ZRC SAZU: Vzorčenje keramike z najdišč Parte, Partovski kanal in Založnica v sklopu doktorskega študija Ines Nabernik Bošnjak na Univerzi v Yorku; preučevanje

					ostankov organskih snovi na posodah s kolišč iz 3. tisočletja pr. n. št.
Ljubljana	Irena Šinkovec	MOL, RRA LUR	Izdelava študije Ljubljana s cilji povezati številne projekte in vključiti civilno družbo	V teku (večletni projekt)	V letu 2024 sodelovanje z MOL – zasnova vsebin za razpise EU.
Analiza tkanin; proučevanje ostankov tkanin na kovinskih predmetih iz gomile 1 s Pleške hoste na Molniku, Podgorice in Kongresnega trga	Irena Šinkovec	UL, NHWM, Dunaj	Objava	Da	Raziskava je bila izvedena v sklopu predavanja in delavnice dr. Karine Grömer v Ljubljani in nadaljnjih analizah, ki potekajo na Dunaju; rezultati bodo objavljeni po zaključku raziskav.
Poselitev ljubljanskega prostora v mlajši prazgodovini			Razstava	V teku (večletni projekt)	V teku je pridobitev arheološkega arhiva velikega obsega Ig Pungart. V zadnjih desetih letih so raziskave mlajšeprazgodovinskih najdišč (Ljubljana – Tribuna, Kongresni trg, Vrhnika, Ig) bistveno dopolnile poznavanje poselitve ljubljanskega prostora v bronasti in železni dobi, zato v prihodnjih letih načrtujemo izvedbo študijske razstave na to tematiko.

Fond Edvina Suherja	dr. Corinne Brenko, Blaž Vurnik	Inštitut za zgodovino medicine	Nadaljevanje proučevanja vsebin fonda družine Suher	Da	Realiziran je bil pregled in ponovna identifikacija cca 50 predmetov, za katere je bilo potrebno identificirati podatke, ki so bili zbrani ob pridobitvi.
Proučevanje gradiva evidentiranega in pridobljenega v projektu Prostori gibanja	Corinne Brenko	ŠKUC (sekcije Magnus, LL, Roza klub), Legebitra, TransAkcija, DIH, Out in Slovenija, Kvartir, Lezbično-feministična univerza, Festival Rdeče zore, Festival LGBT filma, društvo Parada ponosa	Nadaljevanje preučevanja Fidlerjeve zbirke za potrebe razstave Prostori gibanja in popisovanje arhivov in predmetov različnih področnih organizacij in posameznikov v	Da	Realiziran pregled in digitalizacija izbranih Fidlerjevih negativov iz 90. let, ki so predstavljali dogajanje na Metelkovi. Popis in dokumentacija cca 100 predmetov iz arhiva področnih organizacij in posameznikov.
Zbirka predmetov s pripadajočo dokumentacijo z najdišča Dravlje	Bernarda Županek	Špela Karo, CPA ZVKDS	Izris predmetov in izdelava tabel, vektorizacija	Da	
Zbirka fotografij 2. svetovne vojne	Blaž Vurnik		Proučevanje v kontekstu priprav na razstavo 2025	Da	Razstava bo odprta aprila 2025, izbrani posnetki bodo objavljeni v spletni galeriji.
Zbirka fotografij Cecilije Koman	Blaž Vurnik		Objave v spletni galeriji po 2024	Da	Celoten konvolut je popisan v Kronosu in digitaliziran.
Dnevnik lj. zaporov Janka Spreitzerja	Blaž Vurnik		Identifikacija oseb za objavo dnevnika	Da	Objava bo pripravljena v prihodnjih letih.
Zbirka oblačil: spodnje	Mojca Ferle		Razstava in objava	Da	Izbor portretov za razstavo in napisana

perilo, krstna, poročna in žalna oblačila					gesla za spremni katalog – modni besednjak.
Upodobitve oblačil na portretih v zbirki MML	Ana Pokrajac Iskra		Razstava in objava	Da	Izbor portretov za razstavo in napisana gesla za spremni katalog – modni besednjak.
Snete freske z gradu Križ pri Komendi	Ana Pokrajac Iskra		Razstava v sklopu Baroka na Slovenskem	Da	Ena večjih fresk je restavrirana, retuša je bila možna s pomočjo Steletovega podrobnega opisa – dobro sodelovanje med restavratorko in kustosinjo. Dr. Igor Sapač je sporočil, da pri razstavi ne bo mogel sodelovati, zato so bila potrebna nova izhodišča za razstavo. Naslov razstave Opis ene biljardne sobe temelji na Steletovih topografskih zapiskih, kjer to sobano imenuje kot biljardno sobo. Na razstavi bo predstavljena večina fresk, v poskusu rekonstrukcije prostora. Ena od fresk, ki jih hrani Narodna galerija, bo predstavljena v Narodni galeriji, ostalo pa v Mestnem muzeju Ljubljana kot samostojna razstava pod idejnim okriljem projekta Barok v Sloveniji.
Cesar Franc I. na grafikah v zbirki MML	Ana Pokrajac Iskra		Razstava in objava	Ne	Razstava Neznano kraljestvo je dobila druge poudarke, zato

					je tema proučevanja dobila druge vsebinske poudarke.
Plečnikova zbirka MGML	Ana Porok	ZVKDS OE Ljubljana	Oblikovanje zelenih prvin Plečnikove Ljubljane	Da	Knjiga Plečnikova zelena Ljubljana je izšla decembra 2024.
Gradivo iz arheoloških raziskav	Martin Horvat	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	Strokovna valorizacija in inventarizacija	Da	V letu 2024 se je nadaljevala obdelava gradiva iz arheoloških raziskav na lokaciji Ljubljana, Vevče-Polje (2020) in Ljubljana, Tržaška cesta (2020). Aktivnosti so potekale v Centru za prevzem in obdelavo arheoloških arhivov na Letališki 9a. Začasna pridobitev gradiva, ki je bilo izkopano na lokaciji Ljubljana, Slovenska cesta, SNG Drama (KVS št.: 62240-292/2023-3340-3, koda raziskave 23-0275). Arheološke raziskave izvaja ZVKDS, Center za preventivno arheologijo – CPA. MGML pri projektu opravlja osnovno čiščenje in konservacijo arheoloških najdb.
Muzealizacija arhivov arheoloških raziskav	Bernarda Županek, Irena Šinkovec, Martin Horvat		Strokovna valorizacija in inventarizacija	Da	V letu 2024 je MGML, kot pristojni muzej, prevzel 63 arhivov arheoloških najdišč.
Zbirka zemljevidov,	Janez Polajnar		Priprava za spletno	Da	

kart	in		objavo	in		
načrtov			razstavo			

IZOBRAŽEVANJE IN SODELOVANJE NA STROKOVNIH SREČANJIH

Sodelovanje na strokovnih srečanjih doma in v tujini			
Udeleženec	Naslov dogodka	Nosilec	Udeležba (lasten prispevek-naslov, slušatelj, predstavnik)
GORAZD KNIFIC	Zborovanje Slovenskega muzejskega društva	Slovensko muzejsko društvo	udeležba
BLAŽ VURNIK	Zborovanje Slovenskega muzejskega društva	Slovensko muzejsko društvo	udeležba
BERNARDA ŽUPANEK	European Association - poslušanje predavanj, lastno predavanje	European Association of Archaeologists	aktivna udeležba
BLAŽ VURNIK	Letna konferenca odbora mestnih muzejev	ICOM-CAMOC	aktivna udeležba
HELENA PUCELJ KRAJNC	Strokovna ekskurzija v Gradec in na Dunaj	Skupnost muzejev Slovenije	udeležba
JANJA REBOLJ	Letni posvet o izobraževanju odraslih	Andragoški center RS	aktivna udeležba
JANEZ POLAJNAR	Giornate della Carboneria, mednarodna konferenca Fratta, Ljubljana, Brno, Il filo rosso della Carboneria, Fratta Polesine, Italija 8.–10. 11. 2024	Comune di Fratta Polesine	Udeležba; prispevek: »Tudi Ljubljana ima svojo Kalvarijo« O odzivu avstrijske države na odkritje revolucionarnih gibanj na njenem ozemlju
JANEZ POLAJNAR	ICOM okrogla miza: Raziskovanje in ohranjanje dediščine: vloga muzejev, Muzej novejši in sodobne zgodovine, 14. 10. 2024	ICOM Slovenija	aktivna udeležba; govorec na okrogli mizi
MAJA ČHOVIN KORSIKA	Modra in srebrna koprena: pogovor, srečanje in javno branje	JSKD	aktivna udeležba
JANJA REBOLJ	Predstavitev primera dobre prakse M_oder	Slovensko društvo za odnose z javnostmi	aktivna udeležba
NEJC KOVAČIČ	Predstavitev primera dobre prakse M_oder	Slovensko društvo za odnose z javnostmi	aktivna udeležba
HELENA PUCELJ KRAJNC	Predstavitev dejavnosti SMS in Društva konservatorjev	Skupnost muzejev Slovenije	udeležba
LIZA LAMPIČ	Predstavitev dejavnosti SMS in Društva konservatorjev	Skupnost muzejev Slovenije	udeležba
ZALA REBERNAK	Predstavitev dejavnosti SMS in Društva konservatorjev	Skupnost muzejev Slovenije	udeležba

Izobraževanje in strokovna usposabljanja doma in v tujini		
Udeleženec	Naslov (programa ...)	Organizator
MARIJA SKOČIR	IDG Summit: Connecting the Dots	Inner Development Goals
NINA VOŠNJAK	7. mednarodna konferenca Šola in muzeji	Educa
NINA VOŠNJAK	Strokovna ekskurzija Sekcije za izobraževanje in komuniciranje Reka	Sekcija za izobraževanje
EMA MARINČIČ	Udeležba na superviziji o pedagoških kompetencah	FamilyLab
HELENA PUCELJ KRAJNC	24. strokovno srečanje konservatorjev-restavradorjev	Posavski muzej Brežice
LIZA LAMPIČ	24. strokovno srečanje konservatorjev-restavradorjev	Posavski muzej Brežice
EMA MARINČIČ	daCI CONFERENCE 24	DaCi svetovna plesna organizacija
EMA MARINČIČ	7. mednarodna konferenca Šola in muzeji	Educa
NIKA DAMJANOVIČ	7. mednarodna konferenca Šola in muzeji	Educa
LIZA LAMPIČ	Delavnica identifikacije plastičnih materialov	MG+MSUM
NIKA DAMJANOVIČ	Nacionalno medresorsko strokovno usposabljanje	različni
NINA VOŠNJAK	Nacionalno medresorsko strokovno usposabljanje	različni
EMA MARINČIČ	Zgradba in delovanje možganov, navezanost otroka na odrasle	Univerza Sigmunda Freuda
KARMEN KOTARSKI	Zakonske podlage in posebnosti računovodenja v javnem sektorju	Forum Akademija
BLAŽ VURNIK	Snovna in nesnovna dediščina v mestnih muzejih	Muzeum Krakowa
JULIJA HODA	Obisk razstav in odprtij, aktualni dogodki, sestanki	La Biennale di Venezia
MAJA ČEHOVIN KORSIKA	Obisk razstav in odprtij, aktualni dogodki, sestanki	La Biennale di Venezia
MARIJA SKOČIR	Obisk razstav in odprtij, aktualni dogodki, sestanki	La Biennale di Venezia
EMA MARINČIČ	Bivanje v sožitju – kultura in umetnost za varen in spodbuden svet	različni
EMA MARINČIČ	Avtizem in kako ga sprejeti	Vis a vis
JANI PIRNAT	Obisk razstav in odprtij, aktualni dogodki, sestanki	La Biennale di Venezia
NEJC KOVAČIČ	Tridnevna konferenca v Londonu	Museum Next
BLAŽ VURNIK	Teoretični in praktični del izobraževanja o vodenju procesov v muzejih	Skupnost muzejev Slovenije

SANELA RAŠIČ	Drobljenje javnih naročil – praktične delavnice z odvetnico Majo Prebil	UL RS
BARBARA STERLE VURNIK	Odprtje, ogledi	La Biennale di Venezia
EMA MARINČIČ	Uvod v senzorni jezik	Zavod Sensorium
NIKA DAMJANOVIČ	Uvod v senzorni jezik	Zavod Sensorium
MARIJA SKOČIR	Obisk fotografskega festivala	Les Rencontres d'Arles, Francija
BARBARA STERLE VURNIK	Ogledi razstav	La Biennale di Venezia
SARIVAL SOSIČ	Ogledi razstav	La Biennale di Venezia
MARUŠA MEGLIČ	Ogledi razstav	La Biennale di Venezia
SLAVKO MEDEN	Seminar kamišbaj	Slovenski gledališki inštitut
NEJC KOVAČIČ	Slovenski oglaševalski festival	Slovenska oglaševalska zbornica
NEJC KOVAČIČ	Dobre prakse doma	STO/Nea culpa
NEJC KOVAČIČ	Predavanje Cultural Delivery	Museum Next
NEJC KOVAČIČ	Open Atelier	Plečnikova hiša
NEJC KOVAČIČ	Creative Museum Summit	Museum Next
TAMARA BREGAR	Šola sodobnega vodenja	O.K. Consulting
NIKA DAMJANOVIČ	Strokovni posvet Potenciali povezovanja	Kulturni bazar
NINA VOŠNJAK	12. mednarodna konferenca gledal. pedagogike	Društvo Taka tuka in JSKD
TAMARA BREGAR	HRM online festival	GV Planet
EMA MARINČIČ	Umetnost učenja	Društvo Taka tuka in JSKD
NEJC KOVAČIČ	5. mednarodni znanstveni simpozij	ICOMOS Slovenija
DAMJANA BERGANT	Tkemo mrežo ustvarjalnosti	Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje
EMA MARINČIČ	Tkemo mrežo ustvarjalnosti	Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje
NINA VOŠNJAK	Tkemo mrežo ustvarjalnosti	Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje
NINA VOŠNJAK	Stanje vizualne pismenosti v razmerju med šolo in muzejem	SIK
DAMJANA BERGANT	Stanje vizualne pismenosti v razmerju med šolo in muzejem	SIK
EMA MARINČIČ	Stanje vizualne pismenosti v razmerju med šolo in muzejem	SIK
ALENKA GREGORIČ	Obiski institucij, pogovori, sodelovanje	Um. sistem Romunije

TAMARA BREGAR	Kadrovski načrti v javnem sektorju	Forum Akademija
NINA VOŠNJAK	Pripovedovanje v pedagoškem procesu	Različni izvajalci pod org. Inštituta Divja misel in CD
EMA MARINČIČ	Pripovedovanje v pedagoškem procesu	Pravljичni studio
EMA MARINČIČ	Temeljno izobraževanje	FamilyLab
DAMJANA BERGANT	Sposobnost ubesedovanja zgodb	Pravljичni studio
MARUŠA MEGLIČ	Obisk Manifesta	Barcelona
BARBARA STERLE VURNIK	Obisk Manifesta	Barcelona
SARIVAL SOSIČ	Obisk Manifesta	Barcelona
URŠA KARER	Osnove aplikacije Cobiss	Maribor
ALENKA TREBUŠAK	Obisk Manifesta	Barcelona
MARA A. VUJIČ	Obisk Manifesta	Barcelona
JANJA REBOLJ	Strategije pripovedovanja zgodb	Gospodarska zbornica Slovenije
DAMJANA BERGANT	Gledališče v muzeju	Slovenski gledališki inštitut
EMA MARINČIČ	Gledališče v muzeju	Slovenski gledališki inštitut
BARBARA STERLE VURNIK	Tehnike in strategije reševanja težavnih situacij za vodje timov	Društvo za mediacijo in komunikacijo
NEJC KOVAČIČ	Beneški umetniški bienale	Le Biennale di Venezia
NINA VOŠNJAK	Gledališče v muzeju	Slovenski gledališki inštitut
TAMARA BREGAR	Online seminar Predstavitev Zakona o skupnih temeljih plačnega sistema	Forum media
EMA MARINČIČ	Intervizijska skupina	FamilyLab
MOJCA PODLESEK	Obisk Bienala	Le Biennale di Venezia
URŠKA KARER	Spletni seminar	NUK
GORAZD KNIFIC	Obisk Belvedere Research Centre, Dokumentation center	Belvedere Research Centre
ZALA REBERNAK	Predstavitev evakuacijske vaje	Narodni muzej Slovenije
HELENA PUCELJ KRAJNC	Predstavitev evakuacijske vaje	Narodni muzej Slovenije
HELENA PUCELJ KRAJNC	Izobraževanje o inovativnih zelenih praksah pri ohranjanju dediščine	Slovenski etnografski muzej
ZALA REBERNAK	Izobraževanje o inovativnih zelenih praksah pri ohranjanju dediščine	Laboratorij za dediščino Ljubljana

OBJAVE, UREDNIŠTVA IN PREDAVANJA

BERNARDA ŽUPANEK: 16. 6. 2024 na domačiji Pr' Lenart predavanje »Gora sv. Lovrenca«, v okviru programa Evropski dnevi arheologije 2024.

BERNARDA ŽUPANEK: Sprehod po Emoni [Elektronski vir]: prispevek iz oddaje Slovenski magazin. Ljubljana: RTV Slovenija, 2024: <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175017839?s=tv>

BERNARDA ŽUPANEK: Vse poti vodijo v Emono: žrmlje in trgovina na dolge razdalje (soavtorji Matej Dolenc, Sabina Dolenc, Nastja Rogan Šmuc), Keria: studia Latina et Graeca, Vol. 26, no. 1, 2024, str. 93–101.

MARTIN HORVAT: 16. 9. 2024 – Predavanje: Kronos – sistem za digitalizacijo muzejskih in galerijskih zbirk – MUZEJSKA DOKUMENTACIJA V DOBI DIGITALNE PREOBRAZBE, Zborovanje SMD, Brežice, 16.–17. 9. 2024

MARIJA SKOČIR: Prispevek na Mednarodni šoli muzeologije: Museum and Green Transformation: *The exhibition Ripples: A Visual Diary of Water as a model of environmentally conscious and socially inclusive curatorial practice*, Pokrajinski muzej Koper, 28. 5. 2024, organizacija Forum slovanskih kultur

MARIJA SKOČIR: Online predavanje za študente PannaFoto, Jakarta, Indonezija: A PHOTOGRAPHER ? VS. / AND / WITH / FOR / AGAINST ? A CURATOR, 9. 11. 2024, organizator Institut Panna Photo, Jakarta

ANA POROK: Predstavitev Plečnikove hiše v okviru mednarodne poletne delavnice *Nanotourist Strategies for Ljubljana*, [AA Nanotourism](#), 6. 9. 2024; delavnica je potekala v Ljubljani med 6. in 20. 9. 2024; organizator: Architectural Association, School of Architecture in London, UK.

ANA POROK: Plečnikova hiša je bila prizorišče mednarodne arhitekturne delavnice z naslovom *Plečnikovo okno*; sodelovanje FA v Ljubljani in FA iz Beograda, zasnova prof. Tadej Glažar; Ana Porok, predstavitev Plečnikove hiše in somentorstvo študentom v okviru mednarodne arhitekturne delavnice; 4.–8. 11. 2024.

MAJA KOVAČ: Uredništvo nove publikacije *Plečnikova zelena Ljubljana*; publikacija avtorice mag. Darje Pergovnik, je izšla decembra 2024, vezana na razstavo *Plečnik in Ljubljana: urejanje odprtega prostora*, ki je bila v Plečnikovi hiši na ogled od 2. 2. do 12. 5. 2024.

ČLANSTVO V STROKOVNIH ORGANIZACIJAH, ZAVODIH IN DRUŠTVIH

MARTIN HORVAT

- Sodelovanje v delovni skupini za področje digitalizacije v okviru procesa sprememb resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2022–2029 (Ministrstvo za kulturo).

BERNARDA ŽUPANEK

- Članica uredniškega odbora revije Argo (SMD).
- Članica uredniškega odbora serije Arheologija na avtocestah Slovenije (ZVKDS CPA).
- Članica Slovenskega arheološkega društva.
- Članica Slovenskega muzejskega društva.
- Članica European Association of Archaeologists.
- Predsednica Strokovnega sveta Zavoda MGML.

BLAŽ VURNIK

- Član Nadzornega odbora ICOM Slovenija.
- Član komisije za Valvasorjeva priznanja pri Slovenskem muzejskem društvu (SMD).
- Član komisije za strokovne nazive pri Ministrstvu za kulturo (MK).
- Član strokovne komisije za področje premične kulturne dediščine.
- Član delovne skupine za recenzijski pregled gradiv za postavitev skupne stalne razstave v Bloku 17 Državnega muzeja Auschwitz-Birkenau.
- Nacionalni predstavnik pri European Museum Academy.
- Član Sveta Zavoda MGML.
- Član Strokovnega sveta Narodnega muzeja Slovenije.
- Član Sveta Zavoda Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije.

MOJCA FERLE

- Članica Muzejskega društva Škofja Loka, članica izvršnega odbora.
- Članica sveta javnega zavoda Loški muzej Škofja loka.
- Članica uredniškega odbora Loških razgledov.
- Članica Slovenskega muzejskega društva.
- Članica Slovenskega etnološkega društva.
- Članica mednarodne organizacije za šivano in klekljano čipko OIDFA.

JANEZ POLAJNAR

- Član Delovne skupine Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine.

SARIVAL SOSIČ

- Član Slovenskega društva likovnih kritikov.

BARBARA STERLE VURNIK

- Članica Slovenskega društva likovnih umetnikov.
- Članica AICA – Mednarodnega združenja likovnih kritikov (International Association of Art Critics).
- Predsednica Strokovne komisije MOL na štirih področjih kulture: vizualna umetnost, arhitektura in oblikovanje, podporni programi, EU projekti, festivali, Mestna občina Ljubljana, Oddelek za kulturo.
- Članica razvida strokovnjakov za sodelovanje v strokovnih komisijah investitorjev pri izbiri umetniških del v javnih investicijskih projektih – Ministrstvo za kulturo.
- Članica Strokovne komisije za izvedbo postopka javnega natečaja za izbiro umetniških del v investicijskem projektu gradnje stanovanjske soseske Mestni kare – Povšetova v Ljubljani – Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana.
- Članica Strokovne komisije za izvedbo postopka javnega natečaja za izbiro umetniških del v investicijskem projektu gradnje Upravne enote Ruše – Upravna enota Ruše, Ministrstvo za javno upravo.
- Članica Strokovne komisije za izvedbo postopka javnega natečaja za izbiro umetniških del v investicijskem projektu »Rekonstrukcija/prizidava objekta Ljubljanska cesta 4 v Radovljici« – Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja Ljubljana.

MARA ANJOLI VUJIĆ

- Članica Udruge GSG, Reka, Hrvaška.
- Članica Društva Mesta žensk, Ljubljana.
- Članica mednarodne žirije za izbor razstav v galerij Podroom, KCB za 2024/2025, Beograd, Srbija.
- Članica programskega sveta galerije O.K. za leto 2024, Reka, Hrvaška.

ALENKA GREGORIČ

- Članica uredniškega odbora revije Cukr.
- Članica strokovne komisije Prešernovega sklada.
- Mentorica na šoli Svet umetnosti – Šola za kuratorske prakse in kritiško pisanje.
- Članica komisije za izbor umetniških ateljejev v Švicarji.
- Članica komisije za izbor prispevkov Razstavljanje na Slovenskem.
- Članica komisije za nagrado STRABAG Art Award International.
- Članica mednarodnega združenja Collection Collective, Bukarešta/Bruselj.
- Svetovalka pri pripravi dokumentacije za ustanovitev Muzeja sodobne umetnosti, Priština, Kosovo.
- Članica Društva Mesta žensk, Ljubljana.

ALENKA TREBUŠAK

- Članica Slovenskega društva likovnih kritikov.

LENKA ĐOROJEVIĆ

- Članica Društva Mesta žensk, Ljubljana, Slovenija.
- Članica ISU – Instituta za sodobno umetnost, Cetinje, Črna gora.

MARIJA SKOČIR

- Članica uredniškega odbora revije Fotoantika.

- Članica komisije za odkup umetniških del za zbirko Evropskega parlamenta.
- Mentorica programa Od blizu.
- Mentorica programa FutureTalent, Pannafoto, Jakarta, Indonezija.

KATARINA TOMAN KRACINA

- Članica Društva restavradorjev Slovenije.
- Članica Društva Slovenskih likovnih umetnikov.

LIZA LAMPIČ

- Članica Društva restavradorjev Slovenije.
- Članica izvršnega odbora Društva Restavradorjev Slovenije.

HELENA PUCELJ KRAJNC

- Članica Društva restavradorjev Slovenije.

IZDAJANJE PUBLIKACIJ

	Avtor	Naslov
1.	Žmuc Irena	Ivan Hribar: Javno. Ustvarjalno. Zasebno.
2.	Beja Boris (umetnik), Sterle Vurnik Barbara (urednik)	So_Obstoj: [1. 12. 2023–11. 2. 2024]
3.	Krese Meta (umetnik)	Ste prišli, da boste ostali?: pregledna fotografska razstava
4.	Sluban Klavdij (umetnik), Skočir Marija (avtor dodatnega besedila), Novak Boris A. (avtor dodatnega besedila)	Klavdij Sluban: Nekje drugje tukaj
5.	Mahnič Dominik (umetnik), Maja Čehovin Korsika, Julija Hoda, Jani Pirnat (uredniki), Jurij Bon, Jani Pirnat, Ezster M. Polonyi, Jure Vuga (avtorji besedil), Blaž Gutman (foto)	Krmiljenje čopiča: katalog razstave
6.	Černelč Robert (umetnik), Sosič Sarival (avtor dodatnega besedila), Ban Brejc Oskar (avtor dodatnega besedila), Smolič Nataša (avtor dodatnega besedila)	Medprostori: pregledna razstava
7.	Stropnik Mladen (umetnik), Bernik Viktor (umetnik), Sterle Vurnik Barbara (urednik), Vidmar Vladimir (avtor dodatnega besedila)	Adijo pecivo: [23. 5.–1. 9. 2024]
8.	Novak Ranko (umetnik), Bašič Ajdin (urednik), Podlesnik Mateja (urednik), Trebušak Alenka (urednik)	Oblika vsebine: grafično oblikovanje 1973–2023
9.	Trebušak Alenka (urednica)	Razširjeni vid: Muzej in galerije mesta Ljubljane
10.	Sluban Klavdij (umetnik), Skočir Marija (avtor dodatnega besedila)	Klavdij Sluban: Nekje drugje tukaj, 2. izdaja
11.	Damjanovič Nika (avtor), Vukotič Jaka (ilustrator)	ArhitektUrice: igrivo raziskovanje Plečnikove arhitekture za mlade radovedneže
12.	Spačal Saša (umetnik), Trebušak Alenka (urednik)	Knjižnica padlih solz: [29. 9. 2023–21. 1. 2024]

13.	Požlep Mark (umetnik), Gregorič Alenka (urednik)	Neskončne počitnice: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Cukrarna
14.	Paci Adrian (umetnik), Gregorič Alenka (urednik)	Valovi in pogledi: katalog
15.	Balen Robert (fotograf), Chang Simon (fotograf), Blejec Metod (avtor dodatnega besedila), Hoda Julija (avtor dodatnega besedila), Tomanič Trivundža Ilija (avtor dodatnega besedila)	Naša last: slovenska protestna fotografija 2020–2022
16.	Brenko Corinne (urednik), Tratnik Suzana (urednik)	Prostori gibanja: 40 let LGBT skupnosti v Ljubljani
17.	Kovačič Marko A. (umetnik), Sosič Sarival (urednik)	Različnosti: kiparska razstava
18.	Atoui Tarek (umetnik), Zagoričnik Luka (avtor dodatnega besedila), Anjoli Vujić Mara (urednik)	Stoječe valovanje: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Cukrarna
19.	Pergovnik Darja (avtor), Kovač Maja (urednik), Paternoster Matevž (foto)	Plečnikova zelena Ljubljana
20.	Odgovorna urednica: dr. Manca G. Renko	Revija Cukr # 5
21.	Odgovorna urednica: dr. Manca G. Renko	Revija Cukr # 6
22.	Sosič Sarival (urednik); umetniki: Tea Cruk Sorta, Marko A. Kovačič, Borut Korošec, Zoran Srdić Janežič, Natalija Črnčec, Tejka Pezdirc, Kristina Rutar, Boštjan Perovšek	Različnosti: kiparska razstava, katalog
23.	Haliti Flaka (umetnica), Gregorič Alenka (urednica)	Jaz kričim, tvoj odmev se odbija – kdo sem

KONSERVATORSKA SLUŽBA

VZDRŽEVANJE DEPOJEV

Depo TP22: Redno delo v depoju je sprejem in izdaja muzejskih predmetov, preventivna konservacija ali restavriranje, embaliranje, priprava za transport in kontrola stanja predmetov v depoju. Revizija gradiva je potekala skozi vse leto. Pri vzdrževanju klimatskih pogojev v depoju ne pridemo do zadovoljivih rezultatov, kar se že odraža na slabšem stanju muzejske zbirke, zato je potrebna sanacija/nadgradnja klimatskega sistema. Potekala (in še traja) je preverba stanja lokacij predmetov v prenovljeni bazi podatkov, da se popravi morebitne napake.

Arheološki center, Letališka: Redno delo v Arheološkem centru je zaobsegalo urejanje lokacije in obdelavo novih pridobitev, iz Arheološkega centra na Letališki pa smo preselili tudi obsežno zbirko kosti na novo depojsko lokacijo na Vevški cesti. Novo lokacijo je bilo treba delno prenoviti, opremiti z regali in sistematično preseliti gradivo. S tem smo v Arheološkem centru pridobili prostor za nove arheološke pridobitve.

Depozitorij Verd: Redna kontrola stanja predmetov in vzorčenje vode in lesa. Dela izvajajo arheo. potapljači.

VZDRŽEVANJE IN SODELOVANJE PRI POSTAVLJANJU RAZSTAV

Konservatorska služba redno vzdržuje razstave na naslednjih lokacijah:

KOŽ: Vzdrževanje, čiščenje in pregled razstavljenе zbirke smo v letu 2024 izvedli dvakrat. Z razstave smo vzeli Župančičeve risbe, ki so vključene v drugo razstavo, in jih v vitrini nadomestili s kopijami. V depo smo umaknili tudi nekaj drugih originalnih predmetov, da preprečimo poškodbe gradiva zaradi dolgotrajnega razstavljanja. V času kurilne sezone je zaradi nizke relativne vlage potrebno dovlaževanje v obeh razstavnih prostorih.

Cankarjev vrh: Konservatorska kontrola in obdelava razstavljenih predmetov se je izvedla ob začetku in ob koncu razstavne sezone.

MML, stalna razstava Ljubljana. Zgodovina. Mesto.: Izvajali smo redno kontrolo predmetov na stalni razstavi in ukrepali po potrebi: odstranitev ogroženih predmetov v konservacijo, prevzem z razstave zaradi analiz, prevzem z razstave zaradi izposoje ali menjave (največ predmetov, likovnih del, smo z razstave začasno vzeli iz uvodne sobe, kjer smo jih nadomestili s kopijami v enaki velikosti), umestitev novih predmetov v razstavišče (emonska freska, okensko krilo z jedkanim steklom). V kletnih prostorih razstavišča smo izvedli čiščenje prikazanih profilov, ker se material osipa in nalaga za šipami. Vsaka intervencija v stalno razstavo se je opravila v dogovoru s širšo ekipo muzejskih delavcev in oblikovalcem.

MML, občasna razstava Slovenske umetnice: Izvajali smo redne preglede stanja predmetov. Konservatorska služba je sodelovala pri načrtovanju, oblikovanju podstavkov za umetnine, kar je pomembno za optimalno ohranjanje: svetujemo pri izbiri podpornih materialov, jakosti osvetlitve, primerni zaščiti pred mehanskimi poškodbami in drugimi škodljivimi dejavniki. Na razstavi Slovenske umetnice je kljub skrbi prišlo do poškodbe izposojenega kipa Mongol iz zbirke Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, ki smo ga v dogovoru z izposojevalcem restavrirali.

MML, občasna razstava Od Korzeta do žaketa: Sodelovali smo pri izboru in pripravi gradiva (restavriranje, konserviranje). Različno ohranjene predmete smo v glavnini restavrirali v naši delavnici Ščit (358), 20 kosov perila in otroških oblačil smo restavrirali v SEM-ovi konservatorski delavnici s pomočjo konservatorke za tekstil Ane Motnikar, poškodovano plesno obleko z začetka prejšnjega stoletja pa so restavrirali v Pokrajinskem muzeju Ptuj (ga. Eva Illec). Konservatorji smo sodelovali z izbranimi oblikovalcema razstave in jima posredovali smernice za razstavljanje občutljivega gradiva, skupaj smo preučevali možnosti razstavljanja oblačil na lutkah (med možnostma po merah izdelanih 3D tiskanih lutk in predelavo obstoječih krojaških lutk, smo se odločili za predelavo/dodelavo obstoječih, kar je izvedla konservatorska služba), sodelovali smo pri postavljanju razstave. Razstavo smo redno spremljali in ukrepali po potrebi (redno čiščenje predmetov, ki niso v vitrinah).

MML, Malo razstavišče: Pogled z druge strani: Od začetka leta do konca februarja je bila na ogled razstava, s katero smo konservatorji predstavili svoje delo. Predstavili smo deset najzanimivejših predmetov in številne strokovnjake, ki so sodelovali pri ohranjanju dediščine. Razstavo smo razširili tudi na druge muzejske razstave, kjer smo preko QR kod, ki smo jih postavili zraven restavratorsko bolj zanimivih rešitev, omogočili dostop do dodatnih vsebin. Restavratorska razstava *Pogled z druge strani* je preko modrih kock še vedno dostopna in je na ogled preko QR kod. Gre za vzporedno stalno razstavo o postopkih ohranjanja dediščine, ki jo dopolnjujemo z vsako novo razstavo.

MML, Malo razstavišče: Neznano kraljestvo: Ilirija ali kar hočete: Konservatorska služba je sodelovala z oblikovalci pri postavitvi razstave in pri konserviranju-restavriranju predmetov.

MML, Malo razstavišče: Prostor gibanja, 40 let LGBT: Konservatorska služba je sodelovala z oblikovalci pri postavitvi razstave in pri konserviranju-restavriranju predmetov.

Ljubljanski grad: Zgodovina Slovencev: Izvedli smo redni pregled stanja predmetov: vse vitrine smo odprli in generalno očistili, opravili konservatorski pregled; ker smo ugotovili spremembe na predmetih, smo jih nekaj prenesli v restavratorsko delavnico, restavrirali in vrnili v razstavišče. Z razstave smo vzeli tudi predmet za razstavo v Beogradu, Srbija.

Tobačni muzej: Redni pregledi stanja predmetov na razstavi.

Plečnikova hiša: Redni pregledi postavitve v hiši in spremljanje stanja predmetov. Dvakrat letno se je izvedelo generalno čiščenje vseh predmetov v hiši-muzeju. V času kurilne sezone se dodatno vlaži zrak (dvig RH) z vlažilci, ki smo jih namestili v Plečnikovo spalnico (spodnja okrogla soba), risalnico (zgornja okrogla soba) ter v malo sprejemnico.

Vila Zlatica: V letu 2021 postavljeno razstavo redno pregledujemo in opazujemo stanje predmetov. Redno vzdrževanje potrebuje stenska ura, dvakrat letno ji je potrebno zagotoviti strokovni servis,

ki ga izvaja zunanji izvajalec. Iz zbirke smo izločili nekaj papirnega gradiva in ga nadomestili s kopijami, da se ne bi dodatno poškodovalo.

MML, Zakladnica: V zakladnici sta bili v letu 2024 izvedeni razstavi z arheološkim gradivom, ki sta se vsebinsko navezovali na občasno razstavo v 1. nadstropju. Restavriral in pripravil smo izbrane predmete za obe razstavi, sodelovali z oblikovalcem in v klimatsko neprimernih kletnih prostorih z izdelavo klimatske komore omogočili razstavljanje drobnih kovinskih in koščenih arheoloških predmetov.

KONSERVIRANJE-RESTAVRIRANJE OGROŽENEGA GRADIVA

Predmeti, ki so umeščeni v muzejsko zbirko, so ustrezno tretirani, da ne propadajo dalje, oziroma da naravni proces propadanja upočasnim, kolikor je mogoče. Nekateri predmeti potrebujejo restavratorske postopke, večina pa ustrezne pogoje. Te poskušamo zagotoviti z najprimernejšimi pogoji hranjenja, razstavljanja, rokovanja. Konservatorji-restavratorji spremljamo predmete na vseh lokacijah, na razstaviščih in v depojih, ter ukrepamo, ko zaznamo spremembe.

Delo Konservatorske službe; foto: Karmen Brecelj

V letu 2024 je bilo v konservatorsko delavnico sprejetih nekaj več kot 500 predmetov, na 394 pa je bil opravljen aktivni konservatorsko-restavratorski poseg (predmeti z arheoloških najdišč Drama, Erjavčeva ulica in drugih). Vzdrževali smo parka Emonska hiša in Zgodnjekrščansko središče. Na slednjem se je poleti, predvidoma zaradi neurja, porušil novodobni zid, ki je padel na mozaik in ga poškodoval. Zid smo sanirali, mozaik restavrirali.

Za razstavo *Od Korzeta do žaketa* smo za potrebe razstavljanja, izposoj ali zaradi ogroženosti restavrirali 118 predmetov, likovnega gradiva in oblačil iz zbirke.

Po potrebi se na vseh lokacijah predmete, ki kažejo poškodbe ali spremembo fizičnega stanja, restavrira-konservira ali odstrani in nadomesti z drugimi predmeti.

DOKUMENTACIJSKA SLUŽBA

Vzdrževanje in nadgradnja informacijskega sistema v letu 2024

Sredi leta 2024 smo na naše strežnike namestili novo podatkovno zbirko Kronos 2. Gre za nadgradnjo obstoječega **sistema za digitalizacijo muzejskih in galerijskih zbirk**, ki v sodelovanju z nekaterimi muzeji in galerijo, pomeni rezultat več kot 30-letnega razvoja in uporabe informacijskih muzejskih podatkovnih zbirk v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane.

Sistem uporabnikom zagotavlja prijazno in intuitivno zasnovano digitalno okolje, ki ne zahteva kompleksnih računalniških znanj, celotna uporaba pa se vrši preko spletnega vmesnika. Prednosti programa so obvladovanje vseh muzejskih procesov, hkraten dostop neomejenemu številu uporabnikov in nezahtevna integracija v obstoječe računalniško omrežje.

Uporaba je zasnovana preko obrazcev za vnos, ki jih povezujejo posamezne akcije v procesu muzejske obdelave. Uporaba številnih šifrantov olajša in standardizira vnose ter omogoča lažji nadzor in klasifikacijo zapisov. Aplikacija podpira shranjevanje neomejenega števila različnih vrst datotek, zmanjšuje potrebe po fizični manipulaciji s predmeti in dokumentacijo ter omogoča stalni dostop do vseh vrst digitaliziranega gradiva. Informacijski dokumentacijski sistem Kronos je zasnovan kot orodje za digitalizacijo zbirk in dokumentacije. Zajema vse glavne aktivnosti muzeja, od evidentiranja in pridobivanja, do končne muzealizacije gradiva. Poleg posebnega modula za obravnavo predmetov, pridobljenih z arheološko metodo, je v sistem vključena tudi avtomatizacija dokumentacijskih postopkov, konservacija s hrambo (depo) in različne oblike komunikacije z muzejskim gradivom. MGML ima v sistemu obdelanih več kot 300.000 predmetov in skoraj 280.000 enot različnih vrst muzejske dokumentacije.

Vrsta	od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024	
	klasično	digitalno
Fototeka	428	428
Digitalna dokumentacija		5.530
Slikovna dokumentacija	81	4
Tekstovna dokumentacija	215	112
Zvočna in filmska	10	10
Druga dokumentacija	0	0

Število novih zapisov v Digitalni dokumentaciji glede na vsebino (povezave)

Muzealije	1.373
Muzejski predmeti	547
Evidentirano gradivo	448
Razstave	671
Javni programi	972
Konservatorski posegi	1.501
Nedefinirano	18
Skupaj	5.530

II. SKLOP

STALNE RAZSTAVE

LJUBLJANA. ZGODOVINA. MESTO.

Razstava Ljubljana. Zgodovina. Mesto. predstavlja stalno zbirko Mestnega muzeja Ljubljana, ki temelji na pregledu zgodovine Ljubljane od prvih prazgodovinskih najdb do konca 20. stoletja. Razstava je postavljena kronološko, poudarja ključne mejnike ter je osredotočena na predmete in njihove pripovedi. Posebno pozornost namenjamo izjemnemu geostrateškemu položaju mesta. Poleg pomembnih zgodovinskih dogodkov, vladarjev in državnih tvorb, se osredotočamo tudi na vsakdanje življenje v mestu, poudarjamo zgodbe običajnih meščanov, ki so zaznamovali Ljubljano. Izpostavljam lokalne posebnosti, ki definirajo identiteto Ljubljančanov in mestno okolje, ustvarjajoč edinstvenost mesta v evropskem kontekstu.

Razstava ne le informira, ampak tudi vzbuja kreativnost in zabavo, ponujajoč interaktivne elemente, kratke filme, tematska vodstva ter delavnice. S spremljajočim programom nagovarjamo različne ciljne skupine: odrasle, družine, mlade, šole, turiste, vrtce in druge. V letu 2024 smo tako izvedli bogat in raznolik program, ki je bil izjemno dobro sprejet in obiskan s strani naših uporabnikov.

Na razstavi je bilo izvedeno redno vzdrževanje z manjšimi popravki, dodanih je bilo nekaj predmetov (tudi novopridobljeno secesijsko steklo iz Kleinmayerjeve hiše in restavrirana antična freska) in izvedenih več konservatorskih posegov.

VILA ZLATICA: IVAN HRIBAR IN LJUBLJANSKO MEŠČANSTVO

Prenovljena vila Zlatica in razstava nudita vpogled v življenje nekdanjega ljubljanskega župana Ivana Hribarja in slovenske meščanske družine z začetka 20. stoletja. Hribar je med Ljubljančani še vedno prepoznavna osebnost, ki je pomembno zaznamovala čas po velikem ljubljanskem potresu leta 1895. Z odprtjem vile in razstave smo dosegli vse zastavljene cilje: izpolnjena je bila želja iz oporoke dr. Zlatice Hribar, ki je vilo zapustila državi z namenom postaviti spomenik očetu; postavitvev je primerna za vse ciljne skupine, od najmlajših do najstarejših; z odprtjem vile za javnost smo smiselno povezali vse enote MGML, posvečene znamenitim prebivalcem Ljubljane (poleg vile Zlatica še Plečnikovo hišo ter spominski sobi Ivana Cankarja in Otona Župančiča). Kljub oddaljenosti muzeja od središča mesta in omejenemu številu obiskovalcev na posameznem vodstvu je obisk zadovoljiv. V letu 2024 smo v sodelovanju s Forumom slovanskih kultur izvajali javna vodstva in različne dogodke.

Kar se tiče predmetov, smo v prvi polovici leta 2024 s konservatorsko službo naredili oceno tveganja predmetov na stalni razstavi. Rezultati so pokazali, da je ok. 15 papirnatih predmetov precej izpostavljenih (fotografije, diplome, akvareli). Zato smo se odločili, da predmete umaknemo v depo in naredimo kopije. Nekaj predmetov (usnjene aktovke, potovalke, posteljina ...) smo iz sorodnih razlogov odmaknili iz strešnega prostora. Igralno mizico iz dnevnega prostora smo restavrirali. V prihodnje bo potrebno premisliti celotno postavitvev, še posebej predmetov v knjižnici (nove vitrine ipd.), v kuhinjskih prostorih in spalnici (predvsem laterna magica).

Vila Zlatica; foto: Nik Rovar

POT PO EMONI (ARHEOLOŠKI PARK EMONA)

V letu 2024 smo vpeljali več novosti za povečanje prepoznavnosti parka in poglobitev izkušnje obiskovalcev. Poleg bogatega ustaljenega programa vodstev za šole in odrasle smo letos uvedli nov sklop vodstev, imenovan »Vodstva z epigrafičarko«, kjer obiskovalce popeljemo v branje in razumevanje rimskih napisov; vodita dr. Bernarda Županek in kolegica epigrafičarka (izvedena 3 vodstva). Prav tako smo sodelovali na kulturnih dogodkih, kot sta Festival Svetlobna gverila (svetlobna instalacija na AP Emonska hiša; 24. 5.–22. 6. 2024) in Poletna muzejska noč (dogodek »Večer v Emonski hiši: melodije z Olimpa«), ki sta uspešno povezala rimsko dediščino z umetnostjo in glasbo. Konec septembra je bila na AP Zgodnjekrščansko središče izvedena latinska maša ob obletnici smrti sv. Hieronima (tradicionalno vsako leto, v izvedbi ljubljanskih frančiškanov).

Prenovili smo celotno grafično podobo (CGP) z novimi letaki, plakati in osveženo prisotnostjo na socialnih omrežjih vse z namenom povečati prepoznavnost in s tem obisk parka znotraj pestre kulturno-turistične ponudbe prestolnice. Poleg tega smo podaljšali prisotnost informatorjev na parkovnih površinah, kar je izboljšalo podporo in dostop do informacij za obiskovalce. Z novim programom in promocijskimi aktivnostmi smo povečali prepoznavnost parka ter zadovoljstvo obiskovalcev, obenem pa prispevali k boljšemu razumevanju rimske dediščine.

PLEČNIKOVA HIŠA

Poleg rednega vzdrževanja ter konservatorsko-restavratorskih posegov v skrbi za ohranjanje Plečnikove dediščine, je bilo programsko leto 2024 izjemno pestro. Izvajali smo dobro obiskane redne programe, namenjene in prilagojene različnim ciljnim skupinam: šolam, vrtcem, odraslim, študentom, lokalni skupnosti, upokojencem, družinam in drugim deležnikom. Oblikovali smo tudi čisto nov program, namenjen družinam, ki smo ga poimenovali MOJstrov vrt in skozi katerega se družine lahko podajo na interaktivno raziskovanje Plečnikovega vrta.

V Plečnikovi hiši smo realizirali pet občasnih razstav ter z njimi krepili ali pa vzpostavljali nova strokovna povezovanja s sorodnimi institucijami (ZRC SAZU, ZVKDS, Sklad arhitekta Jožeta Plečnika, Umetnostna galerija Maribor, galerija Ravnikar). Poleg tega smo širili zavedanje o pomenu Plečnikove dediščine tudi zunaj naših meja in v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Beogradu pripravili (nenačrtovano) razstavo *Jože Plečnik – arhitekt večnosti*, ki je bila na ogled na Kalemegdanski promenadi v zelenem osrčju Beograda.

Leto 2024 je bilo tudi v znamenju izida dveh publikacij, ki sta izšli v (so)založništvu MGML, Plečnikove hiše. Prva z naslovom *Arhitekturna razstava – Primer Plečnik* se navezuje še na pripravo osrednje razstave ob 150-letnici Plečnikovega rojstva, *Plečnik: metropola, kraj, vrt* v Mestnem muzeju Ljubljana, ko se je avtorica doc. dr. Nika Grabar, Fakulteta za arhitekturo Univerza v Ljubljani, soočila z dvema izvornima vprašanjem: kakšna je aktualnost Plečnikovih arhitekturnih del in na kakšen način predstaviti njegove arhitekturne objekte. Odgovore na vprašanji je poskušala poiskati tudi s pomočjo dveh intervjujev s priznanimi mednarodnima teoretičarkama arhitekture, Mary McLeod in Ano Miljački. Oba intervjuja sta tako zaživela v knjižni izdaji, ki je izšla v sozaložništvu Muzeja in galerij mesta Ljubljane in Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani ter s podporo MAO Slovenija. Decembra 2024 pa je bila izdana dolgo pričakovana publikacija *Plečnikova zelena Ljubljana*, prvenec avtorice mag. Darje Pergovnik, pri čemer je uredništvo publikacije prevzela Maja Kovač, vodja programa v Plečnikovi hiši, močno strokovno podporo projektu pa je nudila Ana Porok, kustosinja Plečnikove hiše.

V letu 2024 smo skrbeli tudi za močno vpetost Plečnikove hiše v mednarodno strokovno povezovanje: udeležili smo se strokovnega srečanja združenja Iconic Houses v Amsterdamu ter sodelovali pri realizaciji dveh mednarodnih študentskih delavnic (Nanotourist Strategies for Ljubljana, AA Nanotourism ter arhitekturna delavnica *Plečnikovo okno*, sodelovanje FA v Ljubljani in FA iz Beograda). V znamenju povezovanja sta Plečnikovo hišo obiskala nj. eksc. dr. Jiří Kuděla, veleposlanik Češke republike v Sloveniji, in dr. Aleš Musar, prvi soprog Republike Slovenije, bili pa smo tudi v rednem stiku s koordinacijsko skupino, ki skrbi za Plečnikovo dediščino, vpisano na seznam svetovne naravne in kulturne dediščine Unesco. Aktivno smo sodelovali tudi pri evropskem projektu Open Atelier, v okviru katerega razvijamo nove participativne muzejske izkušnje, usmerjene v občinstvo. Poleg udeleževanja rednih spletnih delavnic in sestankov s partnerji projekta, smo aprila izvedli ustvarjalni hekaton, v okviru katerega smo mlade ustvarjalce povabili k sodelovanju s ciljem razviti inovativne in interaktivne rešitve za dopolnitev stalne muzejske razstave v Plečnikovi hiši, in sicer v delu, ki se osredotoča na Plečnikovo Ljubljano. Septembra pa smo v Benetkah na skoraj teden dni trajajoči delavnici ustvarjali skupaj s študenti iz več evropskih držav, rezultate delavnice pa smo predstavili na Beneškem bienalu.

Za popularizacijo Plečnikove dediščine smo skrbeli tudi s sodelovanjem v okviru muzejskih dnevov odprtih vrat, Tedna mobilnosti, Tedna družin, Tedna študentske kulture, Festivala za tretje življenjsko obdobje, na vrtu Plečnikove hiše pa smo čez poletje gostili Knjižnico pod krošnjami. Skupaj s partnerji smo organizirali že drugo edicijo družinskega festivala Plečnikov dan, ki se je tokrat vsebinsko vrtel okoli Plečnikove vodne osi. Poleg tega smo skrbeli za redno in hkrati izredno zanimivo komuniciranje arhitektove dediščine na družbenih omrežjih (rubrike Iz arhiva Plečnikove hiše, Plečnik za konec tedna, Plečnik po Sloveniji; objave, vezane na aktualne razstave), ki smo ga nadgradili tudi z video objavami (povezano z aktualno razstavo sodobnega umetnika).

Programsko leto 2024 je v Plečnikovi hiši spet postreglo s presežki, kar se je odražalo tudi pri obisku, saj smo zabeležili več kot 16.500 obiskovalcev.

CANKARJEVA SPOMINSKA SOBA

Razstavišče Ivana Cankarja na Rožniku je bilo ustanovljeno s strani Mestnega muzeja Ljubljana že leta 1948 kot spominska soba, posvečena velikemu slovenskemu pisatelju Ivanu Cankarju. V njej se nahajajo številni Cankarjevi osebni predmeti, kot so listnica, kravata, posetnica ter stalna dovolilnica za obisk Jakopičevega paviljona. Pohištvo, ki ga najdemo v sobi, sega v začetek 20. stoletja in nam omogoča vpogled v življenje tistega časa. V letu 2024 smo izvajali standardni program za šole ter organizirali dneve odprtih vrat.

SPOMINSKA SOBA OTONA ŽUPANČIČA

Župančičeva spominska zbirka, zapuščina slovenskega pesnika Otona Župančiča, ki je bila v obdobju od 1985 do 2000 na ogled kot del stalne muzejske razstave v matični stavbi Mestnega muzeja Ljubljana, je sedaj na ogled v Knjižnici Otona Župančiča. Ob razstavi skupaj s knjižnico izvajamo vodstva po razstavi ob različnih priložnostih.

TOBAČNI MUZEJ

Tobačni muzej je od leta 2011 postavljen kot stalna zbirka v Kulturnem centru Tobačna 001. Predstavljeno tobačno zbirko sestavljajo predmeti in gradivo, ki predstavlja preteklost in življenje Tobačne tovarne in njenih delavcev. V letu 2024 smo izvedli vodstva za najavljene skupine.

OBČASNE RAZSTAVE: MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

SLOVENSKE UMETNICE V OBDOBJU 1850–1950. SLIKARKE IN KIPARKE.

12. 10. 2023–25. 2. 2024

Kustosinja: Barbara Savenc

Kronološko zasnovana razstava, ki predstavlja izbor del slovenskih slikark in kipark, nas popelje od sredine 19. stoletja, ko so se pojavile prve slikarke plemiškega rodu in prva poklicna slikarka na Kranjskem, do prve generacije diplomantk ljubljanske likovne akademije ter del posameznih umetnic iz lastne zbirke in zbirke Akademije za likovno umetnost in oblikovanje.

Na razstavi je bilo predstavljenih 26 avtoric z več umetniškimi deli iz njihovih opusov, skupno pa je bilo na ogled več kot 140 njihovih del, pri čemer smo po dveh mesecih nekatere grafike in risbe zamenjali. V zadnjem prostoru razstave je bilo dodanih še 15 del avtoric iz lastne zbirke in zbirke Akademije za likovno umetnost, ki še niso bila ali pa že dolgo niso bila predstavljena na razstavi.

Uvod v zgodovino slovenskih umetnic predstavlja zapuščina Stephanie Glax, hranjena v zasebni lasti v Ljubljani, kjer je predstavljenih 19 risb in drugo gradivo. V preostalih prostorih prvega nadstropja muzeja je bilo predstavljenih 50 slik in kipov iz lastne zbirke Mestnega muzeja Ljubljana, preostala dela pa smo si za razstavo sposodili od zasebnih lastnikov in potomcev predstavljenih umetnic (9) ter od javnih ustanov, kot so Narodna galerija, Narodni muzej Slovenije, Slovenski etnografski muzej, Moderna galerija, Umetnostna galerija Maribor, Muzej novejši in sodobne zgodovine ter Nacionalni muzej moderne umetnosti v Zagrebu.

Na drugem delu razstave v Galeriji Jakopič, ki je bila za javnost odprta v novembru 2024, je bilo na ogled pohištvo Vladimire Bratuž iz zbirke Mestnega muzeja Ljubljana in Gizele Šuklje, prve diplomantke pri Plečniku, iz zasebne zbirke. Iz zapuščine risb in osnutkov ter po zaslugi novo pridobljene donacije pa smo lahko predstavili tudi prvo Vurnikovo diplomantko Dušano Šantel. Na razstavi so bili predstavljeni tudi redko videni načrti iz zbirke Plečnikove hiše ter preostalih študentk arhitekture. Strokovna sodelavka, ki je pripomogla k odmevni postavitvi tega dela razstave, je bila Ana Porok, ki je izvedla tudi vrsto vodstev po razstavi. Del razstave, posvečen fotografijam, ki so ustvarjale v istem obdobju, je kurirala kustosinja dr. Marija Skočir in je podrobneje predstavljen v programu Galerije Jakopič.

Razstava o slovenskih umetnicah, kiparkah in slikarkah; foto: Blaž Gutman/MGML

Razstavo je spremljal bogat obrazstavni program v obliki strokovnih in javni vodstev, pogovorov, vodstev ter delavnic za šolske skupine in družine.

Razstava je bila odmevna tudi po zaslugi številnih medijskih objav, dragocena je bila predstavitev razstave v Sobotni prilogi časopisa Delo, ki jo je pripravila Irena Štaudohar na podlagi pogovora s kustosinjo Barbaro Savenc; izpostaviti pa gre tudi dve radijski oddaji, posvečeni razstavi (29. 1. in 6. 2.), na katerih je sodelovala tudi Barbara Savenc.

K odmevnosti razstave v muzeju je v zadnjem tednu prispevala tudi dodatna mala občasna razstava na galeriji atrija v muzeju, ki so jo zasnovala Tina Pinter (Gimnazija Poljane), Ana Porok in Barbara Savenc; cilj je bil, da gimnazijke in gimnazijci po ogledu razstave v pogovoru z materami in babicami, tetami idr. zasnujejo svoja likovna dela v tehniki kolaža, ter tako odgovorijo na vprašanje *Kaj bi dekleta (danes) morala vedeti?*. Razstava je bila z odprtjem, po postavitvi, ki sta jo izvedla Tomaž Žnidarčič in Barbara Savenc, na ogled od 6. 2. 2024.

Razstava je omogočila številne nove informacije o umetnicah, kot tudi kontakte in dostop do ohranjenih opusov; posebno veseli smo razjasnitve podatkov in dostopa do zapuščine slikarke Rade Šuštar, študentke ALU (prva generacija slikarstva) v Kočevju; kiparke Dane Pajnič in informacije o sliki Henrike Šantel v Ljubljani; dragoceni pa so tudi podatki in ohranjene slike v zapuščini Emme Abram v Trstu.

PRILOŽNOSTNA RAZSTAVA KOLAŽEV IN BESEDIL OB RAZSTAVI SLOVENSKE UMETNICE V OBDOBJU 1850–1950

7. 2.–25. 2. 2024

Razmišljanje in likovno ustvarjanje dijakinj in dijakov 1. letnikov Gimnazije Poljane po ogledu razstave Slovenske umetnice.

Dijakinje in dijaki prvega letnika Gimnazije Poljane so si pod mentorstvom Tine Pintar ogledali razstavo Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950 v Mestnem muzeju Ljubljana. Ogled razstave

jih je spodbudil k pogovoru o prikazanem, tako v razredu kot v družinskem krogu, kar je služilo kot osnova za njihovo nadaljnje likovno in besedno ustvarjanje. Med njihovimi deli so se pojavili motivi, kot so podoba lestev, ki vodijo do knjig, možganov, peresa in glasbenih not; vrata, ki simbolizirajo odprtost in možnosti izobraževanja; zgodbe babic, ki so navkljub pričakovanjem staršev vztrajale pri lastni poklicni poti; ter prve biofizičarke, kemičarke in aktivistke za pravice žensk. Ustvarjanje je zajelo tudi teme, kot so prepuščanje izbire izobrazbe pri sinu, zapovedovanje te iste izbire pri hčeri, ženska v verigah in njena dvojnica s krili ter večno tehtanje med željami in realnostjo. Vsak dijak in dijakinja je iz teh tem oblikoval svojo likovno kompozicijo in jo podkrepil z argumentiranim zapisom.

Razmišljanja in ustvarjalnost dijakov ponujajo vpogled v to, kaj bi dekleta morala vedeti in razumeti v 21. stoletju. Njihova dela so bila predstavljena na priložnostni razstavi v Mestnem muzeju Ljubljana, ki je bila del občasne razstave Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950: slikarke in kiparke.

POGLED Z DRUGE STRANI

26. 10. 2023–18. 2. 2024

Konservatorska razstava, Katarina Toman Kracina, Helena Pucelj Kranjc, Liza Lampič

Razstava o konservatorski-restavratorski stroki je osvetlila sodelovanje mnogih različnih institucij in strokovnjakov, ki s svojimi specifičnimi znanji skrbijo za ohranjanje dediščine. Predstavili smo sodelovanje z UL, Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, ZVKDS Restavratorskim centrom Slovenije, Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Oddelek za arheologijo, Naravoslovnotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, Oddelek za geologijo, Zavodom za Gradbeništvo, Narodnim muzejem Slovenije, Pokrajinskim muzejem Ormož, Rimsko germanskim muzejem, Mainz, Nemčija, predstavili pa smo tudi sodelovanje z mnogimi upokojenimi ali zunanjimi posamezniki, našimi zunanjimi sodelavci. V malem razstavišču smo razstavili deset predmetov, ki najnazornejše predstavijo zanimive konservatorske-restavratorske postopke. Izbrali smo predmete, ki so raznoliki po stopnji ohranjenosti, po starosti in po materialni sestavi. Obiskovalcu smo želeli predstaviti tudi kompleksnost poklica, pri katerem se za dober rezultat združujejo znanja z različnih področij. Razstavo smo razširili po vsem muzeju s QR kodami, na katerih so predstavljeni posegi na izbranih predmetih. Po zaključku razstave *Pogled z druge strani* v Malem razstavišču se vzporedna razstava nadaljuje, sproti osvežuje in postaja vzporednica obstoječim razstavam.

SREBRNA ČAŠA IZ POGRINJKA HERTENBERŠKIH VITEZOV

Zaklad iz okolice srednjeveškega gradu na vrhu Jeterbenka

5. 2.–12. 5. 2024

Kustos: Martin Horvat

Srebrna čaša je bila najdena na severnem pobočju hriba Jeterbenk, nedaleč od ostankov stolpastega gradu spanheimskih ministerialov Hertenberških. Gre za del kompleksa treh gradov južno od Medvod, ki ga sestavljajo v pisnih virih omenjeni Stari Jeterbenk (Alt Hertenberch), Novi Jeterbenk (New Hertenberch) in stolp Nebojse (Neboyz). Vsi trije gradovi so bili že leta 1344 opisani kot opuščeni. Čaša z gosto razmeščenimi navpičnimi rebri na ostenju in z vtolčenimi trikotnimi motivi okrašenima ustjem in dnom po obliki spominja na steklene kozarce t. i. beneške tradicije, značilne za srednjeevropske mestne in grajske ambiente iz druge polovice 13. stoletja in prve polovice 14. stoletja. Finančna sredstva za odkup čaše je zagotovilo Ministrstvo za kulturo RS.

Srebrna čaša z Jetrbenka; foto: Blaž Gutman

NAJDBE GUMBOV Z LJUBLJANSKEGA GRADU. OD OKRASA DO FUNKCIJE

18. 9. 2024–23. 2. 2025

Kustos: Martin Horvat

Gumbi so bili skozi zgodovino uporabljeni kot okrasni in statusni predmeti, sprva brez praktične funkcije zapenjanja. Izdelani so bili iz različnih materialov: jantarja, kosti, rogov, pločevine, stekla, porcelana, biserne matice, lesa, umetne snovi. Prve najdbe gumbov segajo več tisoč let v preteklost, ko so bili praviloma le okraski na oblačilih. Vloga gumbov se je postopno spreminjala. Z uporabo finejših tkanin in oprijetih oblačil se pojavi tudi gumbnica in s tem vloga gumba, kot jo poznamo danes. Srednjeveških gumbov na slovenskem prostoru žal ne poznamo. Pojavljati se začnejo v 17. stoletju, vedno bolj priljubljeni, modni in dostopni postanejo v 18. in 19. stoletju, ko lahko že govorimo o množični izdelavi. Muzej iz tega obdobja hrani več kot 800 unikatnih gumbov, izdelanih iz različnih materialov.

Prava gumbarna je bila dokumentirana pri arheoloških raziskavah na Ljubljanskem gradu. Delovala je v prvi polovici 19. stoletja, ko je bil grad preurejen v kaznilnico. Veliko število perforiranih kosti, zavrženih ponesrečenih izdelkov in popravljenih zank na bronastih in srebrnih gumbih priča o organizirani delavnici. Pri delu so domnevno sodelovali tudi zaporniki. Izdelovali so raznovrstne koščene gumbe, ki imajo različno število perforacij za šivanje na oblačila. Objekt je bil porušen pri gradbenih delih za preureditev grajske ploščadi okoli leta 1848.

IVAN STANDL – ZAGREBŠKI FOTOGRAF

12. 3.–5. 5. 2024

Dediščina hrvaške fotografije druge polovice 19. stoletja, ki jo prinaša opus fotografa Ivana Standla, pred gledalca postavlja podobe naravnih lepot, premične in nepremične dediščine, številne individualne in skupinske studijske portretne fotografije ter znamenitosti mesta Zagreb, njegovih vedut in popotresnih podob mesta. Ivan Standl je imel dvojno vlogo fotografa v ateljeju in zunaj njega, na zagrebški sceni je bil prisoten dolgo časa in je zapustil obsežen opus fotografij mesta in meščanov. Gostujoča razstava o fotografu Ivanu Standlu je bila v našem muzeju delno prilagojena razstava, ki je bila v Mestnem muzeju Zagreb na ogled v letih 2022 in 2023. V Ljubljani smo videli Standlove portretne fotografije številnih pomembnih osebnosti javnega in kulturnega življenja takratnega Zagreba, podobe zagrebških znamenitosti, posnetih od sredine 60. let 19. stoletja, ter njegove posnetke velikega potresa v Zagrebu leta 1880, v katerih lahko prepoznamo analogijo s posnetki, ki so nastali po ljubljanskem potresu leta 1895.

OD KORZETA DO ŽAKETA, OBLAČILNI VIDEZ LJUBLJANČANOV, 1850–1950

11. 4. 2024–23. 2. 2025

Kustosinja: Mojca Ferle

Na razstavi je predstavljen izbor muzealij iz bogate oblačilne zbirke, ki je začela nastajati sredi 50. let 20. stoletja, intenzivneje in sistematično pa se je oblikovala v zadnjih tridesetih letih, s poudarkom na oblačilni kulturi ljubljanskega meščanstva od 2. polovice 19. stoletja do 50. let 20. stoletja. V zastavljenem časovnem okviru je razstava zasnovana z naslednjimi vsebinskimi sklopi: začetki zbirke; oblačilni obrtniki, s predstavitvijo krojaške delavnice in delom ljubljanskih modistk; sporočilnost oblačil ob življenjskih mejnikih posameznika, kot so rojstvo, poroka in smrt; pogled pod obleko predstavi spodnje perilo; večerne in slavnostne obleke, ki odražajo bogastvo materialov in kreativnost modnih salonov; predstavitev ljubljanskih modnih obrtnikov in trgovcev je zasnovana kot sprehod skozi ulico; sledijo oblačila in modni dodatki znanih Ljubljančank in Ljubljančanov; obleka kot nosilka spomina in osebnih zgodb; zaključujemo z aktualnima temama o problematiki nošenja krzna in trajnostno modo ter predstavimo še muzejska sodelovanja s sodobnimi modnimi ustvarjalci.

Občasna razstava je bila povezana tudi s stalno razstavo, kjer se je v zakladnici predstavljalo bogastvo oblačilnih sponk iz Emone in razstava o gumbih.

Sama tematika in bogat obrazstveni program za vse starostne skupine sta s strani obiskovalcev/uporabnikov zelo dobro sprejeta in nagrajena s številčnim obiskom.

Dve spremljajoči razstavi smo pripravili v sodelovanju s Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo ter Fakulteto za dizajn (predstavljeni v nadaljevanju).

IZZIV: VČERAJ JUTRIŠNJEGA DNE

11. 4. 2024–23. 2. 2025

Na spremljajoči razstavi *Od korzeta do žaketa* se predstavljajo dijaki zaključnega letnika Srednje šole za oblikovanje in fotografijo. V prvem sklopu so predstavljena oblačila iz kolekcij, ki so jih ustvarjali in iskali lasten oblikovalski navdih na temo elegantnih družabnih prireditev in prelomnih dogodkov iz zgodovine Ljubljane. V drugem sklopu so raziskovali srajco, pomemben oblačilni kos, njihov razvoj ter spremembe v krojih in uporabi, kar se odraža v novih izvirnih kreacijah.

Ob razstavi je izšla zloženka v slovenskem in angleškem jeziku.

LJBLJNČN/ČRNA

11. 4. 2024–23. 2. 2025

Ob spremljajoči razstavi *Od korzeta do žaketa* se v manjšem razstavnem prostoru predstavlja Fakulteta za dizajn. Študenti 1. letnika so se v razvoju oblikovalske zasnove razstavljenih oblačil navezali na vsebinski sklop oblačilne dediščine znanih Ljubljančank in Ljubljančanov. Izhajali so iz raziskovanja življenja, dela in podobe Mile Kačič in Ivana Cankarja. Odlikuje jih prefinjena rokodelska realizacija in izrazita občutljivost za detajl in teksturo. Študenti 2. letnika so oblikovali sodobno različico male črne obleke.

Ob razstavi je izšla zloženka v slovenskem in angleškem jeziku.

BOGASTVO OBLAČILNIH SPONK IZ EMONE. ZAPENJANJE V ČASU PRED GUMBI

18. 5.–15. 9. 2024

Kustosinja: dr. Bernarda Županek

Razstava v muzejski zakladnici tokrat ni prikazovala rezultatov aktualnih arheoloških raziskav, ampak je ob razstavi *Od korzeta do žaketa* skozi rimske oblačilne sponke nudila vpogled v oblačilno kulturo Emoncev.

NEZNANO KRALJESTVO, »ILIRIJA ALI KAR HOČETE«

6. 6.–29. 9. 2024

Kustos: mag. Janez Polajnar

Razstava raziskuje v zgodovinskem spominu prezrto avstrijsko Kraljestvo Ilirija (1816–1849), ki naj bi zaživel kot upravna enota na jugu monarhije, a v praksi ni nikoli zares obstajalo. V slovenskem zgodovinskem spominu imajo najvidnejše mesto Ilirske province, a od kod so Francozi vzeli ime in zakaj. Razstava se je poglobila v zgodbo o antičnem ilirskem imenu, o času in ideji in zamišljanju novih identitet.

PROSTORI GIBANJA LGBT SKUPNOSTI V LJUBLJANI

24. 10. 2024–24. 3. 2025

Kustosinja: Corinne Brenko

Mestni muzej Ljubljana z razstavo Prostor gibanja – 40 let LGBT-skupnosti v Ljubljani, ki je nastala v soavtorstvu s Suzano Tratnik, v fokus postavlja različne vidike urbane zgodovine skozi prizmo prostorov za združevanje, podporo in organizirano zagovorništvo urbanega LGBT aktivizma – naj bodo ti fizični, virtualni, konceptualni, performativni, kulturni, medijski, zabaviščni, ljubezenski, (ne)varni, festivalski ali žurerski.

Od začetkov v osemdesetih letih prejšnjega stoletja – s skupnostnim razkritjem festivala Magnus, ko je gejevska in lezbična skupnost vstopila v javni prostor – do vzpostavitve organiziranih ŠKUC-evih sekcij Magnus in LL ter Roza kluba, zasedbe Metelkove in organiziranja parad ponosa, večletnih akcij ozaveščanja za preventivo v zvezi s hivom, vzpostavljanja skupnostnih medijev, festivalov, kulturnih dogodkov, drag showov, žurk, podpornih skupin, protestnih shodov, referendumov za pravice istospolnih parov in družin, ozaveščanja za pravno priznavanje spola ... so posamezniki_ce in skupine ustvarjali prostore za svobodno gibanje, kjer to v preteklosti sploh ni bilo predstavljlivo.

Na razstavi tako predstavljamo nekaj utrinkov iz zadnjih štiridesetih let skupnosti, med drugim s fotografijami iz fonda Frenka Fidlerja, ki ga hrani Mestni muzej, z arhivskimi posnetki društva ŠKUC (Jasna Klančičar, Nada Žgank) ter z bogatim arhivskim gradivom različnih društev in organizacij: med njimi so društvo ŠKUC (sekcije Magnus, LL, Roza klub), Legebitra, TransAkcija, DIH, Out in Slovenija, Kvartir, Lezbično-feministična univerza, Festival Rdeče zore, Festival LGBT filma, društvo Parada ponosa in mnogo drugih. Veliko dragocenega gradiva so muzeju donirali_e ali posodili_e posamezniki_ce iz svojih osebnih arhivov. O raznolikosti zgodovine skupnosti LGBT v Sloveniji tako pričajo predmeti, umetniška dela, fotografije, dokumentacija, transparenti in drugo gradivo iz aktivističnih akcij, ki skupaj tvorijo zapuščino civilnega gibanja, katerega aktivistično delovanje je nepreklicno zaznamovalo urbano ljubljansko okolje in širšo regijo.

Drag show; foto: Blaž Gutman/MGML

Ob razstavi je izšel tudi istoimenski katalog, ki zajema besedila, pod katerimi se podpisujejo Corinne Brenko/Tina Fortič Jakopič, Mitja Blažič, Nina Dragičević, Marina Gržinić, Linn Julian Koletnik, Roman Kuhar, Maja Lukanc, Suzana Tratnik, Nataša Velikonja in Metod Zupan. Publikacija zajema tudi klasično-kataložni del, ki povečini predstavlja nove in izposojene predmete in s tem ponuja prvo mapacijo stanja gradiva gibanja na terenu.

Razstavo spremlja bogat obrazstveni program v obliki javnih vodstev, živih knjižnic, literarnih večerov, gledaliških iger, projekcij dokumentarnih filmov, drag predstav itd.

SODELOVANJE PRI POSTAVITVI RAZSTAVE V KLOVIČEVIH DVORIH V ZG

5. 9.–3. 11. 2024

Zanimanje za delo umetnic, tudi slovenskih, se je v letu 2024 nadaljevalo s sodelovanjem pri razstavi v Zagrebu, ki sta jo zasnovali Dunja Nekić in Darija Alujević: Jedna za sve / Sve za jednu – Klub likovnih umjetnica 1927–1940, Klovičevi dvori, Zagreb. Izbor in priprave na predstavitev slovenskih umetnic je opravila kustosinja Barbara Savenc kot koordinatorka razstave slovenskega deleža (v sodelovanju z ustanovami in zasebnimi lastniki del).

MEDNARODNI DAN, POSVEČEN ART NOUVEAU

8.–10. 6. 2024

Kustosinja Barbara Savenc je kot članica skupine v okviru mreže Réseau Art Nouveau sodelovala z zasnovo in izvedbo letnega programa z vodstvom po stalni razstavi Mestnega muzeja Ljubljana, s posebnim poudarkom in predstavitev muzealij izbranega obdobja (8. 6. 2024). Nekaj dni kasneje (10. 6. 2024) pa je bilo s podpisom pogodbe in manjšo slovesnostjo v zbirko muzeja prevzeto darilo zakoncev Popović: originalno jedkano steklo okna Krisperjeve hiše v Ljubljani; predmet smo umestili na stalno razstavo *Ljubljana. Zgodovina. Mesto*.

Donacija secesijskega stekla; foto: Karmen Breclj

OBČASNE RAZSTAVE: PLEČNIKOVA HIŠA

PLEČNIK IN LJUBLJANA: UREJANJE ODPRTEGA PROSTORA

2. 2.–12. 5. 2024

Na razstavi, ki jo je pripravila konservatorska svetnica mag. Darja Pergovnik, so bila Plečnikova načela prostorskega urejanja Ljubljane podkrepljena s konkretnimi primeri, arhivskimi fotografijami, ki so jih za razstavo posodili iz Plečnikove zbirke MGML, arhiva ZVKDS, Zgodovinskega arhiva Ljubljane, arhiva fotografa Petra Nagliča, Slovenskega etnografskega muzeja, Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije in Moderne galerije, ki so jih dopolnjevale še sodobne fotografije Matevža Paternostra in Plečnikovi načrti iz Plečnikove zbirke MGML. Razstava sodi med najbolj obiskane občasne razstave Plečnikove hiše, saj smo poleg rednih vodstev organizirali še vrsto dodatnih vodstev po razstavi in Plečnikovi Ljubljani, s fokusom na arhitektovem urejanju odprtega prostora. Konec leta 2024 smo izdali tudi obsežno publikacijo, vezano na razstavo – Plečnikova zelena Ljubljana.

Razstavo smo podprli tudi s komunikacijskimi aktivnostmi, ki so obsegale pripravo sporočila za medije in dogovarjanje z novinarji, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje razstave, pošiljanje e-novic, FB in IG objave ter oglaševanje spremljevalnih dogodkov, promocijo na LPP zaslonih in na Radiu Študent. Komunikacijska podpora razstavi je bila izvedena tudi s strani sodelujoče organizacije (ZVKDS).

PLEČNIKOVE NAGRADE 2024: ARTEFAKTI

20. 5.–9. 6. 2024

V sodelovanju s Skladom arhitekta Jožeta Plečnika smo ob podelitvi nagrad pripravili razstavo *Plečnikove nagrade 2024: Artefakti*. Razstava je nagrajena dela predstavila skozi temeljno idejo projekta. Ta je materializirana z izbranimi fragmenti, ki predstavljajo osrednjo temo ustvarjalnega procesa oz. arhitekturnega objekta. Za razliko od konvencionalnih arhitekturnih razstav, se razstava *Artefakti* ne obremenjuje z objektivno predstavitvijo arhitekture in njeno fizično odsotnostjo v razstavnih prostorih, ampak ravno nasprotno – idejo nagrajenih projektivnih, teoretskih in družbenih arhitekturnih praks z razstavljenimi elementi fizično udejanji v Plečnikovi hiši. Razstava sodi v sklop razstav Plečnikove hiše, skozi katere predstavljamo sodobno in aktualno dogajanje na arhitekturnem področju.

Razstavo smo podprli tudi s komunikacijskimi aktivnostmi, ki so obsegale pomoč pri pripravi sporočila za medije in svetovanje glede medijske adreme, pošiljanje e-novic, FB in IG objave, promocijo na LPP zaslonih. Komunikacijska podpora razstavi je bila primarno izvedena s strani sodelujoče organizacije (Sklad Jožeta Plečnika).

BART LUNENBURG: ODLOČITI, KAM NAJ PADE SENCA

18. 10. 2024–26. 1. 2025

V luči razstavnih projektov sodobne interpretacije Plečnikove dediščine smo v letu 2024 k sodelovanju povabili izjemno prodornega in perspektivnega, multidisciplinarnega umetnika mlajše generacije Barta Lunenburga. Projekt je nastal v sodelovanju z galerijo sodobnih vizualnih umetnosti RAVNIKAR ter s podporo Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske v Sloveniji in nizozemske fundacije Mondriaan Fund za vizualno umetnost in kulturno dediščino. Nizozemski umetnik Bart Lunenburg je v sklopu mednarodne rezidence v MGLC Švicariji, ki se je je udeležil aprila in maja 2024, v Ljubljani skozi daljše obdobje raziskoval, reinterpreteriral in skozi njemu lastno perspektivo rekontekstualiziral Plečnikovo arhitekturno dediščino. Nastala dela je predstavil na razstavi v Plečnikovi hiši, razstavo pa je dopolnil z umetniškim esejem. Po zaključku razstave, v okviru katere smo izvedli dve vodstvi z umetnikom in 'artist talk', je Bart Lunenburg Plečnikovi hiši doniral eno izmed za razstavo ustvarjenih umetniških del z naslovom *Relikvija*.

Razstavo smo podprli tudi s komunikacijskimi aktivnostmi, ki so obsegale pripravo sporočila za medije in dogovarjanje z novinarji, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje razstave, pošiljanje e-novic, FB in IG objave ter oglaševanje spremljevalnih dogodkov, promocijo na LPP zaslonih in na Radiu Študent. Komunikacijska podpora razstavi je bila izvedena tudi s strani sodelujoče galerije (Ravnika).

Bart Lunenburg je ob zaključku razstave Plečnikovi hiši doniral umetniško delo z naslovom *Relikvija*;
foto: Ana Kure

OBČASNE RAZSTAVE: MESTNA GALERIJA LJUBLJANA

So_OBSTOJ

Boris Beja, Maja Smrekar, Urša Vidic, Miha Godec

1. 12. 2023–11. 2. 2024

Kustosinja: Barbara Sterle Vurnik

Razstava, ki se je osredotočila na problematiko človekovega ogrožanja našega skupnega ekosistema, je prvič doslej na enem mestu med seboj soočila umetniške prakse Borisa Beje, Maje Smrekar, Urše Vidic in Mihe Godca. Hkrati je povezala uveljavljene intermedijske umetnike srednje in najmlajše generacije ter njihove pristope (večina ustvarja na stičišču umetnosti, znanosti in novih tehnologij). Na razstavi so imeli priložnost predstaviti svoje starejše in tudi najnovejše projekte, narejene posebej za to razstavo, pri tem pa so se povezali v medsebojne dialoge in ustvarili ne le individualne, ampak tudi kolektivno umetniško izjavo na temo razmerja etika-civilizacija-okolje ter oblikovali za javnosti pomembno družbeno odgovorno gesto. Razmišljali so namreč o nekaterih ključnih segmentih razmerja med človekom in naravo, ki so družbo pripeljali do roba dopustnega ravnanja z okoljem. Štiri sicer različne umetniške prakse je na razstavi povezala skupna pozicija in odnos do problematike naše skupne prihodnosti onkraj trenutnega antropocentrizma, kjer človek mora sestopiti iz nadrejene pozicije v vključujoč odnos z naravo, saj predstavlja le delček našega celotnega ekosistema. Tema o potrebi po večji medsebojni povezanosti, soodvisnosti in soobstoju se je izrazila tudi skozi proces njihovega medsebojnega sodelovanja v času priprave razstave, kataloga in izvajanja spremljevalnega razstavnega programa. Razstava je nastala z mislijo po potrebi razmišljanja o temi na celostni ravni – tako na umetniški, širši družbeni, izobraževalni (od otrok do dijakov, študentov in odraslih) kot tudi akademski.

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI. Digitalni displeji v mestu, družbena omrežja in drugi kanali ter predstavitveni video z umetnikom o razstavi. Tekom razstave je bil izdan 120-stranski dvojezičen katalog razstave; besedila so prispevali: Barbara Sterle Vurnik, dr. Alenka Malej, dr. Polona Tratnik.

OBRAZSTAVNI PROGRAM je zajel javna vodstva s kustosinjo in umetniki, javni pogovor *Razstava So-Obstoj* s kustosinjo in umetniki, okroglo mizo *Kako soobstajati?* s kustosinjo in strokovnjaki iz znanstveno-akademiških področij ekologije, evolucijske biologije in področja raziskave, razvoja in strategij družbe, kulture in okolja (dr. Alenka Malej, dr. Peter Trontelj, dr. Polona Tratnik) in predstavitev razstavnega kataloga.

PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI smo prilagodili razstavi *So-Obstoj*. Prilagodili smo standardno ustvarjalno delavnico, namenjeno osnovnošolcem, srednješolcem in študentom, ki smo jo preimenovali v delavnico *Prepletanje (Poklic: Sodobni intermedijski umetnik)*. Delavnica je bila zasnovana z namenom, da udeleženci podrobno spoznajo sodobne umetniške prakse, ki kritično obravnavajo družbene teme, kot to počnejo umetniki na aktualni razstavi. Program smo prilagodili različnim starostnim skupinam in različnim razvojnim potrebam (tudi šolam s posebnim in prilagojenim programom), izvedena je bila dokumentacija nastalih prostorskih postavitev, velika

skupinska instalacija je bila za obiskovalce tudi na ogled. Pedagoške aktivnosti so zasnovane kot preplet vodstva z delavnico, pri čemer je poudarek na smiselni povezavi med delavnico in prakso umetnikov na razstavi. NOVOST: Vzpostavili smo začasno PEDAGOŠKO SOBO za delavnice in poskusno zagnali evalvacijski PROGRAM ZA OTROKE S POSEBNIMI POTREBAMI (intenzivno sodelovanje s Centrom Janeza Levca in Inštitutom Iris za avtizem). Število udeležencev je v primerjavi s preteklim letom vidno narastlo. Narašča povpraševanje in s tem zahtevnost in kompleksnost programa, ki že presega obstoječe kadrovske in prostorske zmožnosti galerije; izkazala se je potreba po stalnem pedagoškem kadru, vsaj 1 pedagog za področje sodobne vizualne umetnosti v Mestni galeriji.

FACEORFACTORY (MAJA SMREKAR, ALJAŽ RUDOLF): THE FACE OF CORPORATE BUILDING

19. 12. 2023–5. 5. 2024

Pop-up razstava in sodelovanje z Galerijo Aksioma (koprodukcija)

Kustosinja: Barbara Sterle Vurnik

Nomadski raziskovalni projekt je delo v nastajanju, ki se seli na različne lokacije. V Mestni galeriji je zavzel pritlični prostor kot pop-up razstava. Projekt preučuje različne strategije pri ustvarjanju umetniških NFT platform. Projekt predstavi kritično branje sodobne NFT produkcije, ob tem pa neprestano ironično analizira tudi (nemogočo) pozicijo lastnih ustvarjalcev, njihovih pogojev dela in umetniške prakse do oblikovanja same kritike sodobnega ekonomskega trga. FaceOrFactory je umetniška platforma, ki preko različnih pristopov raziskuje značilnosti, mesto in funkcije (človeškega) obraza v sodobni družbi. Z zbiranjem DNK vzorcev in fotogrametrije obrazov prostovoljcev, ki s predajo biološkega in digitalnega materiala postanejo člani podjetja FaceOrFactory, platforma ustvarja lasten obrazni in informacijski arhiv, ki predstavlja osrednji material njenih umetniških del. Projekti FaceOrFactory so bili do sedaj razstavljeni v Galeriji Kapelica, Galeriji Simulaker, Aksiomi, na festivalu Ars Electronica, v Bozaru (Bruselj), 36. Salonu mladih (Zagreb) in Singapore Art Week (Singapur).

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI, digitalni displeji v mestu, družbena omrežja in drugi kanali. OBRAZSTAVNI PROGRAM: predavanje in predstavitev projekta, interaktivna prezentacija videoigre, igranje videoigre za obiskovalce.

ROBERT ČERNELČ: MEDPROSTORI

Pregledna razstava

29. 2.–5. 5. 2024

Kustos: Sarival Sosič

Akademski slikar in režiser Robert Černelč se je s svojimi deli prvič predstavil v Mestni galeriji Ljubljana. Robert Černelč je vsestranski likovni ustvarjalec, blizu so mu gibljive podobe, ki izražajo večplastno problematiko sodobne recepcije. Černelč v svojem umetniškem delovanju močno

ustvarjalno in zlasti analitično načrtno združuje medija slikarstva in filmskega ustvarjanja. Svoje delovanje širi tudi na področja videoumetnosti, scenografije in scenaristike. Že nekaj let ga pritegujejo vprašanja, kako vnesti v likovne podobe bistvene sestavine oziroma prvine filma, kako preplesti slikarstvo in film ter kako vsebino najprej časovno razčleniti in likovno zapisati ter nato uglasiti v osebnoizpovedno likovno pripoved. Temeljit vpogled v likovno delovanje, vpogled ali ustvarjalni vstop v sliko in nato njeno barvno izbiro ter kompozicijsko ureditev in še motivno vsebinsko uglasenost so povezani z združevanjem ali razčlenjevanjem gibljivih podob, ki jih ustvarjata film in video in kjer se motivi in vsebine gradijo z odnosi ali razmerji čutnih in miselnih nasprotnosti, kot so vidno–nevidno, blizu–daleč, zunaj–znotraj, ujeto–neujeto, odkrivanje–prikrivanje, poznano–nepoznano, slutnja–dejanskost, gibanje–mirovanje, prostor–neprostor, časovnost–brezčasnost, praznina–polnost, gostota–razredčenost, čutenje–razumskost, umetnik–gledalec in še številna in drugačna nasprotja, ki jih umetnik likovnomiselno razgrajuje in občuteno oblikuje v likovno urejene sisteme. Vizualno potovanje v številne likovne pripovedi, v mirujoče (slike) in gibljive (filmske in video-) podobe, je bilo predstavljeno na umetnikovi do zdaj najobsežnejši razstavi v Mestni galeriji Ljubljana. Izvedli smo obrazstavní diskurzivni program, vodstva in delavnice, videodokument razstave ter dvojezičen katalog razstave. Pedagoški program je bil posebej predstavljen v okviru kulturnega bazarja v Cankarjevem domu.

Razstava Medprostori; foto: Blaž Gutman/MGML

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI, digitalni displeji v mestu, družbena omrežja in drugi kanali ter predstavitveni video z umetnikom o razstavi. Tekom razstave je bil izdan 160-stranski dvojezičen katalog razstave; besedila so prispevali: Oskar Ban Brejc, dr. Nataša Smolič, dr. Sarival Sosič. OBRAZSTAVNI PROGRAM je zajel javna vodstva s kustosom in umetnikom, okroglo mizo Presečišče med filmom in slikarstvom z umetnikom in s strokovnjaki s področja filma in vizualne umetnosti (Robert Černelč, Oskar Ban Brejc, dr. Nataša Smolič, Varja Močnik) ter predstavitev razstavnega kataloga.

PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI smo prilagodili razstavi in so potekale v prepletu vodstva z delavnico, navezava med delavnico in prakso Roberta Černelča. Izvedla se je delavnica *Risbe na vrtiljaku (Poklic sodobni umetnik)* oziroma *Plesoče risbe: umetnost v gibanju (Poklic sodobni umetnik)* ter delavnica *Pleksi lazanja*. Program smo prilagodili različnim starostnim skupinam in različnim

razvojnim potrebam (tudi šolam s posebnim in prilagojenim programom), izvedena je bila dokumentacija nastalih del. O delavnici je bil objavljen pogovor na Radiu Študent (»Risanke na 45 rpm«), vključena je bila tudi na Festival Bobri in družinske delavnice MGML. Predstavljena je bila tudi na Animiramo v Kinoteki.

MLADEN STROPNIK: ADIJO PECIVO

Pregledna samostojna razstava in mednarodno sodelovanje

23. 5.–1. 9. 2024

Kustosinja: Barbara Sterle Vurnik

Gostujoči umetniki: Scott Lawrence, Alice Könitz, Viktor Bernik, Vadim Fiškin

Razstavni projekt je obravnaval vprašanja dinamike in dožemanja različnih stvarnosti našega vsakdana. Ne le tiste, ki se je zavedamo, ampak tudi vseh tistih, ki so onkraj logičnega in zavednega, v območjih čudnega, nemogočega, tujega, drugačnega, tudi nezavednega in sanj. Popeljal nas je skozi izkušnje različnih psihičnih stanj od občutkov napetosti, nesmisla, nelagodja, napačnosti, nemogočega, zlovesčnega, neizrečenega do občutkov lahkotnosti, užitka, ležernosti in veselja. Z gledalcem je razstava komunicirala na intenziven način, zahtevala je sodelovanje, saj so bila umetniška dela zasnovana kot interaktivni objekti in instalacije, ki jih je gledalec lahko izkusil z vsemi čuti *in-situ* in s tem raziskoval umetnikov in svoj izkustveni svet ter vstopal v svet umetnosti in teme večplastno. Razstava je bila postavljena tudi izven običajnih razstavnih prostorov, po vsej stavbi Mestne galerije. Nenavaden niz vsebin je zajel ključne teme njegove umetnosti – od namišljenih svetov, spolnosti, tranzicije, smrti, sprostitev, (ne)vidnega dela, (ne)dokončnosti pa vse do vprašanj polnega življenja in transformacije. Mladen Stropnik v slovenskem in mednarodnem prostoru deluje od leta 2001. Uveljavil se je kot (post)konceptualni umetnik, je tudi prejemnik referenčne nagrade OHO. Izhodiščno temo že od vsega začetka raziskuje na presečišču različnih medijev, od risbe in kolaža do performansa, videa in NFT-ja. V Mestni galeriji Ljubljana je bil prvič v takem obsegu in na enem mestu predstavljen njegov bogat ustvarjalni opus. Postavitev je povzela Stropnikovo dosedanje ustvarjanje in hkrati zajela najnovejšo umetniško produkcijo, zasnovano posebej za razstavo – to predlagamo tudi za odkup v likovno zbirko MGML. Razstavo so spremljali tedenski performansi, vključila je tudi dela štirih gostujočih umetnikov, ki jih je Stropnik povabil k sodelovanju kot del svoje ustaljene umetniške prakse.

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI, digitalni displeji v mestu, družbena omrežja in drugi kanali ter predstavitveni video z umetnikom o razstavi. Ob odprtju razstave je bil izdan 116-stranski dvojezičen katalog razstave. Posebnost kataloga je, da je zasnovan kot knjiga umetnika, naslovnica vsakega od 200 izvodov je originalna; katalog je tudi interaktiven, s kodami se dostopa do predvajanja videov in performansov; strokovna besedila so prispevali: Barbara Sterle Vurnik in Vladimir Vidmar.

OBRAZSTAVNI PROGRAM je zajel javna vodstva s kustosinjo in umetnikom, javni pogovor kustosinje z umetnikom, predstavitev razstavnega kataloga ter tedenske performanse z umetnikom in performerji. Razstava je bila z dogodki vključena v program festivala Ljubljana Art Weekend. PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI smo prilagodili razstavi in so potekale v prepletu vodstva z

delavnico, navezava med delavnico in prakso Mladena Stropnika. Program smo prilagodili različnim starostnim skupinam in različnim razvojnim potrebam (tudi šolam s posebnim in prilagojenim programom), izvedena je bila dokumentacija nastalih del. Izvedla se je delavnica *Intervencije (Poklic sodobni umetnik)*. Izvedla se je tudi delavnica *Absurdne zbirke*, ki je bila del MGML programa počitniškega varstva *Galerijski počitniški triatlon (6+)* (v sodelovanju z Galerijo Jakopič, Mestnim muzejem in galerijo Cukrarna). Delavnica je obsegala raziskovanje avtoportreta, osebnih zbirk in pripovedovanje zgodb preko naključnih vsakdanjih predmetov, pripovedovanje s pomočjo igralne kocke. Delavnica *Gledati, videti, risati* – redno vsakoletno sodelovanje s Srednjo šolo za lesarstvo Škofja Loka, glavna tema risba po opazovanju.

RAZLIČNOSTI

19. 9.–11. 11. 2024

Kiparska razstava

Marko A. Kovačič, Tea Curk Sorta, Borut Korošec, Boštjan Perovšek, Tejka Pezdirc, Natalija R. Črnčec, Kristina Rutar, Zoran Srdič Janežič

Kustos: dr. Sarival Sosič

Razstava *Različnosti* je prikazovala kiparska dela sodobnih slovenskih akademskih kipark in kiparjev, in sicer dela, narejena v različnih materialih ter skozi različne likovne pristope, saj so avtorji med seboj raznoliki tako v avtorskih poetikah kot v uporabi materialov za svoja likovna ustvarjanja. Da bi razstava predstavila čim večjo raznolikost, so bili upoštevani trije selektivni kriteriji. Prvi je materialna različnost, drugi generacijska pestrost in tretji najširše razumevanje kiparstva. Prostor je v Mestni galeriji Ljubljana specifičen, saj je sestavljen iz soban, ki si v obeh nadstropjih sledijo v vzdolžni liniji, pri čemer je gledalec primoran hoditi skozi vsak prostor dvakrat, torej v eno smer do konca in nato ponovno nazaj. Pri tem vizualnem potovanju pa si hote ali celo nehoti ogleda posamezno delo ali vsa dela avtorjev z različnih gledišč. Prav tovrstna dinamika gibanja in same postavitve razstave (običajno avtorji to specifično galerije upoštevajo) omogočata vabljivejši in predvsem bolj poglobljen uvid v sodobno kiparsko delo, saj se mu gledalec lahko povsem približa in se ga ponekod celo dotika. Prav takrat nastopi razlikovanje med delujočo kiparsko materijo in reflektirajočo kiparsko strukturo, ki v končnosti postavitve predstavljata določeno lepoto, ujeto v sistematično organizacijo, vezano na spoznavno in receptivno zmožnost, obe pa se poveujeta z ugodjem in občasno neugodjem ter skupaj tvorita estetsko spoznanje oziroma energijo (sosledne ali raznolike) lepote. V svetu mnogoterosti individuumov pomenijo sodobne skulpture mnoštvo vzorcev, arhetipov, simbolov in idej ki so svobodne materializirane sile, tipi avtorskih spoznanj in čutenj, nekakšna ogledala samih idej. Ideja in prezentacija razstave *Različnosti* torej izhajata iz koncepta o razmerjih med materijo, ki konstituira skulpture v njihovih notranjostih, in prostorsko zgostitvijo artefaktov v vizualno povednost.

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI, digitalni displeji v mestu, družbena omrežja in drugi kanali ter predstavitveni video z umetniki in o razstavi. Tekom razstave je bil izdan 140-stranski dvojezičen katalog razstave; besedilo je prispeval dr. Sarival Sosič. OBRAZSTAVNI PROGRAM je zajel javna vodstva s kustosom in umetniki. Izvedena je bila tudi okrogla miza oziroma javni pogovor, na katerem so sodelovali razstavljaljoči umetniki in

umetnice in kjer je potekal pogovor o sodobnem slovenskem kiparstvu ter njegovemu razumevanju v širši javnosti in možnostih razstavljanja v galerijah. PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI smo prilagodili razstavi in so potekale v prepletu vodstva z delavnico, navezava med delavnico in prakso umetnikov. Program smo prilagodili različnim starostnim skupinam in različnim razvojnim potrebam (tudi šolam s posebnim in prilagojenim programom), izvedena je bila dokumentacija nastalih del. Izvedli smo delavnice Zviti portreti (Vzmetnice in vzmetniki), Pleksi lazanja ter gostujočo delavnico v sodelovanju s Stripburgerjem.

TOMAŽ FURLAN: MATI VSEH BOJEV

Pregledna samostojna razstava

3. 12. 2024–2. 3. 2025

Kustosinja: Barbara Sterle Vurnik

Razstavni projekt se je osredotočil na pregledno razstavo uveljavljenega kiparja ter intermedijskega in konceptualnega umetnika, ki že več kot dve desetletji uspešno deluje v slovenskem in mednarodnem prostoru. Doslej pri nas še ni imel celostnejše predstavitve svojega dela; v Mestni galeriji Ljubljana je bilo tako prvič na enem mestu predstavljeno njegovo vsestransko umetniško delovanje. Razstava je zajela obdobje od začetka njegovega ustvarjanja leta 2000 pa vse do danes, vključila pa je tudi umetnikovo najnovejšo produkcijo, izvedeno prav za razstavo v Mestni galeriji Ljubljana. Furlan se je v preteklih dveh desetletjih uveljavil v slovenskem in mednarodnem umetniškem prostoru (npr. dvakrat U3 Triennale slovenske sodobne umetnosti, Manifesta – Genk, je tudi prejemnik referenčne nagrade OHO). Na ogled je bil izbor del iz celotnega opusa, od ciničnih strojev, objektov do video del ter performansov in instalacij, prežetih z družbeno kritičnimi vsebinami in ironičnim humorjem. Pregled se je osredotočil na problematiko človeškega dela v dobi avtomatizacije in robotizacije. Razstava je zajela tudi eno najbolj znamenitih in uspešnih večletnih projektov, serijo Wear, predvsem pa je obsegala vsa avtorjeva ustvarjalna področja, od razširjenega polja skulpture, kinetičnih objektov, instalacij, do videa, performansa in knjige umetnika. Razstavo so spremljali dogodki: avtorjevi performansi, preformativna vodstva.

Ocena izvedenega projekta: Izvedene so bile številne KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI, digitalni displeji v mestu, LPP displeji, družbena omrežja in drugi kanali ter predstavitveni video z umetnikom o razstavi. Izdan je bil 155-stranski dvojezičen katalog razstave; posebnost kataloga je, da je zasnovan kot interaktiven »flip book«; strokovna besedila so prispevali: Barbara Sterle Vurnik, Nina Skumavc in Tevž Logar.

OBRAZSTAVNI PROGRAM je zajel javna vodstva s kustosinjo in umetnikom, javni pogovor kustosinje z umetnikom, predstavitev razstavnega kataloga, umetnikove performanse. PEDAGOŠKE AKTIVNOSTI smo prilagodili razstavi in so potekale v prepletu vodstva z delavnico, navezava med delavnico in prakso Tomaža Furlana. Program smo prilagodili različnim starostnim skupinam in različnim razvojnim potrebam (tudi šolam s posebnim in prilagojenim programom), izvedena je bila dokumentacija nastalih del. Izvedli smo delavnice Intervencije (Poklic sodobni umetnik), Vzmetnice in vzmetniki, družinske delavnice (Ne)uporabni stroji ter gostujočo delavnico v sodelovanju s Stripburgerjem.

OBČASNE RAZSTAVE: GALERIJA JAKOPIČ

SLOVENSKE UMETNICE V OBDOBJU 1850–1950. ARHITEKTKE IN FOTOGRAFINJE

15. 11. 2023–25. 2. 2024

Strokovne sodelavke: Marija Skočir, Julija Hoda, Barbara Savenc, Ana Porok

Galerija Jakopič je v skladu s svojim poslanstvom – ne le raziskovati sodobno slovensko in mednarodno fotografijo, temveč tudi pisati njeno zgodovino – skupaj z Mestnim muzejem Ljubljana pripravila razstavo *Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950*. Razstava je bila posvečena umetnicam, ki so se v izbranem obdobju predstavile občinstvu in se kljub tedanjim družbenim konvencijam uveljavile v javnem prostoru. V muzeju so se osredotočili na slikarke in kiparke, v naši galeriji pa je bila pozornost namenjena arhitektkam in fotografinjam.

Prvi del razstave v galeriji, posvečen arhitektkam, se je tesno povezoval s slikarkami in kiparkami kot likovnimi umetnicami, sklop o fotografinjah pa je zaznamoval predvsem prizadevanje za prvo kar se da celostno združitev posameznih obravnav predhodnih raziskovalcev in skrbnikov zbirk v preteklih desetletjih. S tem smo postavili temelje ne le za enakovredno obravnavo umetnic, temveč tudi za fotografijo, ki si je skozi pretekla obdobja le stežka priborila status avtonomne vrsti likovne umetnosti.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: V okviru postavitve razstave je bil izveden raznolik spekter javnih in strokovnih vodenj, prilagojenih različnim ciljnim skupinam, vključno z odraslimi in otroki. Poleg tega smo organizirali fotografsko delavnico cianotipije za odrasle, izdali smo tiskan vodnik po razstavi za družine, s programom smo se pridružili dnevu odprtih vrat Ta veseli dan kulture. Posebej gre izpostaviti *Strokovni posvet s poznavalci, skrbniki in lastniki gradiva o fotografinjah, delujočih v obdobju 1850–1950*. Po posvetu je še bolj do izraza prišla želja, da bi tudi v prihodnje za širšo predstavitev dejavnosti žensk v fotografiji, nenazadnje pa tudi za splošno predstavitev zgodovine fotografije na Slovenskem, moči združili muzealci oz. skrbniki fotografskih gradiv, ki delujejo znotraj različnih institucij, in posamezniki, ki doma hranijo zapuščine določene fotografinje. Tako so se stkale pomembne povezave med stroko in posameznimi skrbniki gradiv, nastal je spletni zbornik prispevkov, ki služi raziskovalcem za nadaljnje raziskovanje. Na dogodkih smo gostili tako laično kot tudi strokovno publiko. Vse interaktivne in izobraževalne aktivnosti so bile zasnovane z namenom poglobljenega razumevanja tematike razstave ter spodbujanja dialoga in izmenjave idej med udeleženci.

Katalog razstave je še vedno v pripravi. V primeru da do realizacije ne bo prišlo, bo napisano strokovno besedilo objavljeno v strokovni reviji. Nastajata tudi sva prispevka o fotografinjah za publikacijo *Pozabljena polovica II* v sodelovanju s Filozofsko fakulteto.

PEDAGOŠKI PROGRAMI: Skupaj z Mestnim muzejem smo pripravili vodstvo za najmlajše, ki je povezovalo obe prizorišči razstave, natisnili smo Vodnik za mlade radovedneže, ki je bil na voljo ob družinski vstopnici, za šolske skupine, od vrtca do srednje šole, smo izvajali stalne programe Svetloris, Camera obscura in Fotogram, ki so vedno dobro obiskani. Svetloris je kot stalna ponudba na voljo posameznikom in družinam ves čas trajanja razstave.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo dogodkov so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila, e-novice, izjave in intervjuje za Radio Slovenija, najave v tiskanih medijih, STA in drugih spletnih portalih, ter objave na FB in IG. Promocija je bila okrepjena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, transparentom nad Slovensko cesto in najavami na platformi Ljubljana.info, kar je omogočilo širok doseg in uspešno obveščanje občinstva. Število objav, ki so omenjale razstavo in Galerijo Jakopič, je bilo 52.

KLAVDIJ SLUBAN: NEKJE DRUGJE TUKAJ

19. 3.–8. 9. 2024

Kuratorka: Marija Skočir. Strokovna pomoč in pedagoški programi: Julija Hoda

Galerija Jakopič je predstavila doslej največjo srednjekarierno retrospektivno razstavo Klavdija Slubana, enega v svetu najbolj uveljavljenih fotografov slovenskega rodu. Klavdij Sluban svoje celostne in kontinuirane fotografske projekte razstavlja na pomembnih mednarodnih festivalih, v svetovnih muzejih in galerijah, pogosto pa jih tudi dopolni z vrhunskimi fotoknjigami in drugimi publikacijami. Njegova dela hranijo v nacionalnih zbirkah in institucijah po vsem svetu, za svoje ustvarjanje je prejel več prestižnih mednarodnih fotografskih nagrad.

Za razstavo *Nekje drugje Tukaj* sta avtor in kuratorka dr. Marija Skočir v poglobljenem dialogu zasnovala povsem nov izbor ciklov, ki skozi več kot 150 fotografij predstavlja vrhunce več kot treh desetletij Slubanovega ustvarjanja. Razstavo spremlja obsežna fotomonografija, ki je na voljo tudi kot posebna izdaja. Vse v Galeriji Jakopič predstavljene fotografije so bile – v analogni in digitalni tehniki – izdelane posebej za to razstavo.

Zato gre verjetno za najpomembnejšo produkcijo razstave Galerije Jakopič doslej. Avtor se je odločil zbirki MGML donirati vseh 155 razstavljenih del, ki so certificirana, numerirana in signirana originalna avtorska dela v vrednosti preko 700.000 evrov, kar pomeni eno največjih donacij avtorja sodobne umetnosti javni inštituciji v zadnjem času. Razstava je pripravljena za gostovanja v tujini, v čemer vidimo pomemben potencial krepitve ugleda naše institucije.

Prva izdaja fotomonografije *Klavdij Sluban: Nekje drugje Tukaj* (300 izvodov) je bila razprodana do konca maja, saj je bila deležna velikega zanimanja tudi v tujini, kamor smo prodali približno polovico izvodov. Zato je bila v tisk poslana spremenjena in dopolnjena druga, štirijezična izdaja. Izšla je tudi posebna zbirateljska različica monografije v 25 izvodih, ki vključuje originalno numerirano in signirano fotografijo. Tudi te fotografije je avtor doniral za prodajo, ki je požela velik uspeh predvsem pri tujih zbiralcih, nekaj izvodov pa še ostaja v prodaji.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: Razstava je bila odlično sprejeta, kar se je odražalo v izjemni obiskanosti odprtja, ki je vključevalo pogovor s Klavdijem Slubanom (posnetek je dostopen na spletu) in podpisovanje obrazstavne monografije. Izvedli smo veliko vodstev po razstavi s fotografom Klavdijem Slubanom in kuratorko dr. Marijo Skočir. Razstava je bila vključena v kulturne akcije, kot so Mednarodni dan muzejev, Poletna muzejska noč in Ljubljana Art Weekend,

kar je pripomoglo k večji prepoznavnosti in obisku. Pomemben poudarek je bil tudi na predstavitvi monografije Klavdija Slubana, ki je bila premierno predstavljena na Slovenskih dnevih knjige, pa tudi knjižnem sejmu, čeprav je bila tedaj razstava že zaključena. Marija Skočir je s svojo strokovnostjo prispevala k mednarodni promociji, saj je sodelovala na Photo Folio Review v sklopu prestižnega fotografskega festivala Les Rencontres d'Arles. Na festivalu so bila organizirana tudi podpisovanja monografije na razstaviščih uglednih tujih založb, kar je dodatno okrepilo ugled projekta v mednarodnem prostoru. Klavdij Sluban je prisostvoval na prvi letošnji delavnici Od blizu, kar je zastavilo pomemben strokovni nivo izobraževanja za celotno študijsko leto. Že konec novembra 2023 je kot preddogodek razstave potekala predstavitev knjige Klavdija Slubana in Tereze Kozinc z naslovom 7AM.

Pogovor s fotografom Klavdijem Slubanom ob izidu monografije; foto: Blaž Gutman/MGML

PEDAGOŠKI PROGRAMI: Pripravili smo družinsko delavnico Camera obscura in skupaj s Cukrarno in Mestno galerijo izvedli tridnevne Galerijske počitniške dogodivščine. Natisnili smo Vodnik za mlade radovedneže, ki je bil na voljo ob družinski vstopnici, za šolske skupine, od vrtca do srednje šole, smo izvajali stalne programe Svetloris, Camera obscura in Fotogram, ki so vedno dobro obiskani. Svetloris je kot stalna ponudba na voljo posameznikom in družinam ves čas trajanja razstave.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene obsežne komunikacijske aktivnosti, ki so vključevale PR sporočila, e-novice, objave na LPP zaslonih, digi Europlakatih in klasičnih plakatih TAM-TAM ter redne objave na FB in IG. Promocija je zajemala tudi izjave in intervjuje s Klavdijem Slubanom in Marijo Skočir ter objave v medijih, kot so Dnevnikov Objektiv, RŠ, Radio Slovenija, TV Slovenija in La couleur des jours. Pri tem gre posebej izpostaviti intenzivno sodelovanje z Radiem Ars, ki je pripravil več obsežnih prispevkov, kakor tudi samostojno triurno oddajo o Olimpijskih igrah v Parizu, na kateri je bil poseben gost Klavdij Sluban, ter literarni nokturno, ki je predstavil tudi avtorjevo poezijo. Za dodatno obveščanje so bile pripravljene dvojezične tiskane zloženke, razposlana fizična in idigitalna vabila na odprtje, ter najave dogodkov na Ljubljana.info. Prepoznavnost je bila okrepljena s transparentom nad Slovensko cesto ter z video in vsebinsko-tehnično predstavitvijo razstave na spletu. Ob uspehu razstave in zaradi

odličnega obiska je bil prvoten termin podaljšán do 8. septembra, kar je bilo dodatno podprto s PR aktivnostmi za obveščanje javnosti. Zabeleženih je bilo 99 medijskih objav.

NAŠA LAST: SLOVENSKA PROTESTNA FOTOGRAFIJA 2020–2022

1. 10. 2024–26. 1. 2025

Fotografi: Robert Balen, Metod Blejec, Luka Dakskobler, Jaka Gasar, Andi Koglot, Borut Krajnc, Gašper Lešnik, Nik Erik Neubauer, Andrej Pezdir, Črt Piksi, Blaž Samec, Željko Stevanić, Tone Stojko, Jože Suhadolnik, Marko Vrbič, Janez Zalaznik, Peter Žiberna, Borut Živulović, Žiga Živulović ml.

Fotografi z odprtega poziva: Simon Chang, Urša Culiberg, Igor Debevec, Božidar Flajšman, Iva Suhadolnik Gregorin, Blaž Gutman, Goran Jakovac, Ana Kovač, Aljoša Kravanja, Noemi Krese, Gregor Kuhar, Matjaž Markič, Filip Mašera Lisjak, Damian Može, Žarko Petrovič, Ivo Pogorelčnik, Matej Povše, Una Rebić, Matjaž Rušt

Kuratorja: Metod Blejec, Julija Hoda

Razstava je predstavila dvoletno obdobje, zaznamovano s pandemijo covid-19 in z demonstracijami po vsej Sloveniji, pri čemer je v ospredje postavila vlogo in pomen fotografije pri beleženju družbenih dogodkov in vrednotenju naše skupne dediščine. Na obsežni skupinski razstavi je bilo na ogled več kot 250 fotografij 38 fotografov in fotografinj, ki so kljub zahtevnim delovnim pogojem dosledno dokumentirali več kot 170 dogodkov v prestolnici in drugod po državi. V procesu snovanja razstave se je vzpostavila skupnost 19 profesionalnih in amaterskih fotografov različnih generacij. Ti so s kuratorjema sooblikovali postavitev v Galeriji Jakopič. Nabor predstavljenih fotografij, ki je nastal med živahnim sodelovanjem, so dodatno obogatila dela 19 fotografov in fotografinj, izbrana na podlagi odprtega poziva. Izbrane fotografije so bile razvrščene v tematske sklope, ki so ponazarjali različne elemente protestov. Z namenom odstiranja najrazličnejših pogledov na našo kolektivno izkušnjo pa smo na razstavi namenili poseben prostor tudi obiskovalcem, ki so želeli z javnostjo deliti lastne fotografske vtise iz tega obdobja. Katalog je izšel v obliki vodnika po razstavi in vključuje izbor fotografij iz posameznih razstavnih ciklov. Avtorja uvodnega besedila sta kuratorja razstave Julija Hoda in Metod Blejec, strokovno besedilo je prispeval dr. Ilija Tomanić-Trivundža.

Do konca razstave sta se izoblikovali uresničitvi dveh ključnih ciljev, ki pomembno prispevata k poslanstvu Galerije Jakopič: pri publiki je bila razstava sprejeta kot pomemben opomin na skupno nedavno preteklost, ki se ne sme več ponoviti in glede katere se je nujno zavedati temeljnih človekovih pravic in svoboščin; pri strokovni javnosti pa je pripomogla v smeri gradnje skupnosti, ki sicer premalo sodeluje in ima premalo priložnosti za predstavitev obsežnih opusov, ki soizgrajujejo našo dediščino in kolektivni spomin.

Razstava je pripravljena za gostovanja v drugih slovenskih in tujih razstaviščih.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: V okviru razstave smo gostili različne dogodke, namenjene obiskovalcem vseh generacij, vključno z vodenimi ogledi in fotografskimi delavnicami. Pester spremljevalni program je med drugim vključeval projekcije filmov o protestih ob dnevu avdiovizualne dediščine, eden od vodenih ogledov je presegel meje razstavnega prostora in

udeležence popeljal na dejanska prizorišča protestov, organizirali smo predstavitev in pogovor »Protest in pravice« skupaj z nevladniki in strokovnjaki s tega področja. Skupnost fotografov je imela pri izvedbi teh programov vidno vlogo in je dodatno obogatila izkušnjo obiskovalcev. V zadnjem mesecu razstave januarja 2025 smo pripravili predstavitev spletnega priročnika o fotografiranju protestov.

PEDAGOŠKI PROGRAMI: V sodelovanju s teatrom Papelito smo pripravili družinsko delavnico izdelovanja transparentov, za šolske skupine, od vrtca do srednje šole, smo izvajali stalne programe Svetloris, Camera obscura in Fotogram, ki so vedno dobro obiskani. Svetloris je kot stalna ponudba na voljo posameznikom in družinam ves čas trajanja razstave.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za uspešno promocijo razstave in spremljevalnih dogodkov so bile izvedene obsežne komunikacijske aktivnosti. Med njimi so PR sporočila, e-novice, oglaševanje na LPP zaslonih, digi Europlakatih in klasičnih plakatih TAM-TAM, ter redne objave na FB in IG. Sodelovanje s kuratorjema Julijo Hoda in Metodrom Blejcem ter sodelujočimi fotografi je prineslo številne izjave za medije. Pripravljene so bile dvojezične tiskane zloženke, razposlana fizična in digitalna vabila na odprtje, najave dogodkov na Ljubljana.info in postavljen transparent nad Slovensko cesto. Posebna pozornost je bila namenjena promociji spremljevalnih dogodkov, kataloga *Naša last*, ter objavi dveh javnih pozivov za zbiranje dodatnega fotografskega gradiva in fotografij med trajanjem razstave, za kar je bila vzpostavljena posebna spletna stran. Dogodek je dodatno izpostavil prost vstop na Ta veseli dan kulture in za družine v Tednu otroka, kar je pripomoglo k širši dostopnosti in večjemu obisku razstave. Katalog *Naša last* je bil v decembru vključen v darilni paket Pošiljka kulture. Zabeležili smo kar 128 medijskih objav na temo razstave.

OBČASNE RAZSTAVE: GALERIJA VŽIGALICA

GIOVANNI MORBIN: HIBRIDIZAKCIJE, OD 1995 DO DANES

28. 11. 2023–21. 1. 2024

Razstava je predstavila središče umetniškega tkiva Giovannija Morbina (1956) iz Corneda Vicentina v Italiji – umetniške hibridne akcije s skupnim imenom Hibridizacije. Morbin je eden najprepoznavnejših italijanskih performerjev, ki je svojo umetniško kariero nastavil z diplomo pri slikarju Emiliju Vedovi na beneški akademiji za likovno umetnost. Njegovo umetniško raziskovanje je bilo že od samega začetka okoli leta 1978 povezano z oblikami obnašanja, idealno izrazno sredstvo pa je zanj postal performans. V devetdesetih – globalno turbulentnem desetletju, polnem pretoka in prehodov – se je Morbinovo delovanje prepletlo z ljubljansko umetniško sceno (Galerija Škuc, Državica Ptičjestrailna in skupina Sestava z Metelkove). Po 27 letih se ji je poklonil z razstavo v Galeriji Vžigalica, saj se je mesto izkazalo kot ena bistvenih točk za oblikovanje njegovih umetniških izhodišč. Na intimni retrospektivi smo predstavili 17 Hibridizacij, od 0 do 16.

V duhu Ozionisma je Giovanni Morbin v Galeriji Vžigalica kot pravkar upokojeni profesor umetniške akademije v Veroni prvič predstavil poslovilno Hibridizacijo 15 z naslovom *Kar ostane*, ki jo je s svojimi študenti izvedel na zadnji službeni dan, 31. oktobra 2023.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: Ob odprtju razstave je Giovanni Morbin po Ljubljani izvedel še Hibridizacijo 16, *Zimzeleni*, ki je bila prav tako predstavljena na razstavi. Kot vodič po razstavi

smo pripravili dvojezično slikovno opremljeno publikacijo z opisi vseh Hibridizacij, ki ga je uredila Alenka Pirman. Pri razstavi smo sponzorsko sodelovali z Italijanskim kulturnim inštitutom v Ljubljani.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave in otvoritvenega dogodka so bile izvedene številne komunikacijske aktivnosti, med katerimi so bila pripravljena PR sporočila o odprtju in otvoritvenem performansu, poslani e-novice ter najave na LPP zaslonih, Radio Slovenija, STA in drugih spletnih portalih. Promocija je vključevala tudi redne FB in IG objave, najave dogodkov na platformi Ljubljana.info in plakate pred galerijo. Število zabeleženih medijskih objav: 10.

THE MIHA ARTNAK: LAST

13. 2.–24. 3. 2024

Razstava *Last* umetnika in oblikovalca The Mihe Artnaka je skušala na novo opredeliti naše razumevanje lastništva in lastnine z uvedbo inovativnih konceptov (ne)lastništva in javne zasebne lastnine. Sedem umetniških del je izzivalo naše običajne predstave o umetnosti ter z uporabo sodobne tehnologije in različnih storitev naslavljal lastnino, avtorstvo in avtentičnost.

Umetnik je izbral motive, najel fotografa Klemna Ilovarja, ki je motive fotografiral, in nato še kitajske slikarske storitve, kjer so motive na platno prenesli slikarji, ki na kitajskem opravljajo slikarske storitve po naročilu: Shao M. Zeng, Jim Xing, James Lin, David Lin, Pandy Chen, Cathy Wu, Nane Fang, John Zeng, John Lin in Max Feng. Tehnika posnema proces generiranja podob umetne inteligence (UI), le da so službe umetni inteligenci prevzeli ljudje.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: Izpeljali smo več javnih vodstev, razstavo pa je spremljala močna influencerska socialno-medijska kampanja, kjer so sodelovali mednarodni in domači influencerji tudi s pomočjo strategije lažnih novic, ki je v galerijo pripeljala veliko obiskovalcev in je bila odlično mednarodno medijsko zastopana.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Izvedene komunikacijske aktivnosti so vključevale pripravo PR sporočil o odprtju in dogodkih, e-novic, oglaševanje na LPP zaslonih ter ogled razstave z novinarji pred odprtjem, ki je bil dopolnjen z izjavami in intervjuji. Poleg tega so bile izvedene redne FB in IG objave, najave dogodkov na Ljubljana.info ter postavljeni plakati pred galerijo, ki so pripomogli k večji prepoznavnosti razstave. Dodatne promocijske aktivnosti so obsegale močno uvodno 'social' kampanjo v sodelovanju z umetnikom, influencerji in znanimi osebami. Med razstavo so bile povečane skupne objave na FB in IG, kar je z dobrimi odzivi povečalo angažiranost občinstva. Zabeležili smo kar 49 medijskih objav.

TUBOLJE

9. 4.–12. 5. 2024

Osmo edicija razstavnega cikla *Ljubljana se klanja Sloveniji* se je podala v Zasavje. V sklopu razstave z večplastnim naslovom *Tubolje* smo razkrivali umetniški potencial in kulturne vplive lokalnih revirjev skozi dela Borisa Beje, Đejmi Hadrović, Maše Jazbec, Matica Kosa, Milana Razborška in Ulle Žibert. Vsi umetniki in umetnice, predstavljeni na razstavi, v svojih delih tehtajo vprašanje dobrobiti in specifičnosti življenja v Zasavju, kjer se s Tuboljem spoprijemajo skozi mistiko in vizijami prihodnosti.

Ko potniki na železniški postaji v Trbovljah hitijo z vlaka, morda kdo pomisli, ali bi napis na tabli lahko bil tudi Tubolje. Je tu bolje ali je tu ból? Morda oboje? Vztrajanje v mestu, polnem upanja, je za domačine Zasavja pogosto povezano z odmaknjenostjo in kompromisi, vizija prihodnosti pa je zanje neločljivo povezana z delom kot vrednoto na poti do samouresničitve.

Umetnica in znanstvenica Maša Jazbec je na razstavi predstavila multimedijski projekt MIKKEL: Made in Trbovlje. MIKKEL je umetničina androidna entiteta, njen posthumani drugi jaz, ki iz prihodnosti vzpostavlja dialog z avtorico prek časovnega mostu s pismi, ki se izrišejo pred obiskovalcem. Matic Kos v maniri šamanskega obrednega artefakta, navdihnjenega s sonaravno umetniško prakso v večmedijski kompoziciji Vzpon in padec nenavadne družbe iz odpadnih materialov oblikuje vzdušja in like, predstavnike zgodovinskih sprememb. Slikarska prostorska instalacija Ulle Žibert, naslovljena *Mali popravek*, z učinki svetlobe in sence ustvarja igro besed na platnu in vzpostavlja dilemo: »Če prihodnosti ne moremo predvideti, jo lahko potem urejamo?« Milan Razboršek je bil predstavljen s serijo t. i. kolateralnih slik. Gre za portrete, ki so rezultat ustvarjalnega procesa slikanja apokaliptičnih vizij na večjih platnih. Samodejno in spontano so se mu iz pastozne barvne podlage, na kateri je mešal barve, izrisali obrazi prič apokalipse. Vizualna umetnica Đejmi Hadrović je v videu *Pretvarjajte se, da je to mesto: Pismo Fran Lebowitz* razpravljala o svoji mednarodni umetniški poti v odnosu do krajev, v katerih je odraščala. Naslov je poklon neposrednosti in drži znane newyorške pisateljice Fran Lebowitz, ki na humoren način komentira življenje in prebivalce svojega vele mesta. Kompozicija ob kompoziciji – disciplina koračnice ob disciplini telesa, kultura ob fizikulturi, kolektivna glasba ob kolektivni vadbi: to so relacije, ki jih je kipar Boris Beja v spominu na tradicijo Zasavja predstavil kot serijo kombinacij hrastovega parketa in risb, v katerih se ribja kost kot ponavljajoča se tekstura pojavlja tako na podiju telovadnice kot na notnem črtovju zborovodje.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: Izpeljali smo dve javni vodstvi. Razstavo je obiskala številčna publika iz zasavske regije.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI so vključevale pripravo PR sporočil o odprtju in dogodkih, redno pošiljanje e-novic, oglaševanje na LPP zaslonih ter organizacijo press termina dve uri pred odprtjem razstave. Poleg tega so bile izvedene redne FB in IG objave, najave na Ljubljana.info in postavitev plakatov pred galerijo, kar je pripomoglo k večji prepoznavnosti razstave. Dodatne promocijske aktivnosti so vključevale izdajo izročka s predstavitvami del in biografijami vseh šestih sodelujočih umetnikov v slovenskem in angleškem jeziku. Zabeležili smo 44 medijskih objav.

Razstava Tubolje iz cikla Ljubljana se klanja Sloveniji; foto: Blaž Gutman/MGML

MATEJ STUPICA: TOPLICE

26. 9.–17. 11. 2024

Razstava *Toplice* je združevala več perspektiv, temelječih na umetniških praksah Mateja Stupice (1987), interdisciplinarnega umetnika in ilustratorja, ki je v format samostojne razstave vključil več soustvarjalcev (Andrej Tomažin, Tomaž Grom, Irena Tomažin, Hana Podvršič, Staš Vrenko, Bojan Stefanović ...). Osredotočali so se na večplastnost pomenov skozi odnos med podobo in zvokom, pri čemer je pomemben vidik predstavljala odsotnost človeka v galerijskem prostoru, ki so ga zasedali zvočni in vizualni elementi skozi preplet več enakovrednih medijev: samega galerijskega prostora, obrazstavne zloženke, risb, objektov, videov, zvoka ter besedil.

Skozi postavitev se vsebinsko izlušči zaskrbljenost nad družbenim odzivanjem na katastrofe in konflikte, ki so postali tako vsakodnevni, da jih v svoji dezorientiranosti in letargičnosti sicer zaznavamo, a jih vse bolj odrivamo na stran.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI so vključevale pripravo PR sporočil o odprtju in dogodkih, pošiljanje e-novic, oglaševanje na LPP zaslonih ter izjave umetnika in kuratorja za različne medije. Poleg tega so bile izvedene redne FB in IG objave, najave dogodkov na Ljubljana.info ter plakati pred galerijo, ki so promovirali razstavo. Dodatne promocijske aktivnosti so vključevale mrežo DPG, PR sporočilo in povečano promocijo na socialnih omrežjih. Objavljenih je bilo 24 medijskih prispevkov.

JOHN FEKNER: SAMO JOHN ... IN TAKO NAPREJ

10. 12. 2024–9. 2. 2025

John Fekner velja za enega najbolj »znanih-neznanih« umetnikov, ki so delovali v New Yorku konec sedemdesetih in v osemdesetih letih 20. stoletja. Bil je del tedanje živahne umetniške scene in je razstavljal z Donom Leichtom, Keithom Haringom, Davidom Wojnarowiczem, Jenny Holzer in drugimi. Feknerjeva retrospektivno-dokumentarna razstava v Galeriji Vžigalica je prva samostojna predstavitev njegove umetnosti v javni instituciji, ki, zanimivo, leži nedaleč od kraja rojstva umetnikovega očeta Ivana Feknerja na Karlovški ulici v Ljubljani leta 1909.

Razstava *Samo John ... in tako naprej* razkriva raznolike plasti Feknerjeve 60-letne bogate, a spregledane umetniške zapuščine. Svojo urbano poezijo je leta 1950 v New Yorku rojeni umetnik uglasbil, nato pa besede pretvoril v ostre javne fraze, ki so v žurnalistični tipografiji kot grafiti preplavile stavbe propadajočega velemesta, ki ga je začela požirati gentrifikacija. Bil je del živahne newyorške umetniške scene konec sedemdesetih in v osemdesetih letih 20. stoletja ter imel umetniški atelje v P.S.1 z Donom Leichtom, s katerim sta že leta 1982 uporabljala značilne motive računalniške igre *Space Invaders*.

Fekner svojega ustvarjanja, bodisi samostojnega ali v sodelovanju z drugimi, ni nikoli omejeval na eno samo umetniško obliko, temveč se je ukvarjal z različnimi disciplinami ter svobodno prehajal med poezijo, glasbo, slikarstvom, uličnimi akcijami in digitalnimi videi. Z grafitarskimi urbanimi akcijami s skupnim naslovom *Opozorilni znaki* na primer ni le beležil nevarnega propadanja New Yorka, temveč je skozi začetke ulične umetnosti tudi zasejal seme nastajajoče kulture hip-hopa.

V svetu, obsedenem s tehničnimi vizualijami, se Fekner ukvarja s sodobnimi temami, kot so nadzor množičnih medijev, digitalna zasvojenost, korporativni pohlep in kemično okoljsko opustošenje, hkrati pa javnost ozavešča o avtohtonih ljudstvih, ki so bila izrinjena in izbrisana s širšega območja New Yorka.

Razstava je bila v sodelovanju s sokustosom in arhivistom Feknerjeve zapuščine Bradom Downeyem zastavljena tako, da se je prvič celostno prikazala široka ustvarjalnost Johna Feknerja na več področjih; razstava je pripravljena za mednarodna gostovanja.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: Izvedli smo dve dobro obiskani javni vodstvi. V primeru vodstva z umetnikom se je vodstvo po galeriji prelevilo v sprehod in obisk rojstne hiše umetnikovega očeta, kjer je John Fekner ustvaril grafit, posvečen njegovim koreninam v Ljubljani.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI so obsegale pripravo PR sporočil o odprtju in dogodkih, pošiljanje e-novic, oglaševanje na LPP zaslonih ter izjave umetnika in kuratorjev za različne medije. Prav tako so bile izvedene redne FB in IG objave, najave dogodkov na Ljubljana.info ter postavitve plakatov pred galerijo, ki so promovirali razstavo. Dodatne promocijske aktivnosti so vključevale dodatno promocijo za večjo prepoznavnost avtorja, zlasti ob njegovi prvi dokumentarno-retrospektivni razstavi v javni instituciji, kar je pripomoglo k povečanju zanimanja in obiska razstave. Zabeležili smo 56 medijskih objav.

OBČASNE RAZSTAVE: GALERIJA CUKRARNA

SAŠA SPAČAL: KNJIŽNICA PADLIH SOLZ

29. 9. 2023—21. 1. 2024

Kustosinja: Alenka Trebušak

Z razstavo je avtorica nadaljevala preiskovanje človeške telesnosti v odnosu do okolja in medvrstnih značilnosti vseh živih bitij. Pri tem se je osredotočila na razumevanje človeškega telesa kot vodnega telesa. Iz prvin in lastnosti solz je oblikovala zgodbo o zapuščeni in osamljeni deklici Namidi Ikiti (jap. Živa Solza), ki ugotovi, da pot skozi življenje oscilira med jokom in smehom, oba pa porajata solze. Postavitve so zaznamovale tri postaje s tremi instalacijami: svetlobnim objektom v obliki solzne kaplje, ki je bil napolnjen z ampulami solznih mikrobiomov, in bazenom, v katerem so bile steklene skulpture bakterij. Sledil je zbiralnik solz, kjer so lahko obiskovalci v instalacijo darovali svoje solze in kot recipročni odgovor na podarjeno prejeli zvočno gesto. Tretja postaja pa so bile Pošasti hipermorja, kjer je v peščeno reko vstavila steklene skulpture s hibridi očesnih bakterij in ene najodpornjših poliekstremofilnih bakterij *Deinococcus radiodurans*. Postanke ob reki so spremljali trije videi z Namidino zgodbo.

Saša Spačal je ustvarila razstavo s poetično zgodbo, prek katere je vzpodbujala medvrstne povezave, etiko odgovornosti in skrbi ter boljši način bivanja z različnimi planetarnimi telesi, ki nas ohranjajo pri življenju.

Ob razstavi je izšel 112-stanski dvojezični katalog, z intervjujem med umetnico in kustosinjo razstave ter strokovnim besedilom avtorja Brandona Rosenblutha. Ob razstavi je izšla tudi dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave.

ANDRAGOŠKI PROGRAM: V letu 2024 smo do zaključka razstave izpeljali javno vodstvo z umetnico in kustosinjo, ki se ga je udeležilo 16 obiskovalcev.

CALLY SPOONER: PLEŠEM TIHOŽITJE Z ENIM SAMIM VDIHOM

19. 10. 2023–7. 1. 2024

Kustosinja: Mara Anjoli Vujić

V središču umetniške prakse Cally Spooner je zanimanje za teme s področja pojavnosti in neprikazljivega, kar raziskuje predvsem skozi dinamično temporalnost svojih umetniških del. Njena najnovejša samostojna razstava *Plešem tihožitje z enim samim vdihom*, predstavljena v kletnem prostoru Cukrarne, je del večletnega umetniškega projekta *Mrtvi čas*, ki ga je umetnica začela razvijati leta 2018.

Razstava je bila zasnovana kot večmedijska prostorska postavitve, ki so je sestavljala štiri zvočna in likovna dela. Za zvočno delo *Plešem tihožitje z enim samim vdihom* in za celotno razstavo je Cally Spooner izkoristila arhitekturo kletne galerije Cukrarne kot scenografsko kuliso, pred katero se je prelival koreografiran plesni solo; ples, ki je v celoti zvočen. Izvajala ga je njena dolgoletna sodelavka Maggie Segale. Koreografija tihožitja je iz polja vizualnega prehajala v medij zvoka. Na drugi strani galerijskega prostora je bilo predstavljeno zvočno delo z naslovom *Melodyjno ogrevanje*. Postavitve je bila dopolnjena z delom *Omedlela hruška* (2022–2023), serijo treh hiperrealističnih maloformatnih slik hruške v slogu »selfi kulture«, vsake s pripadajočim

reflektorjem. Z vsemi posameznimi deli svojega večmedijskega projekta je umetnica preučevala možnosti alternativnih časovnosti in ponudila razmislek o hipotezi upora proti končni izvedbi nastopa, ki bi lahko bil odporen proti krononormativnosti in družbenemu diktatu neprestane produktivnosti.

Ob razstavi je izšla dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave.

MIKHAIL KARIKIS: SKUPNOSTI, GLASOVI, EKOLOGIJE

6. 2.–7. 4. 2024

Kustosinja: Alenka Gregorič

V kletnem galerijskem prostoru Cukrarne smo začeli izvajati nov programski cikel za predstavljanje video in filmskih del; prva je bila razstava med Lizbono in Londonom živečega grško-britanskega umetnika Mikhaila Karikisa. Avtor se v izbranih video delih ukvarja s posledicami deindustrializacije družbe ter z dediščino nekoč pomembnih industrijskih centrov. Ob tem raziskuje povezave med pozitivnimi učinki in negativnimi posledicami industrializacije, odpira razpravo o nujnosti soočanja s skupno zapuščino ter ponuja razmislek o vplivu tradicionalnih načinov življenja kot možnih zgledov za premislek o drugačni prihodnosti.

Njegova video, zvočna in performativna dela temeljijo na sodelovanju s posamezniki in različnimi lokalnimi skupnostmi, s katerimi v medsebojnem dialogu interpretira izbrane teme preteklosti. Z dolgoročnim preučevanjem in raziskovanjem krajevnih značilnosti, izročil in osebnih izkušenj sodelujočih beleži raznotere zgodbe krajev in ljudi, ki so z njimi neizogibno povezani. Z brezhibnim ravnovesjem med vizualnim zapisom in zvokom, za avtorja ključnim elementom umetniškega dela, ter z mestoma abstrahiranimi prostori in kraji dogajanja gledalcu omogočijo odmik od upodobljene problematike in ga spodbujajo k premisleku o perečih vprašanjih sodobnosti.

V času trajanja razstave je bilo na ogled pet video del v treh časovnih sosledjih, in sicer: *Sounds from Beneath* (2012), *Children of Unquiet* (2014), *Ain't Got No Fear* (2016), *No Ordinary Protest* (2018) in *SeaWomen* (2013).

Ob razstavi je izšla dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: 3. 4. 2024 je avtor v pogovoru s kustosinjo Alenko Gregorič predstavil svojo umetniško prakso, predavanju pa je sledila premiera performansa *Zvočnost spremembe*, ki ga je izvedel Mikhail Karikis v sodelovanju s koreografom Maruanom Sipertom.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila, video o performansu in pogovor z umetnikom, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, prispevek na RTV (Kultura), najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, objavo v reviji MOUSSE, objavo v pomladnem programu e-flux ter ločeno

objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo, menjavo projekcij, performans in pogovor z umetnikom. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 59. Izpostaviti moramo tudi objave v medijih, kot sta Vogue Adria in prispevek v italijanščini na RTV.

RAZŠIRJENI VID

16. 2.–26. 5. 2024

Marko Batista, Uršula Berlot, Beti Bricelj, Ksenija Čerče, Sandi Červek, Vuk Ćosić, DK, Dušan Fišer, Vadim Fiškin, Meta Grgurevič, Sanela Jahić, Danilo Jejčič, Peter Koštrun, Blažka Križan, Oto Rimele, Nejč Slapar, Nika Špan, Dušan Tršar, Vinko Tušek, Edvard Zajec

Kustosinja: Alenka Trebušak

Z razstavo smo tematizirali dvom, ki se pojavlja v zaznavi na primeru umetniških del, pri tem pa sledili širokemu spektru raznolikih praks zadnjih petdesetih let. Z začetkom v sedemdesetih letih preteklega stoletja lahko namreč tudi v slovenskem prostoru beležimo uveljavljanje materialno naravnane umetnosti, ki z vpeljavo svetlobno občutljivih elementov (strojno barvani odsevi materialov, kjer ni več mogoče videti sledov ročnega potega čopiča ali plastične mase) umetniško delo odpira v prostor in v srečanju z gledalcem izpostavlja njegove nematerialne dimenzije.

V svojem jedru so izbrana dela nosila zavedanje o umetnosti kot izkušnji, saj so se z oblikami, barvami, odsevi, gibanjem in zvoki vzpostavljala kot časovna in prostorska situacija. Vanjo je lahko gledalec mentalno in fizično stopal ter se z njimi na različne načine srečeval. Ponujala so namreč različne zorne kote, z vsakim kotom gledanja pa se je spremenila izkušnja dela. Dela z neskončnimi možnostmi branja in usmerjanja pragov pozornosti so nagovarjala posameznika, z aktivacijo telesa oziroma spodbujanjem h gibanju pa so nadalje izzivala, da se v igro odzivov vključi še z drugimi čuti, na kar se je nanašal tudi naslov razstave.

Ob razstavi je izšel 160-stanski dvojezični katalog s strokovnim besedilom Jureta Mikuža, kuratorskim besedilom Alenke Trebušak ter besedili o umetnikih, ki so jih prispevali različni pisci. Ob razstavi sta izšla tudi dvojezična brošura in vodič po razstavi v angleškem in slovenskem jeziku.

Skupinska razstava Razširjeni vid; foto: Blaž Gutman/MGML

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Ob razstavi smo pripravili pedagoške programe, namenjene različnim starostnim skupinam otrok in mladostnikov. Na programu DVOuMno smo z mladostniki na interaktivnem vodenem ogledu raziskovali fenomen zaznave in opazovali, kako umetniki s svojimi deli izkoriščajo vrzeli v percepciji. Po ogledu so bili mladostniki izzvani, da ustvarijo portret, ki bo izza navidezne pojavne realnosti prikazoval drugačno vsebino. Portreti so ob podrobnem pogledu razkrili, da obrazne poteze nosijo obliko najrazličnejših reči, od sadja in zelenjave, do zavrženih materialov in najrazličnejših orodij. Delavnico smo izvajali skupaj z ilustratorko Doro Pejić Bach kot mentorico na likovnem delu programa. Delavnica je bila namenjena učencem 3. triade in srednješolcem. Izvedli smo 15 ponovitev delavnice s skupno 251 udeleženci.

Za otroke 1. in 2. triade smo prilagodili stalno delavnico Igra s svetlobo in na razstavi z interaktivnimi nalogami spoznavali umetniška dela ter ugotavljali, zakaj nas čutila včasih preliščijo. Po raziskovanju razstavljenih del smo se v učilnici v svetlobnem laboratoriju še sami poigrali z zaznavanjem vidnih dražljajev. Delavnico smo izvedli 8x, obiskalo jo je 132 učencev.

Za družine smo dvakrat izvedli delavnico Agamograf, ki se je je udeležilo 116 otrok. Otroci so po interaktivnem ogledu razstave izdelali optično voščilnico, ki je spreminjala podobo glede na kot opazovanja.

Izvedli smo 25 vodstev po razstavi za zaključene skupine, ki se jih je udeležilo 221 oseb, in sedem javnih vodstev, ki se jih je udeležilo 76 obiskovalcev.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR, novinarsko konferenco, vodeni ogled za medije pred odprtjem, video o razstavi, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, na radiu Val 202, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, rotopanoju, nadcestnem transparentu, objavo v reviji MOUSSE, objavo v spomladanskem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo, katalog ter pedagoške in andragoške programe. Spremljevalni program razstave je bil tudi del promocijskih vsebin za LUV FEST 2024. Promocija je vključevala tudi objave v medijih, kot so Radio Ars, Delo in Dnevnik, kar je omogočilo širok doseg in uspešno obveščanje občinstva. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 175.

TAREK ATOUI: STOJEČE VALOVANJE

29. 2.–2. 6. 2024

Kustosinja: Mara Anjoli Vujić

Razstava *Stoječe valovanje* je ponudila celosten vpogled v ustvarjalno prakso v Bejrutu rojenega in Parizu živečega zvočnega umetnika in elektroakustičnega skladatelja Tareka Atouija. V svoja večplastna zvočna dela ustvarjalec integrira dolgoletno preučevanje zgodovine glasbe in inštrumentov, skozi različne pristope razkriva pomembna družbena in politična vprašanja ter predstavlja glasbo in nove tehnologije kot bistvene vidike izražanja. Pri ustvarjanju instalacij in

participativnih performansov preučuje načine, kako poslušamo, čutimo in proizvajamo zvok, ustvarjanje v galerijskem kontekstu pa mu omogoča eksperimentiranje s časom. V sodelovanju s številnimi zvočnimi umetniki, skladatelji in izdelovalci inštrumentov raziskuje in nadgrajuje možnosti taktilnega, fizičnega, vizualnega in gestualnega zaznavanja zvoka.

Razstava je združevala posamezna dela iz treh avtorjevih projektov: *Val*, *Znotraj* in *Šepetalci*. Osrednje mesto je zavzemala eksperimentalna skladba *Val*, ki jo je umetnik oblikoval iz zvokov, posnetih v pristaniščih v Abu Dabiju, Atenah in Singapurju, in iz devetih inštrumentov, razvitih za projekt *Znotraj*. Inštrumente so animirali predmeti in njihovi zvoki, kot prevodniki zvočnih posnetkov iz pristanišč pa so nastopali elementi iz kovine in kamna. Skladba je bila povezana s petimi napravami za poslušanje iz projekta *Šepetalci*, ki so predvajali in veččutno okrepili zvok. Razstavo je zaokrožila nova različica dela 33 mehkih celic iz projekta *Znotraj*: tu so bili instrumenti zasnovani kot rezultat delavnice z gluhi in naglušni osebami, v projektu pa je umetnik raziskoval, kako gluhost spremeni naše razumevanje izvedbe zvoka, prostor njegovega širjenja in njegove inštrumente.

Ob odprtju je umetnik izvedel 40-minutni zvočni performans.

Ob razstavi je izšel 112-stanski dvojezični katalog, z intervjujem med umetnikom in kustosinjo razstave ter strokovnim besedilom Luke Zagoričnika. Ob razstavi je izšla tudi dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Oglede razstave smo vključili v stalni program Od rafinerije do galerije, ki je namenjen seznanjanju mladostnikov z zgodovino Cukrarne in uvodu v spoznavanje s sodobno umetnostjo. Razstavo si je ogledalo 415 mladostnikov. Izvedena so bila štiri vodstva za zaključene skupine in 13 javnih vodstev.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, video o razstavi, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave na radiu (*Val 202*), v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, objave na portalih sodelujočih (Francoski inštitut, Galerie Chantal Crousel) ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, objavo v reviji MOUSSE, objavo v spomladanskem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo, performans ob odprtju, pedagoške in andragoške programe ter katalog. Vključevala je tudi promocijski intervju s kustosinjo na Radiu Študent in intervju z umetnikom v Sobotni prilogi Dela, kar je omogočilo širok doseg in uspešno obveščanje občinstva. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 36. Izpostaviti moramo tudi objave v tujih medijih, kot so Seecult.org in prispevek na portalu revije MOUSSE.

MATEJ ANDRAŽ VOGRINČIČ: IZLET

22. 5.–25. 5. 2024

Kustos: Blaž Peršin

Matej Andraž Vogrinčič je na slovenski in mednarodni likovni sceni aktiven že več kot trideset let. Njegove intervencije v prostoru s kopičenjem oziroma razporejanjem istovrstnih predmetov velikokrat interpretirajo zgodbe, povezane s prostorom oziroma predmeti v njem. Večinoma so to instalacije velikih dimenzij, ki zavzemajo prostor in nemo ponujajo pogled na nepregledno število mirujočih, lahko bi rekli spokojnih objektov. Večji ali manjši predmeti, razporejeni v prostoru, so s svojo repetitivno stoičnostjo ustvarjalci zgodb nezavedne prisotnosti.

V svojem delu z naslovom *Izlet* se je posvetil zbiranju semen dreves javorja: njihovem nabiranju, predvsem v okolici Cukrarne, je posvetil več kot dve leti dela in časa. Proces nabiranja odpadlih semen je pomenil zbiranje »igralcev« za njegovo performativno gesto – happening, v katerem so ta semena nastopila.

Javorjeva semena so od nekdaj burila duhove zanesenjakov in navdušencev nad letenjem, zračnim jadranjem in drugimi lebdečimi stanji. Ti mali naravni helikopterji oziroma zračni popotniki so vzbudili že zanimanje Leonarda da Vincija, pa tudi drugih raziskovalcev človeške sle po letenju. S svojo neverjetno aerodinamično obliko in tenkočutno strukturo so postali eni izmed prvih predmetov študij, kako zavzeti nebo. Vogrinčič se je po dnevih, tednih, mesecih nabiranja tisočev in tisočev javorjevih semen odločil, da jim bo dal možnost, da znova nastopijo, da znova poletijo – nam pa priložnost, da spremljamo njihov množični *izlet* v zračni prostor. Vogrinčičev Izlet smo na dvorišču Cukrarne ponovili štirikrat. Udeležilo se ga je več kot 300 ljudi.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo projekta so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, video o razstavi, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih. Spremljevalni program razstave je bil tudi del vsebin festivalov Indigo in Ljubljana Art Weekend. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 61 (vključno z navedbami na festivalu Indigo). Izpostaviti moramo prispevek na RTV (Odmevi) in objavo v tujem mediju Seecult.org.

PROJEKT TREH SOČASNIH SAMOSTOJNIH RAZSTAV

Z novim programskim sklopom v obliki treh sočasnih samostojnih predstavitev smo obiskovalcu omogočili, da je s sprehajanjem skozi vse nivoje stavbe – od kletnega prostora do avle in obeh nadstropij – prehajal med neomahljivimi avtorskimi poetikami treh generacijsko sicer povezanih umetnikov.

V galeriji Parter in v drugem nadstropju so bila na ogled dela Šejle Kamberić, v kletnem prostoru in v prvem nadstropju razstava Adriana Pacija, v avli Cukrarne, ki je bila kot razstavni prostor uporabljena prvič, pa novonastalo delo Tobiasa Putriha. Razstave so se povezovale na več ravneh: vsi trije umetniki so se predstavili z novimi deli, Šejlo Kamberić in Adriana Pacija je povezal tudi

časovni okvir devetdesetih let preteklega stoletja, znotraj katerega so formirali svojo umetniško pot.

Projekt treh hkratnih samostojnih razstav je programsko in s povabilom umetnikom zasnovala Alenka Gregorič.

ŠEJLA KAMERIČ: POPOLNA TENZIJA

19. 6.–13. 10. 2024

Avtorica projekta: Alenka Gregorič

Kuratorska zasnova: Galit Eilat

Popolna tenzija, doslej najobsežnejša razstava Šejle Kamerič v Sloveniji, je predstavila različne interpretacije in raziskave vseprisotnih političnih posledic vojn. V Cukrarni je bil predstavljen izbor eksplicitno političnih del iz vsestranske in plodne umetniške kariere Kameričeve, kot ga je kuratorsko zasnovala Galit Eilat. Dela so bila postavljena v samorefleksivnem zaporedju: pritličje in drugo nadstropje sta se metaforično medsebojno zrcalila, kot so se zrcalile tudi besedne intervencije in umetniška dela. Gledalci so bili pozvani k razmisleku o svoji podobi, hkrati pa tudi k sodelovanju v umetničinem razmišljanju o lastnem položaju znotraj meja bele kocke in zunaj njih. Osrednji del razstave sta bila dva nasprotujoča si pojma, tj. besede in vojna. Ta dva pojma se prepletata skozi obsežno uporabo dokumentacije kot umetniškega gradiva. S tem poudarjata tako nujnost dokumentacije kot tudi njeno absurdnost v kontekstu vojne in genocida. Rdeča nit celotne razstave je bilo umetničino vseživljenjsko spoprijemanje z disleksijo in disgrafijo, ki vpliva na introspektivnost njenih zadnjih del. Za razstavo je umetnica v sodelovanju z Cukrarno izvedla novo produkcijo del, ki so zasedli pritličje oziroma Galerijo Parter.

Ob razstavi sta izšla dvojezična brošura in vodič po razstavi v angleškem in slovenskem jeziku. V tisku je dvojezični katalog razstave na 180 straneh, za katerega so besedila prispevali Roger Bartana, Hana Čurak in Tomislav Vignjevič.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Interpretacija umetniških del za ciljno skupino mladostnikov je potekala preko vodenega pogovora in s pomočjo nalog v delovnih listih, ki so umetniška dela povezovali z aktualnim dogajanjem po svetu in vsakdanom mladostnikov. Program je obiskalo 225 srednješolcev. Izvedli smo tudi 21 vodenih kombiniranih ogledov vseh treh sočasnih razstav, *Popolna tenzija*, *Valovi in pogledi* ter *Red sladkosti*. Tekom poletja smo izvedli sedem javnih vodstev.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, novinarsko konferenco, vodeni ogled za medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, digi Europlakatih, rotopanoju, nadcestnem transparentu, objavo v reviji MOUSSE, objavo v letnem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo ter pedagoške in andragoške programe. Spremljevalni program razstave je bil v poletnih mesecih promoviran tudi v angleščini. Širok

doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot je kritika v Delu. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 39. Izpostaviti moramo tudi objavo v tujih medijih Vogue Adria in Frieze.

ADRIAN PACI: VALOVI IN POGLEDI

19. 6.–13. 10. 2024

Avtorica projekta: Alenka Gregorič

Kustos: Pierre Bal Blanc

Adrian Paci svojo umetniško prakso razvija že več kot trideset let. Zaznamujejo jo kompleksne video instalacije, katerih protagonisti imajo prezenco, ki ji v video produkciji zadnjih desetletij ni para. Adrian Paci se je po več video instalacijah, predstavljenih na mednarodnih manifestacijah sodobne umetnosti, v zadnjih letih vrnil k slikarski praksi, ki je bila temelj njegove izobrazbe na Umetnostni akademiji v Tirani med letoma 1987 in 1991, v času režima Ljudske republike Albanije. V ospredju slikarske razstave v prvem nadstropju je bila raziskava arheologije pogleda skozi različne kontekste, ki so izoblikovali umetnika od otroštva v Skadru (Shkodër). V kletni galeriji je bila na ogled novonastala videoprojekcija *The Bell Tolls Upon the Waves* [Na valovih zvon zvoní].

Razstava se je v prvem nadstropju osredotočala na serijo slik, katerih glavna značilnost je, da izhajajo iz posrednega ali posredovanega pogleda po nekom tretjem. Z drugimi besedami, umetnik izbira podobe iz kontinuuma kinematografskih virov ali obstoječih videov, ki jih ni posnel sam (kot so odlomki iz filmov P. P. Pasolinija ali amaterskih posnetkov praznovanj), nato pa jih reproducira v sliki s tehniko sistematičnih potez s čopičem. Da bi poudaril posredni pogled, na katerem sloni umetnikov slikarski opus (delo *Kapela Pasolini*), je bil na razstavi soočen z biografskimi, kontekstualnimi, družbenimi in zgodovinskimi viri, ki vejejo iz del drugih slikarjev.

Ob razstavi je izšel 174-stanski dvojezični katalog z besedili Pierre Bal-Blanca, Adriana Pacija ter intervjujem med umetnikom in kustosom razstave. Ob razstavi sta izšla tudi dvojezična brošura in vodič po razstavi v angleškem in slovenskem jeziku.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Za razstavo smo za prvo in drugo triado OŠ prilagodili stalni program Delo za detektive, v okviru katerega na aktualni razstavi umetniška dela z učenci obravnavamo z različnimi igrami in raziskovanjem, posvetimo se spoznavanju pojmov, ki jih učenci usvajajo v okviru učnega načrta za likovno umetnost, program pa vključuje tudi širšo navezavo na učne načrte za druge predmete (spoznavanje okolja, naravoslovje in tehnika, slovenski jezik ...). Naloge spodbujajo pozorno opazovanje in učence notranje motivirajo za sodelovanje pri ogledu. Voden ogled smo kombinirali z ustvarjalno delavnico po izbiri naročnika (sitotisk ali agamograf). Delavnico je obiskalo 251 otrok. Izvedli smo tudi 21 vodenih kombiniranih ogledov vseh treh sočasnih razstav ter sedem javnih vodstev.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, novinarsko konferenco, vodeni ogled za medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, promocijski video z umetnikom in kustosom, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP

zaslonih, digi Europlakatih, rotopanoju, nadcestnem transparentu, objavo v reviji MOUSSE, objavo v letnem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo ter pedagoške in andragoške programe. Spremljevalni program razstave je bil v poletnih mesecih promoviran tudi v angleščini. Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot je oddaja *Sami naši*. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 45. Izpostaviti moramo tudi objavo v tujem mediju *Il Sole*.

TOBIAS PUTRIH (z ARDELAN SADEGHIKIVI): RED SLADKOSTI

19. 6.–13. 10. 2024

Avtorica projekta: Alenka Gregorič

Kustosinja: Alenka Gregorič

Avla galerije doslej ni imela razstavnega programa, zato je bilo v ospredju razmisleka za prostorsko instalacijo vprašanje, kakšen naj bo dialog med pestro zgodovino in sodobno notranjostjo Cukrarne. Umetnik se je ob tem navezal na trditev akademičarke Felicity Scott, ki je z analizo zasnove ameriškega paviljona na *Expu 58'* prišla do stališča, da je pri oblikovanju gledalčeve izkušnje ključen označevalni sistem razstave. Vnovično združevanje teorije arhitekture, oblikovanja in likovne umetnosti je umetnika usmerilo h končnemu rezultatu projekta v obliki celostne prostorske instalacije. Glavna komponenta postavitve so bile nosilne strukture raznoterih oblik iz kosov perforiranih belih aluminijastih plošč, sicer vizualne konstante stenskih oblog v notranjih volumnih Cukrarne. Oblike razdrobljenih sestavnih kosov so nastale z računalniško simulacijo (v sodelovanju z umetnikom jo je zasnoval in programiral Ardalan SadeghiKivi) padca plošč z višine 2864 metrov, kolikor je visok Triglav. Na panojih so bili prikazani trije digitalni odtisi, ki jim je skupna zamegljena stara fotografija Cukrarne. Čeznjo so razvrščene različne skupine barvnih pik, od katerih vsaka ponazarja besedo, z računalniškim vmesnikom pretvorjeno v barvo. Na vsaki od grafik je z barvnimi pikami zapisana ena od pesmi Josipa Murna - Aleksandrova – *Sneg, Zvezde in Nebo, nebo*.

Ob razstavi je izšla dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave. Katalog razstave s strokovnim besedilom Eszter Polonyi je v pripravi.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Razstavo smo vključili v program Delo za detektive, ki je združeval ogled razstav *Red sladkosti* in *Valovi in pogledi* (251 otrok, 14 skupin). Razstava je bila vključena v 21 vodenih kombiniranih ogledov vseh treh sočasnih razstav ter sedem javnih vodstev.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, novinarsko konferenco, vodeni ogled za medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, promocijski video z umetnikoma, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, digi Europlakatih, rotopanoju, nadcestnem transparentu, objavo v reviji MOUSSE, objavo v letnem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo ter pedagoške in andragoške programe. Spremljevalni program razstave je bil v

poletnih mesecih promoviran tudi v angleščini. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 46.

NICOLAS LAMAS: SCENARIJI ZA SOOBSTOJ

25. 10. 2024–19. 1. 2025

Kustosinja: Alenka Trebušak

V Bruslju živeči peruanski umetnik ustvarja predvsem instalacije s predmeti, ki vstopajo v asemblažna razmerja, v njih pa s kombiniranjem bioloških in tehnoloških elementov razglablja o moči materije. Razume jo kot aktivno snov, skozi katero teče energija in se izmenjujejo informacije. Materiale za svoja dela izbira iz zakladnice predmetov, najdenih v naravi ali v urbanem okolju, ter narejenih objektov, ki jih pogosto povezujemo s prelomnimi dogodki naše zgodovine. Vsak izmed izbranih predmetov je pomemben in enakovreden nosilec informacij, najsi gre za kamnite sedimente, fragmente iz rastlinskega in živalskega kraljestva ali izdelke iz plastike, gume in ostankov avtomobilov, računalnikov ali optičnih čitalnikov. Z njihovim združevanjem začnejo podatki preskakovati, se prekrivati in spreminjati, ker predmeti izgubljajo svojo originalno funkcijo. Tako ne pripadajo več izvornim kategorijam, saj se znotraj novonastalih razmerij pomeni prelivajo in se upirajo označevanju, hkrati pa na osnovi asociacij odpirajo večplastna branja.

Ob razstavi je izšla dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave. Katalog razstave je v pripravi.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Izvedli smo eno vodstvo za zaključeno skupino in dve javni vodstvi s kustosinjo razstave. Razstava je bila izhodišče za srečanje v okviru tečaja Klub Cukrastičnih, na katerem se mesečno srečuje skupina 15 otrok ter mentorici. Po ogledu razstave so otroci po navdihu umetniške prakse Nicolasa Lamasa v skupinah ustvarjali objekte, ki bi lahko v prihodnosti pisali zgodbe o našem novem vsakdanu. Ogled razstave smo vključili v stalni program Od rafinerije do galerije, ki je namenjen seznanjanju mladostnikov z zgodovino Cukrarne in uvodu v spoznavanje s sodobno umetnostjo. Razstavo si je ogledalo 282 mladostnikov.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, video o razstavi z umetnikom, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, objave na komunikacijskih kanalih sodelujočih pri razstavi (Galerija Meessen) ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, objavo v reviji MOUSSE, objavo v letnem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje in razstavo. Spremljevalni program razstave je bil tudi del promocijskih vsebin na Ta veseli dan kulture. Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot je intervju z umetnikom v Delu. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 25.

PLASTENJA: KOLAŽ IN ASEMBLAŽ V SODOBNI SLOVENSKI UMETNOSTI

16. 11. 2024—13. 4. 2025

Igor Andjelić, Maja Babič Košir & Nevena Aleksovski, Mirsad Begić, Emerik Bernard, Viktor Bernik, Vanja Bučan, Mito Gegić, Marjan Gumilar, Stane Jagodič, Žiga Kariž, Dušan Kirbiš, Janja Kosi, Marko A. Kovačič, Polonca Lovšin, Mina Fina, Alen Ožbolt, Alenka Pirman, Ivo Prančič, Adrijan Praznik, Mojca Senegačnik, Small but dangers, Mladen Stropnik, Maruša Štibelj, Andrej Štular, Tugo Šušnik, Terrah, Marko Tušek, Žarko Vrezec, V.S.S.D.

Kustosinji: Mateja Podlesnik, Alenka Trebušak

Po vrsti skupinskih razstavnih projektov, osredotočenih na različne vsebinske sklope, se na tokratni razstavi prvič posvečamo raziskovanju slikarskih, pa tudi kiparskih praks v mediju kolaža in montaže. Iz umetnostne zgodovine znano tehniko kolaža oziroma lepljenke – njeni začetki in razmah segajo v moderni dobi evropske umetnosti v kubizem in kasneje dadaizem, novi realizem, popart, konceptualizem, postmodernizem, vse do sodobne večmedijske umetnosti – so umetniki v fizičnem in podobotvornem smislu dograjevali v monumentalnejšo formo – montažo, s čimer so v oblikovni arhitekturi slikovnega polja dosegali večjo stopnjo kolažiranja, večjo vsebnost in prepletenost elementov ter možnost vpeljevanja »zunanjih snovi« v obliki odpadnega materiala. Montaža tako pomeni kompleksnejšo obliko sestavljenke, asemblaža. Razstava Plastenja zajema dela izbranih slovenskih ustvarjalcev vseh generacij, ki so tehnike kolaža in asemblaža uporabljali v časovnem razponu od konca sedemdesetih let do danes.

Ob razstavi sta izšla tudi dvojezična brošura in vodič po razstavi v angleškem in slovenskem jeziku. Razstavni katalog je v pripravi.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Do konca koledarskega leta smo izvedli 6 delavnic Delo za detektive (133 udeležencev) in 3 delavnice Moj družbeni odtis (65 mladostnikov). Oba programa sta stalna pedagoška programa, ki se z vsebino prilagajata aktualni razstavi. Izvedli smo tudi 8 vodstev za zaključene skupine (152 oseb) in eno javno vodstvo, ki se ga je udeležilo 19 oseb. Izbrana razstavljenata dela so bila izhodišče za srečanja v okviru Kluba Cukrastičnih, na katerem smo spoznavali umetniški tehniko kolaž in asemblaž, v katerih so se otroci tudi preizkusili na delavnicah.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, novinarsko konferenco, vodeni ogled za medije, video o razstavi (trenutno v postprodukciji), pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, rotopanoju, objavo v reviji MOUSSE, objavo v letnem programu e-flux ter ločeno objavo na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je zajemala odprtje, razstavo ter pedagoški in andragoški program. Ker razstava še ni zaključena, bomo nadaljevali s promocijskimi aktivnostmi – trenutno se dogovarjamo za sodelovanje v podcastu Kritiški posladek, kjer bodo nastopili nekateri sodelujoči umetniki in razpravljali o temah razstave. Spremljevalni program razstave je bil del promocijskih vsebin na Ta veseli dan kulture in bo vključen tudi v spremljevalni program na Prešernov dan 2025. Zaradi intervencije umetnika Žige Kariža v svoje delo smo objavili tudi novico na spletni strani Cukrarne. Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot so prispevek v Dnevniku, TV prispevki v oddajah Osmi dan in Kultura, na MMC

RTV ter radijski prispevki v oddajah ARS aktualno, Likovni odmevi, Kulturna panorama in Svet kulture. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 53.

NIKA AUTOR: EKOLOGIJE SOLIDARNOSTI – JUTRIŠNJI OBZORNIKI

15. 11. 2024–19. 1. 2025

Kustosinja: Alenka Gregorič

V kletnem galerijskem prostoru Cukrarne smo nadaljevali izvajanje programskega sklopa, v katerem se osredotočamo na predstavljanje video in filmskih del ter pri tem v različnih časovnih sosledjih prikazujemo izseke umetniških del s poudarkom na novejših produkcijah. Izbor šestih video esejev in filmov slovenske umetnice Nike Autor je drugi v ciklu gibljivih slik, predvajali pa smo ga v treh časovnih intervalih. Soustanoviteljica *Obzorniške fronte*, kolektiva ustvarjalcev s področja filmske, vizualne, kulturne in politične teorije in umetnosti, v svoji umetniški praksi reflektira predvsem perečo družbeno stvarnost, odstira poglede na pogosto spregledan vsakdan navadnega človeka ter vrača glas preslišanim in obraz nevidnim.

V prvem časovnem terminu smo prikazali tri dela, in sicer: *Tukaj imam sliko* (2022), *Rdeči gozdovi* (2022) in *Below the Hearts get Bigger, Above Nothing Changes* (2021). V drugem časovnem terminu sta bila na ogled dva filma: *Vlak senc* (2017) in *Sunčane pruge* (2023). Pregled avtoričinega dela pa je zaokrožil dokumentarni film *Metka, Meki* (2021)

Ob razstavi je izšla dvojezična brošura v angleškem in slovenskem jeziku z besedilom kustosinje razstave.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI: Izvedli smo pogovor kustosinje razstave z umetnico in vodenje po razstavi.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, video o razstavi (trenutno v postprodukciji), pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, TAM-TAM plakatih, digi Europlakatih, objavo v reviji MOUSSE in na e-fluxu. Promocija spremljevalnega programa je vključevala razstavo, menjavo projekcij in pogovor z umetnico. Spremljevalni program razstave je bil tudi del promocijskih vsebin na Ta veseli dan kulture. Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot je intervju z umetnico v Večer. Število objav, ki so z omembo razstave izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 21.

PERFORMATIVA

V letu 2024 smo v Cukrarni začeli nov programski cikel PERFORMATIVA, ki je posvečen performansu in drugim sorodnim izvedbenim praksam. PERFORMATIVA ima za cilj kontinuirano predstavljanje domače in mednarodne sodobne umetniške produkcije performansa – ustvarjanja na vibrantnem in izjemno heterogenem področju, ki ga zaznamujejo izmikanje ustaljenim definicijam in formatom, naklonjenost eksperimentu, hibridnost v žanrskem smislu in nenehno ustvarjanje pogojev, znotraj katerih se lahko zgodi nepredvidljivo.

Kustosinja cikla: Mara Anjoli Vujić

PERFORMATIVA 1

VestAndPage, Martine Viale, Tajči Čekada & Ivana Kalc, Slaven Tolj

25. 1. 2024

Prvi sklop PERFORMATIVE je bil sestavljen iz štirih del mednarodne zasedbe umetnic in umetnikov, ki so naselili različne prostore Cukrarne (kletni prostor, avlo in galerijo Parter). Cikel je vključeval dva performansa, triurno umetniško akcijo in galerijski predogled filma performansov, izvedenih za kamero. Prva edicija PERFORMATIVE je nastala kot programsko sodelovanje med Cukrarno in Gledališčem Glej. Predstavljena dela je zaznamovalo zarezovanje v čas – zarezo v lastni spomin, zgodovino, geološki čas ali sodobnost. Obenem je šlo za dela, ki so se zavestno upirala pospešeni krononormativnosti današnje družbe, t. i. shizofreni časovnosti in hiperproduktivnosti. Ravno nasprotno, umetnice in umetniki so za obravnavanje časovno-prostorskih relacij uporabljali različne umetniške strategije – repetitivnost, vzdržljivost, vztrajanje, upočasnjevanje, ultimativno prisotnost v cikličnem procesu minevanja, obravnavali asociativne spomine osebnega mikrokozmosa, povezane z vprašanjem človeškega obstoja, minljivosti in smrti, ali pa za univerzalne teme, zazrte v globoke plasti človeške civilizacije, ki se vedno dotikajo tudi osrednjih eksistencialnih in družbenih vprašanj.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini za slovenske medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakat na Fabianijevem mostu, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje programa na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in je vključevala tudi promocijski intervju s kustosinjo na Radiu Študent. Izpostaviti je treba tudi promocijske aktivnosti soorganizatorja Glej Gledališča. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 18.

PERFORMATIVA 2

Gillian Jane Lees & Adam York Gregory, Snježana Premuš & Anja Bornšek, Marko Batista

23. 5. 2024

Druga edicija PERFORMATIVE je vključevala dela umetnic in umetnikov, ki so se osredotočali na raziskovanje transformativnih potencialov prostora, predvsem na razmerja med prostorom in telesom. Bila je zamišljena kot celodnevni program, ki se je odvijal v avli in v kletnem prostoru Cukrarne, in sicer z izvedbami avtorjev Gillian Jane Lees in Adama Yorka Gregoryja, Snježane Premuš in Anje Bornšek ter Marka Batiste. Sodelujoči so vzpostavljali razmerje med telesom in prostorom na različne načine, bodisi v obliki koreografirane performansa ali začasne skulpture, plesne instalacije ali zvočnega performansa. V predstavljenih delih se prostor ni kazal le kot arhitekturna lupina, temveč kot aktivni element, ki je močno sooblikoval vsako posamezno izvedbo. Raznoteri predstavitveni formati z intervencijo avtorjev so razkrili kompleksne pojavnosti spreminjajočega se prostora, ki so prek zvoka, koreografije in instalacije postali prostor srečevanja, skupni prostor doživljanja, zaznavanja in čutne izkušnje.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene različne aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini za slovenske medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakat na Fabianijevem mostu, najave v

tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje programa na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in je vključevala tudi promocijski intervju s kustosinjo na Radiu Študent. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 9.

PERFORMATIVA 3

Mateja Bučar

13. in 14. 11. 2024

Tretja in zadnja edicija Performative v letu 2024 je prinesla premieri avtorskih projektov dveh slovenskih ustvarjalk, Irene Z. Tomažin in Mateje Bučar, in je tako izstopala s posebnim poudarkom na njenem najnovejšem delu.

Obe izvedbi sta nastali v koprodukciji Cukrarne z nevladnimi organizacijami v kulturi – Društvom umetnikov DUM in zavodom Sploh v okviru raziskovalnega cikla Ventilator. Zaradi bolezni sta bili premiera in ponovitve »*kakor voda pôje kost #3*« Irene Z. Tomažin odpovedani.

Skupna nit obeh del je bila izrazita osredotočenost na telo – zvočno, plesno ali gibajoče se telo – ki je raziskovalo raznolike možnosti izražanja prisotnosti in vpisovanja v prostor. Projekt *V izvrstnem redu* Mateje Bučar je bil zasnovan za prostorni volumen avle Cukrarne, kjer je avtorica oblikovala linijo ali »izvrstni red« plešočih teles pomembnih ustvarjalk in ustvarjalcev različnih generacij v polju sodobnega plesa. Izvajalke in izvajalci ter soustvarjalke in soustvarjalci giba in plesa so bili: Andreja Rauch Podrzavnik, Nataša Živkovič, Kristina Aleksova, Katja Legin, Tina Valentan, Bojana Robinson, Nina Pertot Weis, Loup Abramovici, Beno Novak, Jana Menger, Jerneja Fekonja, Tini Rozman in Jernej Bizjak, avtor glasbe pa Drago Ivanuša.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini za slovenske medije, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje, tedenske in samostojne e-novice, TAM-TAM plakat na Fabianijevem mostu, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje programa na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in je vključevala tudi promocijski intervju s kustosinjo na Radiu Študent. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 24. Izpostaviti moramo prispevke v radijski oddaji Svet kulture, TV prispevke v oddajah Odmevi in Kultura, prispevek v Delu ter kritiko na portalu Sigledal.org.

Performativa Mateje Bučar; foto: Blaž Gutman/MGML

SIVA CONA: DEXTER SINISTER

Oktober 2024—oktober 2025

Vodja projekta: Mojca Podlesek

Siva cona je projekt, zasnovan v sodelovanju s tandemom Dexter Sinister, ki ga sestavljata Stuart Bertolotti-Bailey in David Reinfurt. V medetaži Cukrarne je vsak mesec predstavljen nov video prispevek oblikovalca, umetnika ali skupine, katerih delo se odvija na stičišču med umetnostjo in oblikovanjem.

Ste nekje vmes: v *Sivi coni* v medetaži velikega javnega umetniškega centra. Ta vmesni prostor ima nižje stropne kot bele kocke galerijskih prostorov, ki ga stiskajo z zgornje in spodnje strani. Ni bil zasnovan kot razstavni prostor, temveč kot kraj za dogodke, pogovore, srečanja in druge začasne dejavnosti.

Razglejte se naokoli: soba je obložena s sivo preprogo, ki sega od stene do stene, zidovi so pobarvani v enako sivo barvo; okna so zatemnjena, da ublažijo sonce in prepuščajo enakomerno, sivkasto svetlobo. Prostor je večinoma prazen, razen nekaj vreč za sedenje, ki so prav tako enake sive barve. V tem prostoru bo Dexter Sinister vsak mesec predstavil video izbranega oblikovalca, umetnika ali skupine, katerih delo obstaja nekje med umetnostjo in oblikovanjem, vključno z nekaj njunimi deli.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo projekta so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila v slovenščini in angleščini za slovenske in tuje medije, tedenske in samostojne newsletterje, TAM-TAM plakate, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in objavo v letnem programu e-flux za leto 2025. Promocija je zajemala projekt *Sive cone*, menjave projekcij in dogodek *Riso Paradiso*. Projekt je bil tudi del promocijskih vsebin za festival Indigo, Ta veseli dan kulture in bo vključen v spremljevalni program na Prešernov dan 2025. Ker projekt še ni zaključen, bomo nadaljevali s

promocijskimi aktivnostmi. Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot so prispevki v oddaji Odmevi in Svet kulture. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 56.

PROJEKTI

REVIJA CUKR

Odgovorna urednica: Manca G. Renko

Uredništvo: Alenka Gregorič, Jela Krečič, Blaž Peršin

Revija Cukr je nastala na pobudo Cukrarne. Vsako številko sestavljajo prispevki več kot trideset avtorjev in avtoric. Cukr združuje umetnost in življenje, njuna stičišča, odvode, razhajanja ter dopolnjevanja. Vsebuje teorijo in prakso, zabavo in resnost ter pop in alternativo. V njej so objavljena besedila pomembnih domačih in tujih avtoric in avtorjev, ki s svojim delom tolmačijo, prevprašujejo in osmišljajo sodobnost. V letu 2024 smo izdali dve številki. Peta številka revije Cukr je posvečena temi dela. Objavljenih je bilo šest esejev, štiri fotoreportaže in tri kolumne. Med izjemnimi vsebinami je tudi intervju z enim najpomembnejših avtorjev znanstveno-fantastičnih romanov ta hip, Kimom Stanleyjem Robinsonom ter intervju s teoretičarko t. i. dela iz ljubezni Alvo Gotby. Šesta številka revije Cukr pa je posvečena različnim oblikam tabujev: kako je v nemškem kulturnem prostoru govoriti o Palestini; zakaj ne smemo nehati govoriti o genocidu, ki se dogaja pred našimi očmi; na kakšne načine art škandali generirajo zanimanje za umetnost; zakaj je humor katarzičen; kako se tabuji obnesejo v vizualni umetnosti ali filmu; kako govoriti o (lastni) smrti in seksualnosti; kako se tabuji kažejo na internetu ter kaj je tisto v umetnosti, kar se ljudi zares intimno dotakne.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo razstave so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila, predstavitev revije, tedenske in samostojne newsletterje, organske objave na FB in IG na profilih Cukrarne in profilu revije CUKR ter dodatno oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in pripravo promocijskih paketov v trgovini MGML. Izpostaviti moramo tudi omembo v glasniku Ljubljana za CUKR #6.

SCCA, ŠOLA ZA KURATORSKE PRAKSE IN KRITIŠKO PISANJE

Januar–maj, oktober–december, 2024

V sodelovanju s SCCA Ljubljana

Mentorja: Alenka Gregorič in Vadim Fiškin

Šola za kuratorske prakse in kritiško pisanje Svet umetnosti je program, namenjen praktičnemu in teoretičnemu izobraževanju o kuratorskih praksah. Mladim ponuja znanja in veščine, ki so potrebne za spoprijemanje z različnimi vidiki sveta sodobne umetnosti. Šola je v letu 2021 začela s prenovljenim programom, v katerem sodeluje več kot trideset sodelavcev in sodelavk.

Sestavljena je iz dveh letnikov: prvi je namenjen pridobivanju teoretskih in metodoloških znanj, drugi letnik pa je posvečen predvsem praksi – osrednji del predstavljajo kuratorski kolegiji pod mentorstvom, dopolnjeni z več moduli in razstavo. Od leta 2022 šola deluje v partnerstvu s

Cukrarno, zato smo začeli sodelovati s programskimi sugestijami in moduli, ki jih pripravljamo in izvajamo skupaj s sodelavci MGML.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Projekt smo komunicirali prek naših komunikacijskih kanalov, kot so družbena omrežja in e-novice, ter prek kanalov sodelujočih (SCCA). Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 16.

ČITALNICA – ŠTUDENTSKI PROGRAM

Januar–junij 2024

Vodji projekta: Eva Bolha in Alenka Gregorič

Program so zasnovali: Vanja Čorović, Katarina Lampič, Hana Vida Ledinek, Janez Škrlec, Aja Topolnik, Neja Vičič

Kulturno-družabni večeri so cikel dogodkov, ki jih je zasnovala študentska ekipa Cukrarne in potekajo vsak tretji torek v mesecu. Cikel je posvečen druženju v svetu družabnih iger. Za osnovni asortiman iger poskrbijo študenti, ki sami izvajajo večere in koordinirajo dogodke, ob tem pa vabijo obiskovalce, da prinesejo tudi svoje najljubše igre. V letu 2024 je bilo izvedenih šest večerov družabnih iger, ki so bili vedno dobro obiskani.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo projekta so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale tedenske in samostojne e-novice, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih. Projekt je bil del promocijskih aktivnosti za Poletno muzejsko noč. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 18.

CURATOR AT LARGE

Januar–december 2024

Vodja: Alenka Gregorič

Institucije sodobne umetnosti so kot živi organizmi, ki zahtevajo konstanto odzivanje in prilagajanje na progresivne spremembe znotraj sistema umetnosti, načinov delovanja in razvijanja področja. Mobilnost in konstantna nadgradnja vsebin zahtevajo dinamičen pristop h kuriranju in vzpostavljanju novih, drugačnih razstavnih modelov, produkcijskih pristopov in predstavitvenih orodij. V Cukrarni smo že drugo leto izvedli sodelovanje z zunanjimi kustosi, in sicer z vzpostavitvijo analitičnega in mobilnega kuratorskega kolektiva. V kolektiv smo povabili zunanega sodelavca iz mednarodnega prostora, ki z ekipo sodeluje pri programu, njegovemu izvajanju ter z analitičnim in kritičnim pristopom sodeluje pri evalvaciji razstav in programov. S tem je vzpostavljen dinamičen procesa dela in odziv na kritični pogled iz mednarodnega prostora. Njegovo sodelovanje pa prispeva tudi k mednarodni prepoznavnosti galerijskega programa in širjenju mednarodnih povezav in kontaktov.

SODELOVANJA

SODELOVANJA Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI IN JAVNIMI ZAVODI

- Januar–december, cikel jazz koncert **Jazz ARS All Star** v sodelovanju z radiem ARS, 8 ponovitev, 869 obiskovalcev
18. 3., 5. 4. 2024, **Festival Bobri**, koncert Kiki in Zajtrk, 260 obiskovalcev
- 15.–16. 3. 2024, **Gledališče Glej**, gostovanje konference IETM, 40 obiskovalcev
17. 4. 2024, **Aksioma**, Predstavitev publikacije Domna Ograjenška in Maksa Valenčiča, 34 obiskovalcev
18. 4. 2024, **Sonica**, 190 obiskovalcev
- 23.–24. 5. 2024, **Ljubljana Art Weekend**, okrogla miza ter pogovor med kuratorji in umetniki, 66 obiskovalcev
- 16.–17. 9. 2024, **Sound Explicit**, v sodelovanju s P.A.R.A.S.I.T.E., 127 obiskovalcev
26. 10. 2024, **koncert** Smrt boga in otrok, 400 obiskovalcev
30. 10. 2024, **Clockwork Voltage** festival, 95 obiskovalcev
5. 12. 2024, **Aksioma**, Predavanje Ljubki akcelerationizem v Ljubljani, 30 obiskovalcev

TOPOT / SODELOVANJE Z ZAVODOM CONA

Program v Cukrarni:

18. 9. 2024, Urška Sekirnik, zvočni sprehod, 24 obiskovalcev
25. 9. 2024, Urška Savič, delavnica, 11 obiskovalcev
25. 9. 2024, otvoritveni koncert, 60 obiskovalcev
25. 9. 2024, odprtje inštalacije na stopnišču, 60 obiskovalcev
26. 9. 2024, OR poiesis, 80 obiskovalcev
26. 9. 2024, Colin Black, koncert, 100 obiskovalcev
27. 9. 2024, Colin Black, delavnica, 10 obiskovalcev

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo projekta so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila, tedenske in samostojne e-novice, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih ter organske objave na FB in IG. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih, pripravo novinarske konference ter komunikacijskimi aktivnostmi prek organizatorjev zavoda Cona. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 27. Izpostaviti moramo tudi prispevke v oddaji Odmevi, v Dnevniku in na portalu Sigledal.org.

TAKOREKOČ / SODELOVANJE Z MLADINSKIM GLEDALIŠČEM

Ob razstavi je nastal tudi cikel gledaliških esejev *Takorekoč* pod kuratorskim vodstvom Boštjana Narata. Izhodišče za uprizoritev so nova filozofsko in teoretsko navdihnjena besedila, ki jih na odru izvajajo njihovi avtorji in avtorice v tandemu z igralskimi partnerji in partnericami. Gre za gledališki format, ki uspešno povezuje poglobljen razmislek o aktualnih (ali večnih) temah in njihovo dinamično podajanje, s čimer razbija predsodke, da to dvoje največkrat ne hodi z roko v roki.

Izvedbe in ponovitve:

- 15. 4. 2024, Takorekoč, predpremier, 28 obiskovalcev
- 16. 4. 2024, Takorekoč, premiera, 42 obiskovalcev
- 15. 5. 2024, Takorekoč: Miloš Kosec: Narodni interier: seznam, 28 obiskovalcev
- 16. 6. 2024, Takorekoč: Miloš Kosec: Narodni interier: seznam, 18 obiskovalcev
- 21. 5. 2024, Takorekoč: Grega Repovš: Moji možgani in njihove iluzije, 26 obiskovalcev
- 24. 5. 2024, Takorekoč: Grega Repovš: Moji možgani in njihove iluzije, 19 obiskovalcev

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Za promocijo projekta so bile izvedene raznolike aktivnosti, ki so zajemale PR sporočila, tedenske in samostojne e-novice, najave v tiskanih medijih, na STA in drugih spletnih portalih, organske objave na FB in IG ter dodatno oglaševanje na družbenih omrežjih. Promocija je bila okrepljena z oglaševanjem na LPP zaslonih in komunikacijo prek kanalov soorganizatorjev Slovenskega mladinskega gledališča. Število objav, ki so z omembo projekta izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 13. Izpostaviti moramo tudi kritiko na portalu Sigledal.si.

OBČASNE RAZSTAVE: BEŽIGRAJSKA GALERIJA 1

MATEJ ČEPIN: RESNIČNOST PRED RESNIČNOSTJO

17. 1.–17. 2. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Na pregledni razstavi so bile na ogled slike, ustvarjene med leti 2018 in 2023. V krajinah so bivali ljudje, hkrati samotni in hkrati združeni. V slikah se je avtor ustvarjalno spet vračal k pejzažu. Obzorja, ki so razmejevala prostor zemlje in neba, so bila najbolj pogosta v njegovih delih iz zadnjih let.

Prav neskončnost je bila tista vizualna predstava likovnih del, ki je implicirala svobodo kot metaforo neskončnega ter hkrati upanja. Ne samo zaradi krajin z oddaljenimi obzorji, temveč tudi zaradi različnih načinov podajanja prostora in njegovega brezkončnega videza. To so bili večinoma motivi, ki so hkrati prikazovali urbani prostor in prostor narave. V prostor narave so bile namreč vseljene samotne stavbe ali šotor cirkusa. Še bolj samotne kot ljudje, upodobljeni na slikah. Stavbe so se zdele nenaseljene v skoraj umrlih krajinah s prav tako sivimi obnebj.

Matej Čepin: Resničnost pred resničnostjo; foto: Maja Kovač

MIKLAVŽ KOMELJ: NESKONČNA PESEM

28. 2.–30. 3. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Bežigrajska galerija 1 je z razstavo Miklavža Komelja sledila dolgoletni usmeritvi galerije in nadaljevala tradicijo razstav tradicionalne, konkretne in vizualne poezije ter razstav Podobe notacij. Te razstave so bile vsakoletno na ogled v Bežigrajski galeriji 1 in 2 vse od leta 1980 do danes. Tovrstna dela so bila predstavljena na približno štiridesetih samostojnih ali skupinskih razstavah pesnic, pesnikov, skladateljic in skladateljev.

Pesmi z razstav, ki so bile kombinacija besedne in likovne umetnosti, so povečini predstavljale sintezo obeh umetniških področij. Vsaka črka je postala samostojen likovni znak in nosilec pomena. Kot taka ima svoje predhodnike v slikovni poeziji antike, baročni figuralni poeziji in optofonetski glasovni poeziji futurizma. V teh delih so zvočni elementi in figuralne slike kot poetični material enakovredno stopali ob bok besedam. Podobno je dadaistična tekstualna slika popolnoma relativizirala običajno semantiko besed, pri čemer je črka kot znak pridobila čisto likovno vrednost.

LARA JERANKO MARCONI: ČRNE PTICE IN SNEG

17. 4.–14. 5. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Cikel razstav, sprva z imenom *Izrezano iz papirja – Ustvarjeno iz papirja*, se je začel z razstavo Maje Pučl leta 2014. Leta 2016 smo ga nadaljevali z razstavo *V prostor* (Lea Culetto, Blažka Križan, Nika Vučko). Serijo razstav so nato nadgradile predstavitve tovrstnih del na samostojnih razstavah Suzane Brborović, Blažke Križan, Janka Testena ter na skupinski razstavi *Svetlobe papirja* leta 2023. Na slednji so razstavljali Suzana Brborović, Lara Jeranko Marconi, Janja Kosi, Blažka Križan, Maja Pučl in Tone Žnidaršič.

Na razstavi *Črne ptice in sneg* je Lara Jeranko Marconi v svoje stvaritve vključila tudi predmete, ki so bili plod njenega načrtnega zbirateljstva. V svojem ateljeju je hranila zbirko predmetov, ki so ji jih podarili ljudje, saj so vedeli, da jih z veseljem zbira. Predmeti iz vsakdanjega življenja so v njenih umetninah postali akterji, razstavljeni tako, da so delovali, kot da pripadajo muzeju, ne pa galeriji. Njihova prvobitnost, z izrazito uporabno funkcijo, je bila preoblikovana v nove kontekste. Z njimi je ustvarjala kompozicije, ki so bile glede na postavitev enakovredne in skladne. Razstava njenih del je obiskovalce popeljala v čas njenih spominov in ustvarjalnega procesa, pri čemer je uporabljala različne tehnike.

Razstavo so sestavljala dela iz več serij, ustvarjenih v zadnjih dveh letih: *Školjke*, *Sinoči sem imel čudne sanje*, *Razglednice*, *Amuleti*, *Spominki* in *Črne ptice / Dnevnik*.

JASNA SAMARIN: DROBCI NEVIDNE SFERE

29. 5.–26. 6. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Nova serija slik je predstavljala likovna dela, navdihnjena z video zapisi in mikroskopskimi fotografijami poškodovanih in spremenjenih nevronov pod vplivom različnih substanc ali nevrodegenerativnih bolezni.

Avtorica, ki je raziskovala predvsem risbe nevronov, zasnovane v računalniškem programu, je skušala z različnimi tehničnimi pristopi, uporabo tiskalnika, posredovanjem risbe in dodajanjem nežnega nanosa barve na temeljno površino, ustvariti videz večplastne zamaknjenosti in iluzijo večdimenzionalnega prostora.

»Vsebinsko je šlo za novo nastajajočo serijo, kjer so bili navdih video zapisi in mikroskopske fotografije, narejene z imunofluorescentno mikrografijo poškodovanih ali spremenjenih nevronov pod vplivom različnih substanc ali nevrodegenerativnih bolezni, kot so Alzheimerjeva bolezen, Pickova bolezen, Parkinsonova bolezen in ALS. Naslov serije slik Neural Entropy se je nanašal na raziskave, ki so merile raznolikost konfiguracij v sistemu nevrona in sinaps, saj je bil koncept entropije možganov opredeljen kot število nevronske stanja. Prav ta različna nevronska stanja je obravnavala nastajajoča serija slik. Na formalnem likovnem področju so avtorico zanimale optične iluzije, ki so nastajale z risbo, plasteno v zamikih z novim tehnološkim orodjem, posebej zasnovanim za lažji prenos povečane risbe na slikovni nosilec večjega formata.

Vektorska risba je bila na podlagi številnih risb narisana v računalniškem programu Inkscape, nato pa z velikoformatnim tiskalnikom oz. ploterjem prenesena na naslikano podlago slikarskega platna. Likovno je avtorica raziskovala možnosti optične iluzije, ambivalenten odnos slike in risbe, predvsem pa risbo in njene možnosti, ki so se kazale v dopolnitvi in prepletanju vektorske avtomatizirane risbe z ročno risbo ter naslikano površino.«

OD SKICE DO LUTKE: ROBERT SMOLÍK

21. 8.–24. 10. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Razstava *Od skice do lutke*, ki jo je Bežigrajska galerija 1 pripravila v sodelovanju z Mini teatrom Ljubljana, je predstavila Roberta Smolika, oblikovalca lutk in likovnih zasnov za lutkovne predstave: Fran Milčinski - Ježek: Zvezdica zaspanka, Svetlana Makarovič: Pekarna Mišmaš in Brata Grimm: Mizica, pogрни se. Na razstavi je bilo razstavljenih 83 lutk, 24 scenskih elementov in predmetov ter trije odri.

Bežigrajski galeriji 1 in 2 sta vse od leta 1980 vsako leto pripravljata razstavo *Od skice do lutke*, na kateri predstavljata umetnost lutkarstva ter njene ustvarjalke in ustvarjalce, ki so svoj likovni ustvarjalni opus povečini posvetili prav tej umetnosti.

NATALIJA ŠERUGA GOLOB: IZ ZBIRKE W. B.: ZAPISNIK (NAVZOČNOST J. P.)

13. 11.–24. 12. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Razstavljene slike so bile posvečene nemškemu filozofu Walterju Benjaminu. Prav njegovo besedno ustvarjanje je bilo za Natalijo Šeruga Golob ključen navdih za slikarske stvaritve ciklusov iz zadnjih let: Zbirka W.B., Razglednice za W.B. in Naslovljeno W.B.

V ospredju slik Natalije Šeruga Golob so prevladovali oblike in stvari, ki so bile prikazane, kot da prihajajo in hkrati izginjajo iz ozadja, kot nekakšna slutnja novega. Površine slik, ki so jih zaznamovale nenavadne in skrivnostne slikarske poteze, so se v temi in temini združile z ozadjem

v nepravilne oblike. Slikarske podobe, dopolnjene z gosto izvezenimi okvirji zaobljenih robov, so dajale videz skrivnostne preteklosti in sedanjosti sveta.

Slike avtorice so obiskovalce vodile v neznano, onstran razumljenega ali že videnega. Značilno za njene slikarske umetnine je bilo, da so s prosojnostjo vrhnjih barvnih nanosov in delnim prekrivanjem ozadja ustvarile navidezno izginevanje in minevanje v neznano. Ta prosojnost barvnih nanosov, ki je spominjala na koprene in meglice, je učinkovala eterično in bila metafora za porajanje, medtem ko so temna ozadja slik predstavljala področje neznane preteklosti in minevanja.

OBČASNE RAZSTAVE: BEŽIGRAJSKA GALERIJA 2

FRANCE MIHELIČ: NEKOČ

26. 1.–20. 3. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Razstava z naslovom *Nekoč*, posvečena Francetu Miheliču, enemu največjih slovenskih slikarjev 20. stoletja, je predstavljala njegov likovni opus z motivom kurenta in fantastičnega v risbi, sliki in grafiki. Dela so bila izposojena iz zbirk Pokrajinskega muzeja Ptuj–Ormož, Loškega muzeja Škofja Loka ter iz zasebnih zbirk. Poleg tega so bile razstavljene tudi skice in fotografije iz predstave Maurice Maeterlinck: *Sinja ptica*, Lutkovno gledališče Ljubljana, 1964, ki jo je režiral Jože Pengov, likovno zasnovano pa je prispeval France Mihelič.

Razstava je sodila v programsko zasnovano historičnih razstav Bežigrajskih galerij, kjer so praviloma predstavljena manj znana ali neznana likovna dela starejših ali pokojnih likovnih umetnikov, njihovi posamezni ciklusi ter dela, ki so jih zaznamovala avantgardna umetniška gibanja.

BOGDAN BORČIČ: POGLEDI V ATELJE

22. 5.–28. 6. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Razstava je bila posvečena enemu osrednjih slovenskih risarjev, slikarjev in grafikov, Bogdanu Borčiču, ki je bil tudi eden redkih predstavnikov nepredmetne in minimalistične likovne umetnosti pri nas. Svoj umetniški opus v tem slogu je ustvarjal od sredine 80. let prejšnjega stoletja pa vse do svoje smrti.

Na razstavi so bila predstavljena dela iz Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec in zasebnih zbirk, vključno s 35 slikami, 9 risbami in 9 objekti. Poleg tega so bili na ogled risarski in slikarski pribor, slikarsko stojalo in stol iz umetnikovega ateljeja, ki so bili pogosto motiv in navdih za njegova dela.

Obiskovalci so si lahko ogledali tudi dokumentarne fotografije, med njimi portrete Bogdana Borčiča ter prizore iz njegovega ateljeja. Fotografije so ustvarili Miloš Bašin, Oskar-Karel Dolenc,

Tihomir Pinter ter neznane fotografinke in fotografi. Razstava je obiskovalcem ponudila vpogled v umetnikovo ustvarjalno življenje in delo.

SILVESTER KOMEL: SVETLOBE POKRAJIN

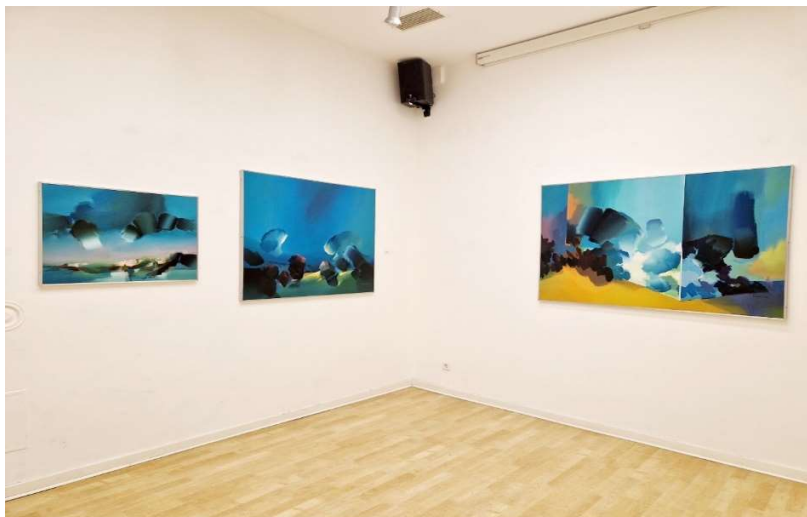
20. 9.–25. 10. 2024

Kustos: Miloš Bašin

Razstava, ki je predstavljala risbe, slike in grafike iz celotnega ustvarjalnega obdobja primorskega slikarja Silvestra Komela (1956–1983), je sodila v niz spominskih likovnih razstav manj znanih del slovenskih avtoric in avtorjev v Bežigrajskih galerijah. Na razstavi je bilo predstavljanih 31 slik, 13 risb in grafik ter fotografije Silvestra Komela v njegovem ateljeju, ki so jih ustvarili fotografi Tihomir Pinter, Joco Žnidaršič in Metod Zavadlav. Vsa razstavljena dela so bila iz zasebnih zbirk.

Kot slikar kraške pokrajine, ki mu je bila ta v stalni navdih, se je Silvester Komel uvrstil med najvidnejše slovenske krajinarje. Njegova dela je zaznamovala življenjska vedrina, ki je izhajala iz mediteranskega okolja in se izražala v barvnih intenzivnostih ter izrazitih kontrastih.

Že v zgodnjih slikarskih upodobitvah kraških krajin je bilo mogoče zaznati skladja v kompozicijah oblik in barv, izrazito občutljivost za barvo ter živahne poteze kontrastnih tonov, kar je ostalo značilno za njegov celotni ustvarjalni opus. V kasnejšem obdobju se je polje raznobarnih slikarskih površin razširilo na hladne in tople barve, ki so se v sožitju stapljale druga v drugo. Iza njih ali v njih je prosegal sij svetlobe, kar je ustvarjalo iluzijo navideznih liričnih pokrajin.

Svetlobe pokrajin Silvestra Komelja; foto: arhiv Bežigrajskih galerij

IZ NARAVE IN KRAJEV: IZ ZBIRKE LIKOVNE KOLONIJE IZLAKE-ZAGORJE

20. 11.–19. 12. 2024

Igor Banfi, Milan Bizovičar, Avgust Černigoj, Allesandro Cadamuro, Jure Cihlař, Miha Erič, Diamantidou Fotini, Zmago Jeraj, Suzanne Kiraly – Moss, Aleksij Kobal, Stane Kumar, Metka Krašovec, Kamilo Legat, Zdravko Milić, Mirna Pavlovec, France Peršin, Maksim Sedej, Pavle Sedej, Ivan Seljak – Čopič, Jože Slak – Đoka, Andreja Srna, Vilim Svečnjak, Ive Šubic, Janko Testen, Jože Primožič – Tošo, Marjan Remec, Milan Rijavec, Branimir Ritonja, Jože Tisnikar, Katarina Toman, Marijan Tršar, Vinko Tušek, Izidor Urbančič, Žarko Vrezec, Lojze Zavolovšek.

Kustos: Miloš Bašin

Pregledna razstava izbranih likovnih del iz zbirke Likovne kolonije Izlake-Zagorje, ki je zajemala obdobje od leta 1964 do danes, je predstavljala risbe, slike, grafike, objekte in fotografije. Ta dela, ustvarjena v likovni koloniji v urbanem, industrijskem in naravnem okolju Izlake in Zagorja, so bila osredotočena predvsem na ustvarjanje umetnic in umetnikov iz prvih treh desetletij delovanja kolonije.

Razstava je obiskovalcem ponudila vpogled v raznolikost ustvarjalnih pristopov in tematik, ki so jih umetniki skozi desetletja raziskovali, pri čemer je kolonija delovala kot pomembno stičišče umetniškega izraza in kulturnega dialoga.

MEDINSTITUCIONALNE RAZSTAVE IN PROJEKTI

35. GRAFIČNI BIENALE LJUBLJANA: IZ PRAZNINE SO PRIŠLI DAROVI KOZMOSA

15. 9. 2023–14. 1. 2024

Umetniški vodja: Ibrahim Mahama

Kuratorji: Exit Frame Collective, Alicia Knock, Selom Koffi Kudjie, Inga Lace, Beya Othmani, Patrick Nii Okanta Ankrah

Exit Frame Collective, Alicia Knock, Selom Koffi Kudjie, Inga Lace, Beya Othmani in Patrick Nii Okanta, ki so se kot kuratorji pridružili umetniškemu vodji bienala Ibrahimu Mahami, so bili povabljeni k odzivu na temo bienala. Ta kompleksni svet kuratorskih entitet si je zamislil bienale kot praznino in prostor potenciala ter hkrati kot ekosistem prijateljstev in solidarnosti ter razkrite zgodovine uporov, osvoboditve in transnacionalnih odnosov onkraj okvira središče–periferija.

Razstava *Iz praznine so prišli darovi kozmosa* je ponudila razmislek o prepletenosti grajenih okolij, infrastrukture in materialov z modernimi zgodovinami protikolonialnega in protiimperialističnega boja, nacionalizma, internacionalizma in njihovih sodobnih odmevov. Izpostavljala je vprašanja ali lahko bienale ponudi plodna tla za razmišljanje o prihodnjih, preteklih in sedanjih odnosih med telesi in ozemlji, ki se posredujejo, preoblikujejo in/ali nadzorujejo prek arhitekturnih form? Lahko praznina, ki so jo ustvarili pretekli politični neuspehi, služi kot prst za gojenje različnih odnosov, osnovanih na solidarnosti, prijateljstvu in intimnosti?

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAM: Razstava je z umetniškimi deli, ki sodobni družbi nastavljajo ogledalo, nudila odlično izhodišče za pedagoške aktivnosti, s katerimi smo krepili senzibilnost otrok in mladostnikov za doživljanje in razumevanje ne le sodobnih umetniških del, pač pa predvsem sveta, ki jih obdaja. Ogled razstave je bil odlična priložnost za pogovor o perečih družbenih temah iz vsakdana mladostnikov, razprava pa je bila izhodišče za ustvarjanje na grafičnih delavnicah v tehniki sitotiska ali grafitiranja, na katerih so se mladostniki seznanili z izbrano tehniko in po navdihu obravnavanih umetniških del ustvarjali svoje družbeno angažirane motive. V januarju smo izpeljali 9 delavnic (206 mladostnikov) Moj družbeni odtis. Izvedli smo tudi eno delavnico za otroke prve triade, Čigav je ta odtis (17 otrok), na kateri so se otroci seznanjali z osnovami s področja grafične umetnosti in se tudi sami preizkusili v različnih grafičnih tehnikah. Ob zaključku razstave smo izvedli še 7 vodstev za zaključene skupine (195 oseb) in eno javno vodstvo, ki se ga je udeležilo 27 ljudi.

SVETLOBNA GVERILA: TRANSFORMACIJE

24. 5.–1. 9. 2024

Svetlobna gverila je v 2024 uradno vstopila v obdobje odraslosti – z 18. edicijo festivala, posvečenega umetniškemu raziskovanju medija svetlobe, ki velja za edinstveno manifestacijo tega tipa v tukajšnjem prostoru. Naslovna tema so bile *Transformacije*; izbrana dela so reflektirala različne vidike sprememb in preobrazb, ki smo jim priča v našem okolju oziroma v naših življenjih.

Razstava v Galeriji Vžigalica – ta je bila na ogled tudi po izteku festivala, vse do 1. septembra – je prinašala dela mednarodne umetniške zasedbe. Dela Cinzie Campolese, Lovra Ivančiča in Sarah

Rechberger se vsako na svoj način lotevajo tematike transformacij: vsi trije ustvarjalci izhajajo iz potenciala prostora, pri čemer osmišljajo tako njegove fizikalne kot povsem fiksijske vidike.

Interaktivni projekt Cinzie Campolese je z umerjenim valovanjem laserskih žarkov odpiral vprašanja o naravi prostora oziroma o njegovi levitvi v nekakšen živ organizem. Lovro Ivančič je s postavitvijo ustvaril vzdušje odtujenosti; z njegovo ambientalno instalacijo okušamo utrip neznanega, nezemeljskega okolja, kjer vladajo drugačni zakoni in razmerja. Intermedijska instalacija Sarah Rechberger nas je prav tako uvedla v polje futurističnih razglabljanj.

SPREMLJEVALNI PROGRAM: V širši okolici Galerije Vžigalica so bile v okviru festivala na 23 lokacijah predstavljene svetlobne umetniške instalacije, po katerih so bila ob sredinih in sobotnih večerih organizirana vodstva s kolesi.

KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI: Vključevale so pripravo PR sporočil o odprtju in dogodkih, pošiljanje e-novic, oglaševanje na LPP zaslonih ter izjave kuratorke Katerine Mirovič in sodelujočih umetnikov. Promocija je bila okrepljena z rednimi FB in IG objavami, najjavami dogodkov na Ljubljana.info ter plakati pred galerijo, ki so izpostavili festival in razstavo. Dodatne promocijske aktivnosti so obsegale promocijo podaljšanja razstave Svetlobne gverile po koncu festivala (do 1. 9. 2024). To je vključevalo mrežo DPG, PR sporočilo in povečano aktivnost na socialnih omrežjih. Objavljenih je bilo 73 objav.

PLEČNIK IN STELÈ: RISAR IN UČENJAK

20. 10. 2023–28. 1. 2024

Na razstavi, ki je nastala v sodelovanju z Umetnostnozgodovinskim inštitutom Franceta Steleta ZRC SAZU (avtorja: dr. Vesna Krmelj in dr. Franci Lazarini), je bil skozi bogato ohranjeno korespondenco dr. Franceta Steleta predstavljen tesen strokovni in prijateljski odnos med Plečnikom in Steletom, ki je bil v času gradnje Plečnikovih ljubljanskih projektov odgovorni konservator in vodja spomeniškega urada ter arhitektov zvesti zagovornik. Razstavo je spremljala vrsta dobro obiskanih dogodkov, od vodstev po razstavi z avtorjema, do vodstva po Plečnikovi Ljubljani z arhitektom Jankom Rožičem in okrogle mize ob zaključku razstave.

Razstavo smo podprli tudi s komunikacijskimi aktivnostmi, ki so obsegale pripravo sporočila za medije in dogovarjanje z novinarji, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje razstave, pošiljanje e-novic, FB in IG objave ter oglaševanje spremljevalnih dogodkov, promocijo na LPP zaslonih in na Radiu Študent. Komunikacijska podpora razstavi je bila izvedena tudi s strani sodelujoče organizacije (ZRC SAZU).

SAŠA DEV, ARHITEKT

14. 6.–6. 10. 2024

Z razstavo Saša Deva je v Plečnikovi hiši prvič gostovala Umetnostna galerija Maribor. Kustosa razstave, Stojan Skalicky in Simona Vidmar, sta konec leta 2022 v UGM pripravila obsežno predstavitev Devovega vpliva na razvoj Maribora, v letu 2024 pa sta razstavo temeljito prilagodila

za razstavne prostore Plečnikove hiše. Saša Dev, Plečnikov študent in arhitekt medvojnega Maribora, je eden izmed soustvarjalcev moderne arhitekture v Sloveniji. Njegova arhitekturna dela ostajajo aktualna, saj kot mlad ustvarjalec ni le sledil sodobnim trendom, temveč jih je v kontekstu odnosa do mestnega tkiva prehitel za več desetletij. Razstavo je v tesnem in izjemno produktivnem sodelovanju z UGM spremljala vrsta dogodkov, od vodstev z avtorjema, do poglobljenega vodstva s poudarkom na Devovem odnosu s Plečnikom, ki ga je izvedla kustosinja Plečnikove hiše Ana Porok.

Razstavo smo podprli tudi s komunikacijskimi aktivnostmi, ki so obsegale pripravo sporočila za medije in dogovarjanje z novinarji, pošiljanje fizičnih vabil na odprtje razstave, pošiljanje e-novic, FB in IG objave ter oglaševanje spremljevalnih dogodkov, promocijo na LPP zaslonih in na Radiu Študent. Komunikacijska podpora razstavi je bila izvedena tudi s strani sodelujoče organizacije (UGM).

Razstava Saša Dev, arhitekt je nastala v sodelovanju z UGM; foto: Blaž Gutman/MGML

GOSTOVANJA

TWEETS FROM THE PAST, SLOVENIAN ARCHAEOLOGY THROUGH SOUNDS, SYMBOLS AND FIRST WRITTEN WORDS

Čivki iz preteklosti, slovenska arheologija skozi zvoke, simbole in prve zapisane besede

Arheološki muzej Frankfurt, Frankfurt, Nemčija

13. 10. 2023–17. 3. 2024

Razstava 10 slovenskih muzejev je ob častnem gostovanju Slovenije na frankfurtskem knjižnem sejmu oktobra 2023 predstavila slovensko arheološko sliko. Razstavo je pospremil dvojezični (slo/ang) katalog in obrazstavni program, ki je vključeval tudi predavanja slovenskih strokovnjakov o izbranih temah. S strani MGML je kustosinja dr. Bernarda Županek pripravila izbor arheoloških predmetov za razstavo (iz obdobja rimske Emone), spisala besedila za razstavne panoje in

pripravila besedilo za katalog ter 31. 1. 2024 izvedla vabljen predavanje o Emoni v Arheološkem muzeju Frankfurt.

RISBE. PINXI ME, ERGO SUM – NASLIKAL SEM SE, TOREJ SEM (CERKNICA, ZAGREB)

9. 5.–2. 6. 2024 / 16. 1.–16. 3. 2025

Kustosinja: Ana Pokrajac Iskra

Razstava Oton Župančič: Risbe. Pinxi me – ergo sum – Naslikal sem se, torej sem je v sodelovanju z Javnim zavodom Snežnik – TIC Lož gostovala v Knjižnici Cerknica, enoti Maričke Žnidaršič v Starem trgu pri Ložu. Prilagojena knjižničnim razstavnim prostorom, je prikazala izbor Župančičevih risb. Razstavljeni sta bili približno dve tretjini vseh del, s poudarkom na ostrnicah in motivih, ki so nastajali prav v Starem trgu pri Ložu, ko je bil Župančič tam na oddihu. Razstava je bila odlično sprejeta s strani lokalnega prebivalstva in občinstva.

(rezultat priprave v 2024) Razstava Oton Župančič: Crteži. Pinxi me – ergo sum – Naslikao sam se, dakle jesam bo od 16. 1. do 16. 3. 2025 gostovala v Muzeju grada Zagreba. Gre za prenos cele razstave, s prilagoditvijo glede prostora in izbora pesmi, glede na obstoječe hrvaške prevode. Vsi podnapisi so bili prevedeni v hrvaščino, tako da je razstava sedaj hrvaško-angleška. Za zagrebško razstavo je krajši tekst s poskusom umestitve Župančiča v hrvaško literarno okolje spisal dr. Miklavž Komelj. To besedilo in besedilo avtorice razstave sta bila natisnjena na zgibanki, ki spremlja postavitev razstave v Muzeju grada Zagreba.

STATISTIKA OBISKA RAZSTAV

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Ljubljana. Zgodovina. Mesto.	32.564	19.435	13.129	22.941	9.623
Slovenske umetnice 1850–1950	6.987	5.909	1.078	6.095	892
Od korzeta do žaketa	15.086	12.666	2.420	7.080	8.006
Pogled z druge strani	5.300	5.210	90	4.559	741
Neznano kraljestvo	6.867	6.856	11	2.199	4.668
Ivan Standl, zagrebški fotograf	1.841	1.841	0	607	1.234
Prostori gibanja	2.245	1.870	375	1.305	940
Najdbe gumbov z Ljubljanskega gradu	3.507	3.507	0	1.329	2.178
Srebrna čaša iz grajskega pogrinjka	7.842	7.830	12	5.556	2.286
Bogastvo oblačilnih sponk	6.927	6.912	15	2.371	4.556
SKUPAJ	89.166	72.036	17.130	54.042	35.124
ARHEOLOŠKI PARKI					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Arheopark Emona	4.500	1.201	3.299	3.970	530
SKUPAJ	4.500	1.201	3.299	3.970	530
VILA ZLATICA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Vila Zlatica	503	250	253	477	26
SKUPAJ	503	250	253	477	26
CANKARJEVA SPOMINSKA SOBA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Spominska soba Ivana Cankarja	2.412	2.234	178	2.303	109
SKUPAJ	2.412	2.234	178	2.303	109
CUKRARNA					

NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
35. grafični bienale	1.088	597	491	866	222
Cally Spooner	121	121	0	77	44
Saša Spačal: Knjižnica padlih solz	767	751	16	501	266
Mikhail Karikis	3.807	3.762	45	3.175	632
Razširjeni vid	4.063	3.272	791	2.657	1.406
Tarek Atoui: Stoječe valovanje	3.743	3.636	107	2.056	1.687
Šejla Kamberić	3.976	3.513	463	1.799	2.177
Adrian Paci	4.041	3.553	488	1.863	2.178
Tobias Putrih	3.509	3.272	237	1.557	1.952
Šejla Kamberić – pritličje	3.572	3.572	0	1.192	2.380
Nicolás Lamas	1.758	1.745	13	1.024	734
Plastenja	1.781	1.412	369	1.386	395
Nika Autor	1.178	1.163	15	783	395
Pol-začasna razstava Cukrarna	14.866	9.373	5.493	10.726	4.140
Performativa 2024	743	743	0	527	216
Matej Andraž Vogrinčič	308	308	0	308	0
Siva cona – Dexter Sinister	2.221	2.141	80	1.285	936
Indigo 2024	2.176	2.176	0	1.850	326
SKUPAJ	53.718	45.110	8.608	33.632	20.086
GALERIJA JAKOPIČ					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI

Slovenske umetnice 1850–1950, arhitektke in fotografije	1.864	1.399	465	1.809	55
Klavdij Sluban: Nekje drugje Tukaj	2.699	1.777	922	2.160	539
Naša last: Slovenska protestna fotografija 2020–2022	1.698	772	926	1.513	185
SKUPAJ	6.261	3.948	2.313	5.482	779
GALERIJA VŽIGALICA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Giovanni Morbin: Hibridizacije	83	61	22	75	8
The Artnak: Last	766	696	70	685	81
Ljubljana se klanja Sloveniji: Tubolje	240	240	0	201	39
Svetlobna gverila	3.875	3.875	0	3.532	343
Matej Stupica: Toplice	926	926	0	859	67
John Fekner: Samo John ... in tako naprej	328	328	0	308	20
SKUPAJ	6.218	6.126	92	5.660	558
MESTNA GALERIJA LJUBLJANA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
So_obstoj	1.249	994	255	1.103	146
Robert Černelč: Medprostori	1.593	1.053	260	1.219	374
Mladen Stropnik: adijo pecivo	2.720	2.539	181	1.275	1.445
Različnosti	2.008	1.697	232	1.602	406
Tomaž Furlan: Mati vseh bojev	1.001	985	16	800	201
SKUPAJ	8.212	7.268	944	5.999	2.572
PLEČNIKOVA HIŠA					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Obisk Plečnikove hiše (razstave in vodstva)	16.518	14.001	2.517	7.013	9.505
Stele in Plečnik	všteto v stalno razstavo				
Plečnik in Ljubljana: urejanje odprtega prostora	všteto v stalno razstavo				
Saša Dev, arhitekt	všteto v stalno razstavo				

Bart Lunenburg: Odločiti, kam naj pade senca	všteto v stalno razstavo				
SKUPAJ	16.518	14.001	2.517	7.013	9.505
BEŽIGRAJSKA GALERIJA 1					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
Matej Čepin: Resničnost pred resničnostjo	413	367	46	397	16
Miklavž Komelj: Neskončna pesem	527	470	57	513	14
Lara Jeranko Marconi: Črne ptice in sneg	498	487	56	487	11
Jasna Samarin: Drobci nevidne sfere	549	475	74	541	8
Od skice do lutke: Robert Smolík	1141	879	262	1118	23
Natalija Šeruga Golob: Iz zbirke W. B.: Zapisnik (Navzočnost J. P.)	604	490	124	592	12
SKUPAJ	3732	2698	619	3648	84
BEŽIGRAJSKA GALERIJA 2					
NASLOV	SKUPAJ	POSAMEZ NIKI	SKUPINE	DOMAČI	TUJI
France Mihelič: Nekoč	1036	880	156	1012	24
Bogdan Borčič: Pogledi v Atelje	747	623	124	736	11
Silvester Komel: Svetlobe pokrajin	748	628	120	734	14
Iz Narave in krajev, Iz Zbirke Likovne kolonije Izlake - Zagorje	754	598	156	737	17
SKUPAJ	3285	2729	556	3219	66

PROJEKTI

INDIGO

Od 2. do 4. 10. 2024 je v Cukrarni potekala 9. edicija festivala Indigo, ki ga je MGML organiziral v koprodukciji z beograjsko organizacijo Marsh Creative Production. Tokratna edicija je bila naslovljena *Paralelni svetovi – paralelni čas*. V treh dneh **smo gostili več kot 20 domačih in tujih** filozofov, premišljevalcev, publicistov, oblikovalcev, glasbenikov in performerjev. Festival je obiskalo več kot **2.000 domačih in tujih obiskovalcev**.

Na **16 dogodkih** so se predstavili gostje od **Mladena Dolarja**, ki se je pogovarjal s francoskim filozofom in muzikologom **Petrom Szendyjem**, do **Slavoja Žižka**, ki se je pogovarjal z aktualnim ministrom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Luko Mescem**. Obiskovalci so lahko prisluhnili tudi predavateljem, kot so **Linda van Deursen, Rick & Claire Farin** iz **Actual Objects**, **Alexandra Midal** in **Mitch Paone** iz **DIA studio**. Ob večernih urah so se na glasbenem odru zvrstili **Tim Hecker**, **Olof Dreijer**, **Lyra Pramuk**, **Igloohost**, **Loraine James**, **Rick Farin (Actual Objects)**, **Noitu** in **Gabi98 b2b MSN GF**. Na Indigu je prvič gostoval puljski knjižni sejem Sa(n)jam knjige v Istri. Tradicionalni program sejma, Zajtrk z avtorjem, je potekal v novi Kavarni Cukrarna, kjer se je **Aljoša Pužar** pogovarjal s hrvaškim pisateljem **Kristianom Novakom**. Na festivalu smo odprli tudi projekt Siva cona, ki bo potekal v medetaži Cukrarna do 30. 9. 2025. V tem prostoru tandem **Dexter Sinister** vsak mesec predstavi po en video izbranega oblikovalca, umetnika ali skupine, katerih delo obstaja nekje na sredini med umetnostjo in oblikovanjem.

Indigo 2024 – pogovor med Slavojem Žižkom in Luko Mescem; foto: Spiler

Festival Indigo je poleg koncipiranja raznolikega in kakovostnega programa predstavitev, pogovorov, glasbenih performansov in DJ-setov ter njegove profesionalne izvedbe, spremljalo tudi delo na področju **odnosov z javnostmi in oglaševanja**: zasnova, izdelava in lansiranje nove spletne strani festivala, festivala, komunikacija z mediji (sporočilo za javnost za slovenske in tuje medije, dogovarjanje o objavah, izjavah, pogovorih ...), pošiljanje e-vabila, objave na spletnih straneh (Indigo, Cukrarna, spletne strani partnerjev ...) in na socialnih omrežjih (FB Indigo, Instagram Indigo, FB Cukrarna, Instagram Cukrarna, FB in Instagram partnerjev ...), napoved v MGML tedenskih e-novicah, oblikovanje in distribucija letakov (3.000 izvodov) ... Na področju

oglaševanja smo izvedli plakatiranje (Europlakat, Tam-Tam), objave na LPP zaslonih, nadcestni transparent, objavo v letnem programu e-flux, objave na Resident Advisor, pasica in brana obvestila na Radiu Študent, oglaševanja na družbenih omrežjih, oglas v Mladini, v reviji Cukr, v MGML dvomesečniku in na VAL 202. Pri promociji posameznih dogodkov smo se povezali z vsemi partnerji, ki so sodelovali pri realizaciji programa. Celotno festivalsko dogajanje smo tudi fotografirali in posneli, rezultat katerega je objava fotografij ter objava prezentacij/pogovorov in aftervidea na YouTube kanalu Cukrarne ter družbenih omrežjih Indiga. Posnetek na YouTubeu pogovora med Slavojem Žižkom in Luko Mescem beleži več kot 3.000 ogledov.

Širok doseg in uspešno obveščanje občinstva smo dosegli tudi z objavami v medijih, kot so prispevki v Delu, MMC RTV, Večeru, Mladini, radijski prispevki na Valu 202, Radiu Študent, Svetu kulture in Kulturni panorami, ter televizijski prispevki v Dnevniku, Odmevih, Kulturi in 8. dnevu. Število objav, ki so z omembo festivala Indigo izpostavile Cukrarno v Sloveniji, je bilo 129. Izpostaviti moramo tudi objave v tujih medijih, kot so hrvaški Tportal, Istra24, Glas Istre, Pila.hr, Regional Express ter italijanski podcast My Groovin' Almanacco.

DEPOZITORIJ

Muzej in galerije mesta Ljubljane je v sodelovanju z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, Zavodom za podvodno arheologijo in Zavodom NaNovo spomladi 2024 nadaljeval z dejavnostmi pri preverjanju ustreznosti okolja za hranjenje arheološkega mokrega lesa v enem od glinokopov bivše opekarne v Verdu pri Vrhniki. Od leta 2013 se izvaja redni monitoring okoljskih in mikrobioloških parametrov, ki omogoča beleženje stanja in sprememb v okolju ter na testnih vzorcih lesa. Spremlja se električna prevodnost, pH, redoks potencial, temperatura, raztopljeni kisik, BOD4, TOC, mineralni dušik, fosfati, klorofil a, trdni delci, skupni heterotrofni in koliformni mikroorganizmi tako v vodnem stebru kot sedimentu na in pod platformo. Les se periodično karakterizira z FTIR spektroskopijo in mikroskopijo. Osnovni namen monitoringa je spremljanje okoljskih parametrov in obnašanje lesa z namenom ugotavljanja primernosti okolja za srednjeročno oz. dolgoročno hranjenje arheološkega mokrega lesa. V primerjavi z zadnjim vzorčenjem v juliju leta 2023 so bile v vodi nižje temperature, boljša vidljivost in višji vodostaj ribnika. Zaznali smo povečevanje koncentracije kisika z globino, višje koncentracije fosfata in več dušika v nitritni obliki v vodi. Po drugi strani smo v vodi zaznali manj klorofila a, nižjo koncentracijo suspendiranih trdnih snovi, manj koliformnih organizmov, nekoliko nižje vrednosti TOC in nižjo mikrobno aktivnost, kar je povezano z nižjo temperaturo vode. V sedimentu in mulju smo zaznali višje koncentracije fosforja v fosfatu, višje vrednosti TOC, nekoliko več dušika v nitritni obliki, več koliformnih organizmov in nekoliko nižjo mikrobno aktivnost. Število heterotrofnih mikroorganizmov pri temperaturi 28 °C in 37 °C je bilo v vseh vzorcih vode, sedimenta in mulja primerljivo predhodnim vzorčenjem. Rezultati fizikalno-kemijskih in mikrobioloških parametrov monitoringa vode, sedimenta in mulja ne odstopajo od razpona maksimalnih vrednosti, ki smo jih dobili z monitoringi depozitorija za arheološki mokri les v letih 2013–2023. To kaže, da okolje depozitorija ostaja relativno stabilno. Iz posnetkov s terena se vidi, da je les na platformi depozitorija prekrit z muljem, tega je več na lesu, ki je direktno izpostavljen v primerjavi z lesom, ki je pokrit z mrežami. Ker večletni podatki kažejo, da je mikrobna aktivnosti v mulju večja kot v vodi in sedimentu, bomo v naslednjem letu vse vzorce prekrili z mrežami.

ARHEOLOŠKI PROJEKTI

V letu 2024 sta bila v okviru arheoloških izkopavanj pod nadzorom Mestnega muzeja Ljubljana glavna dva projekta: **Ljubljana, Črna vas**, v okviru katerega smo opravljali raziskave v obliki arheološkega dokumentiranja ob gradnji (naročnik MOL), in **Ljubljana, Slovenska cesta, SNG Drama** (Koda raziskave 23-0275). Tu je šlo za začasno pridobitev gradiva. Arheološke raziskave izvaja ZVKDS, Center za preventivno arheologijo - CPA. MGML pri projektu opravlja osnovno čiščenje in konservacijo arheoloških najdb. Do 31. 12. 2024 je bilo v našem sistemu evidentiranih 3.297 enot arheoloških najdb.

MONOGRAFIJA DOMINIK MAHNIČ: KRMILJENJE ČOPIČA

V letu 2024 smo v okviru Galerije Vžigalica izdali prvo monografijo, in sicer posvečeno razstavi iz leta 2023, *Dominik Mahnič: Krmiljenje čopiča*. V njej je s strokovnimi teksti v slovenščini in angleščini, opremljenimi z bogatim vizualnim gradivom, predstavljena evolucija Mahničevih slikarskih strojev od leta 2016, ki sežejo od Aerografa preko Akrilografa do Čopičografa. Prav zadnja verzija Čopičografa, inovativnega slikarskega stroja, ki UI omogoča kontemplacijo in avtomatizacijo slikarske geste, je bila tudi v ospredju razstave *Krmiljenje čopiča*.

Knjigo smo maja predstavili na dogodku v Mestnem muzeju. Izvedene komunikacijske aktivnosti so vključevale pripravo PR objav ob izidu monografije, pošiljanje e-novic ter objave na FB in IG. Predstavitev knjige je bila prav tako izpostavljena na spletni strani MGML, kar je pripomoglo k večji prepoznavnosti. Dodatne promocijske aktivnosti za pospeševanje prodaje so obsegale organizacijo dveh predstavitev knjige, in sicer v Mestnem muzeju ter na Slovenskih dnevih knjige. Za ciljne medijske hiše so bili razposlani recenzijski izvodi, monografija pa je bila vključena tudi v decembrsko darilno Pošiljko kulture, kar je dodatno pripomoglo k njeni širši dostopnosti in prepoznavnosti. Ob tem je nastalo 9 medijskih objav.

TEHNIČNA PRODUKCIJA RAZSTAV IN VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

VZDRŽEVANJA STALNIH RAZSTAV

1. Ljubljana. Zgodovina. Mesto.

- Menjava žarnic, nastavitve AV-opreme in razna hišniška opravila – tehnična služba (po potrebi).

2. Arheološka parka

Emonska hiša

- Odstranitev zimske zaščite z mozaikov in zidov – tehnična služba (april 2024).
- Montaža zimske zaščite na mozaike in zidove – tehnična služba (november 2024).
- Košenje trave – Erna d.o.o. (2x mesečno oziroma po potrebi).

Zgodnjekrščansko središče

- Odstranitev zimske zaščite z mozaikov in zidov – tehnična služba (april 2024).
- Pozidava porušene opečnate stene – MH Muhamed Hasić s. p. (september 2024).
- Izdelava in montaža kovinske zaščitne konstrukcije – Delo osvobaja d.o.o. (november 2024).
- Montaža zimske zaščite na mozaike in zidove – tehnična služba (november 2024).
- Košenje trave in grabljenje listja – Erna d.o.o. (2x mesečno oziroma po potrebi).

3. Stalna razstava v Tobačni 001

- Menjava žarnic, nastavitve AV-opreme in razna hišniška opravila – tehnična služba (po potrebi).

4. Župančičeva zbirka

- Menjava žarnic, razna popravila in hišniška dela – tehnična služba (po potrebi).

5. Cankarjeva spominska soba

- Menjava žarnic in razna hišniška opravila – tehnična služba (po potrebi).

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

Mestni muzej

- Vzdrževanje dvigal – Schindler d.o.o. (mesečno).

- Vzdrževanje avdio in video naprav – Lambda Stanislav Zdešar s. p. (mesečno).
- Vzdrževanje sistemov tehničnega varovanja – Janez d.o.o. (januar, marec, maj, avgust in oktober 2024).
- Vzdrževanje sistemov ogrevanja, hlajenja in prezračevanja – Sauter d.o.o. (januar, maj in september 2024).
- Zamenjava ventilatorja in elektromotorja v klimatu N9 ter popravilo klimatov N4 in N5 – Sauter d.o.o. (februar 2024).
- Servis mehčalne naprave – Mesec d.o.o. (februar 2024).
- Menjava parnih cilindrov za klimate N4 in N5 – System Air d.o.o. (marec 2024).
- Popravilo knauf stropov v 2. nadstropju zaradi zamakanja – Saša Mladenović s. p. (marec 2024).
- Dobava in montaža GSM vmesnikov za klic v sili iz dvigal – Schindler d.o.o. (april 2024).
- Slikopleskarska dela v kleti MML – Saša Mladenović s. p. (april 2024).
- Pregled, čiščenje in popravilo strehe – OZ Železopromet z.o.o. (april 2024).
- Letni servis hladilnih agregatov – System Air d.o.o. (april in september 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov, hidrantnih omaric in piktogramov – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Pregled zasilne razsvetljave – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Menjava obtočne črpalke za gretje in hlajenje za pritličje, 1. in 2. nadstropje – Sauter d.o.o. (julij 2024).
- Menjava ventilatorjev, elektromotorjev in elektronike v klimatih N2, N6 in N7 – Sauter d.o.o. (september in oktober 2024).
- Popravilo video nadzornega sistema – Nova Panorama d.o.o. (september 2024).
- Popravilo službenega dvigala – Schindler Slovenija d.o.o. (september in oktober 2024).
- Popravilo vrat na službenem vhodu zaradi vloma v muzej – Setničar, servis in trgovina d.o.o. (oktober 2024).
- Popravilo klimatske naprave v sistemskem prostoru – Klima elektro d.o.o. (november 2024).
- Periodična kontrola in preizkus dvigal – ZVD d.o.o. (november 2024).
- Menjava obtočne črpalke za gretje in hlajenje za 1. in 2. mansardo – Sauter d.o.o. (december 2024).
- Izgradnja osmih pisarn v 2. mansardi (odstranitev obstoječih steklenih predelnih sten, postavitev mavčnih predelnih sten, zasteklitev, predelava pohištva, predelava jako točnih in šibko točnih elektroinštalacij, menjava stropnih svetilk) – Saša Mladenović s. p., Steklarstvo Moste d.o.o., Mizarstvo Jože Škof s. p. in tehnična služba (november in december 2024).
- Pregraditev pisarne računovodstva (postavitev mavčne pregradne stene z drsnimi vrati, izdelava odprtine za vhodna vrata, predelava elektroinštalacij in pohištva) – Saša Mladenović s. p., Mizarstvo Jože Škof s. p. in tehnična služba (december 2024).
- Beljenje celotne 2. mansarde – Saša Mladenović s. p. (december 2024).
- Beljenje, menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Mestna galerija

- Pregled, čiščenje in popravilo strehe – OZ Železopromet z.o.o. (februar 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Slikopleskarska dela v pritličju in 1. nadstropju – Andrej Zorc s. p. (maj 2024).
- Slikopleskarska obnova službenega vhoda in stopnišča – Andrej Zorc s. p. (avgust 2024).
- Popravilo klimatske naprave v PR pisarni – Klima elektro d.o.o. (november 2024).
- Pregled toplotne postaje – Petrol d. d. (december 2024).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Beljenje – tehnična služba (po potrebi).
- Vzdrževanje protivlomnega sistema – A koda plus d.o.o. (mesečno).

Galerija Jakopič

- Vzdrževanje protipožarnega sistema – Sintal d.o.o. (januar, april, julij, september in december 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov, hidrantnih omaric in piktogramov – tehnična služba (marec in september 2024).
- Test delovanja zasilne razsvetljave – tehnična služba (marec in september 2024).
- Zamenjava nadstreška nad službenim vhodom – Tabor upravljanje (oktober 2024).
- Pregled toplotne postaje po koncu in pred začetkom kurilne sezone – tehnična služba (maj in november 2024).
- Odprava zamakanja odtočnih cevi iz zgornjih nadstropij – Tabor upravljanje (december 2024).
- Servis sistemov tehničnega varovanja – Fit varovanje d. d. (po potrebi).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Galerija Vžigalica

- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in september 2024).
- Odstranitev grafitov in pleskarska obnova fasade – Sisapi d.o.o. in Saša Mladenović s. p. (september in oktober 2024).
- Beljenje, menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Servis sistemov tehničnega varovanja – Fit varovanje d. d. (po potrebi).

Tobačna 001

- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in oktober 2024).
- Pregled zasilne razsvetljave s strani pooblašene institucije – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Pregled sistema javljanja požara s strani pooblašene institucije – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Pregled toplotne postaje po in pred kurilno sezono – tehnična služba (april in december 2024).
- Servis sistemov tehničnega varovanja – Fit varovanje d. d. (po potrebi).

- Beljenje, menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Bežigrajska galerija 1

- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Beljenje – tehnična služba (po potrebi).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Servis sistemov tehničnega varovanja – Fit varovanje d. d. (po potrebi).

Bežigrajska galerija 2

- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Menjava žarnic, manjša elektro-, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Servis sistemov tehničnega varovanja – Fit varovanje d. d. (po potrebi).

Ščit

- Vzdrževanje dvigala – Dvigala Sušnik d.o.o. (mesečno).
- Vzdrževanje protipožarnega sistema – Zarja Elektronika d.o.o. (februar, maj in oktober 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in september 2024).
- Pregled zasilne razsvetljave s strani pooblaščenice institucije – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Izdelava instalacije za komprimiran zrak za novo peskalno napravo – Gsvod d.o.o. (marec 2024).
- Dobava in montaža peskalne naprave – Ferro Črtalič d.o.o. (marec 2024).
- Pregled toplotne postaje po in pred kurilno sezono – tehnična služba (maj in november 2024).
- Test delovanja zasilne razsvetljave – tehnična služba (september 2024).
- Menjava vijačnega kompresorja – Prochrom Comp d.o.o. (oktober 2024).
- Popravilo klimatske naprave v sistemskem prostoru in demontaža starih odsluženih zunanjih enot – Klima elektro d.o.o. (november 2024).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Vzdrževanje protivlomnega sistema – Fit varovanje d. d. (po potrebi).

Arheološki center MGML (Letališka)

- Pregled in popravilo strehe – OZ Železopromet z.o.o. (februar in april 2024).
- Strojno čiščenje zamašenih odtočnih cevi – Gsvod d.o.o. (februar 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in september 2024).
- Pregled zasilne razsvetljave s strani pooblaščenice institucije – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Pregled sistema javljanja požara s strani pooblaščenice institucije – Protr d.o.o. (marec 2024).

- Vzdrževanje protipožarnega sistema – Sintal d.o.o. (januar, marec, julij, september in december 2024).
- Test delovanja zasilne razsvetljave – tehnična služba (september 2024).
- Menjava stropnih svetilk v kleti – tehnična služba (december 2024).
- Vzdrževanje protivlomnega sistema – Indic d.o.o. (po potrebi).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Depo Tehnološki park

- Ureditev depojske opreme (stojala, regali, obešala, vitrine itd.) – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Vzdrževanje dvigala – Kone d.o.o. (mesečno).
- Servis protivlomnega sistema – A koda + d.o.o. (mesečno).
- Servis rolo vrat – Alumatik d.o.o. (januar 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in september 2024).
- Servis klimatov in parnih vlažilnikov v obeh etažah – Domen Žagar s. p. (marec, oktober in november 2024).
- Letni pregled dvigal s strani pooblaščenih institucij – ZVD d.o.o. (junij 2024).
- Pregled delovanja črpališč – tehnična služba (mesečno).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Plečnikova hiša

- Servisni pregled grelno-hladilne naprave – Bossplat d.o.o. (april in november 2024).
- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Test svetilk zasilne razsvetljave – tehnična služba (april in oktober 2024).
- Vzdrževanje sistema javljanja požara – Sintal d.o.o. (januar, april, julij, september in december 2024).
- Vzdrževanje sistema avtomatskega gašenja – Zarja Elektronika d.o.o. (februar, maj in julij 2024).
- Vzdrževanje protivlomnega sistema – Fit varovanje d. d. (po potrebi).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).
- Urejanje vrta – Arboretum Volčji Potok in Petra Peunik s. p. (v sezoni 3x mesečno oziroma po potrebi).

Vila Zlatica

- Vizualni pregled gasilnikov in piktogramov – tehnična služba (marec in oktober 2024).
- Vzdrževanje sistema javljanja požara – A koda + d.o.o. (marec in oktober 2024).
- Pregled zasilne razsvetljave s strani pooblaščenih institucij – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Pregled sistema javljanja požara s strani pooblaščenih institucij – Protr d.o.o. (marec 2024).
- Servis protivlomnega sistema – A koda + d.o.o. (mesečno).
- Izklop gretja in pregled toplotne postaje – tehnična služba (junij 2024).

- Test svetilk zasilne razsvetljave – tehnična služba (oktober 2024).
- Vkllop gretja in pregled toplotne postaje – tehnična služba (oktober 2024).
- Menjava žarnic, manjša elektro, vodovodna in ključavničarska popravila ter hišniška dela – tehnična služba in zunanji izvajalci (po potrebi).

Depo Papirniški trg

- Slikopleskarska dela – Saša Mladenović s. p. (februar 2024).
- Nabava in postavitve regalov – tehnična služba (še poteka).
- Selitev predmetov iz Arheološkega centra MGML – tehnična služba (še poteka).

POSTAVITVE RAZSTAV

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljen delo	Čas podiranja	Opravljen delo
Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950. Slikarke in kiparke.			6 dni	Pospravljanje, prevozi, sanacija sten
Srebrna čaša iz pogrinjka Hertenberških vitezov Zaklad iz okolice srednjeveškega gradu na vrhu Jeterbenka	1 dan	Postavljanje, prevozi, osvetljevanje	1 dan	Pospravljanje
Priložnostna razstava kolažev in besedil ob razstavi Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950	1 dan	Postavljanje, prevozi	1 dan	Pospravljanje, prevozi
Ivan Standl – zagrebški fotograf	1 dan	Osvetljevanje, tehnična pomoč	2 dni	Podiranje stene, pospravljanje, odvoz smeti
Od korzeta do žaketa Oblačilni videz Ljubljančanov, 1850–1950	14 dni	Urejanje prostora, razporejanje razstavne opreme in eksponatov, osvetljevanje		

IZZIV: Včeraj jutrišnjega dne SŠOF Ljubljana, oddelek modnega oblikovanja		Postavljanje opreme, prevozi, osvetljevanje		
Neznano kraljestvo »Ilirija ali kar hočete«		Postavljanje, prevozi, osvetljevanje	3 dni	Pospravljanje, prevozi, sanacija sten
Prostori gibanja 40 let LGBT skupnosti v Ljubljani		Postavljanje, prevozi, osvetljevanje		

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljeno delo	Čas podiranja	Opravljeno delo
Skupinska razstava So_OBSTOJ Boris Beja, Maja Smrekar, Urša Vidic, Miha Godec			7 dni	Pospravljanje, sanacija sten, prevozi
Robert Černelč: Medprostori	14 dni	Izdelava razstavne opreme, postavljanje, osvetljevanje, prevozi	5 dni	Pospravljanje, sanacija sten, prevozi
Mladen Stropnik: adijo pecivo	14 dni	Postavljanje, prevozi, osvetljevanje, montiranje avdio in video opreme	3 dni	Pospravljanje, prevozi, sanacija sten
Različnosti Tea Curk Sorta, Tejka Pezdirc, Natalija R. Črnčec, Marko A. Kovačič, Zoran Srdić Janežič, Borut Korošec, Kristina Rutar, Boštjan Perovšek	14 dni	Priprava in postavljanje, osvetljevanje, prevozi	5 dni	Pospravljanje, prevozi, sanacija sten

Tomaž Furlan: Mati vseh bojev	14 dni	Prilagajanje razstavnih prostorov, postavljanje, osvetljevanje		

GALERIJA JAKOPIČ

	Čas postavljanja	Opravljeno delo	Čas podiranja	Opravljeno delo
Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950 Arhitektke in fotografije			7 dni	Pospravljanje, sanacija sten, prevozi
Klavdij Sluban: Nekje drugje Tukaj	10 dni	Postavljanje, montiranje avdio in video opreme, osvetljevanje	5 dni	Pospravljanje, pakiranje
Naša last: Slovenska protestna fotografija 2020–2022	10 dni	Postavljanje, osvetljevanje, montiranje video opreme		

GALERIJA VŽIGALICA

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljen delo	Čas podiranja	Opravljen delo
Giovanni Morbin: Hibridizacije, od 1995 do danes			5 dni	Pospravljanje sanacija sten, prevozi
The Miha Artnak: Last	5 dni	Beljenje, postavljanje, osvetljevanje	3 dni	Pospravljanje sanacija sten, prevozi
Ljubljana se klanja Sloveniji VIII: Tubolje	6 dni	Beljenje, postavljanje, montiranje avdio in video opreme	4 dni	Pospravljanje sanacija sten, prevozi
Svetlobna gverila: Transformacije	2 dni	Tehnična pomoč	2 dni	Sanacija sten, prevozi
Matej Stupica: Toplice	7 dni	Beljenje, postavljanje, osvetljevanje, montiranje video in avdio opreme	4 dni	Sanacija sten, pospravljanje, prevozi
John Fekner: Samo John ... in tako naprej	5 dni	Postavljanje, osvetljevanje, montiranje avdio in video opreme		

BEŽIGRAJSKA GALERIJA 1

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljen delo	Čas podiranja	Opravljen delo
Matej Čepin: Resničnost pred resničnostjo	1 dan	Prevozi, postavljanje	1 dan	Prevozi, pospravljanje
Miklavž Komelj: Neskončna pesem	1 dan	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevoz eksponatov

Lara Jeranko Marconi: Črne ptice in sneg	1 dan	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevozi
Jasna Samarin: Drobci nevidne sfere	1 dan	Prevozi postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevozi
Natalija Šeruga Golob Iz Zbirke W. B.: Zapisnik (navzočnost J. P.)	1 dan	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevozi

BEŽIGRAJSKA GALERIJA 2

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljenno delo	Čas podiranja	Opravljenno delo
France Mihelič: Nekoč	1 dan	Prevozi, postavljanje	1dan	Pospravljanje, prevozi, beljenje
Bogdan Borčič: Pogledi v atelje	2 dni	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevozi
Silvester Komel (1931–1983): Svetlobe pokrajin	2 dni	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevozi
Iz narave in krajev Iz zbirke Likovne kolonije Izlake - Zagorje	1 dan	Prevozi, postavljanje	1 dan	Pospravljanje, prevoz eksponatov

PLEČNIKOVA HIŠA

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljenno delo	Čas podiranja	Opravljenno delo
Plečnik in Stelè: Risar in učenjak		Postavljanje, osvetljevanje	1 dan	Pospravljanje
Plečnik in Ljubljana: urejanje odprtega prostora	1 dan	Postavljanje, osvetljevanje	1 dan	Pospravljanje
Plečnikove nagrade 2024: Artefakti	1 dan	Postavljanje, osvetljevanje	1 dan	Pospravljanje

Saša Dev, arhitekt	4 dni	Postavljanje, osvetljevanje	3 dni	Pospravljanje
Bart Lunenburg: Odločiti, kam naj pade senca	5 dni	Postavljanje, obdelava umetniških del z avtorjem, osvetljevanje		

GALERIJA CUKRARNA

Naslov razstave	Čas postavljanja	Opravljeno delo	Čas podiranja	Opravljeno delo
35. grafični bienale Ljubljana: Iz praznine so prišli darovi kozmosa			7 dni	Pospravljanje
Razširjeni vid	7 dni	Postavljanje, montiranje opreme	5 dni	Pospravljanje, prevozi
Tarek Atoui: Stojče valovanje	7 dni	Postavljanje, montiranje opreme	5 dni	Pospravljanje, prevozi
Tobias Putrih (z Ardalan SadeghiKivi): Red sladkosti	2 dni	Postavljanje, montiranje avdio in video opreme	2 dni	Pospravljanje, prevozi
Adrian Paci: Valovi in pogledi	5 dni	Postavljanje, montiranje avdio in video opreme	3 dni	Pospravljanje, prevozi
Šejla Kamberić: Popolna tenzija	5 dni	Postavljanje, montiranje avdio in video opreme	4 dni	Pospravljanje, prevozi

POPULARIZACIJA DEDIŠČINE IN UMETNOSTI

Ena ključnih aktivnosti Muzeja in galerij mesta Ljubljane je popularizacija dediščine in umetnosti. Skozi to prizadevanje želimo, da naši obiskovalci bolje razumejo in cenijo preteklost ter ohranjajo svojo kulturno identiteto. Poleg tega spodbuja spoštovanje do narave, tradicij in umetnosti, krepi skupnostni duh ter spodbuja ustvarjalnost in inovativnost. S tem prispevamo k bogatenju kulturnega življenja v prestolnici, izobraževanju in ozaveščanju javnosti, gradimo mostove med preteklostjo in prihodnostjo ter ustvarjamo boljše in bolj informirane državljane.

PEDAGOŠKI IN DRUŽINSKI PROGRAMI

Že skoraj štiri desetletja v MGML pripravljamo in ponujamo bogate pedagoške in družinske programe za različne starostne skupine. Z njimi učencem oz. otrokom približujemo različne teme s področja zgodovine, umetnosti, umetnostne zgodovine pa tudi naravoslovja, slovenščine, matematike, spoznavanja okolja in nenazadnje tudi športa. Delavnice in vodstva izvajamo na vseh lokacijah MGML.

Naši programi dediščino mladim predstavljajo ne le na razgibanih klasičnih vodstvih, temveč predvsem preko multisenzornega stika s predmetom, izkušenskega učenja, s pristopi gledališke (kostumirana prvoosebna vodstva, delo z lutko, kamišibaj gledališče, pantomima ...) in plesne pedagogike (ustvarjalni gib) itd. Naša želja je, da bi tudi z našimi programi pomagali vzgajati mlade v bodoče obiskovalce kulturnih institucij, ki bodo znali prepoznati vrednost naše dediščine in pomen njenega ohranjanja.

Leto 2024 je bilo v MGML z vidika pedagoških in družinskih programov izjemno uspešno. Novi programi v Cukrarni in Mestni galeriji so bili odlično sprejeti in so se uspešno pridružili že uveljavljenim programom v Mestnem muzeju, Plečnikovi hiši in drugih galerijah. V primerjavi z letom 2023 smo zabeležili rast obiska, saj se je število udeležencev na programih povečalo za 10 %. Ti podatki potrjujejo, da se je interes za naše programe še dodatno okrepil, kar je rezultat kakovostnih vsebin, prilagojenih različnim generacijam obiskovalcev.

Izmed številčnega programa, ki smo ga v MGML izvedli v letu 2024, izpostavljam naslednje presežke:

KLUB CUKRASTIČNIH: CELOLETNA RAZŠIRITEV POPOLDANSKIH DOŽIVETIJ!"

V letu 2024 smo razširili ponudbo celoletnih popoldanskih aktivnosti za otroke. Obstoječi Muzejski sceni v Mestnem muzeju smo v Cukrarni dodali Klub Cukrastičnih, ki v galeriji enkrat mesečno združuje mlade ustvarjalce. Program vključuje interaktivne ogledе aktualnih razstav in delavnice različnih likovnih tehnik, zaključek pa bo obeležen junija 2025 z razstavo otroških del v Knjižnici Prežihov Voranc.

Klub Cukrastičnih; foto: Blaž Gutman/MGML

PLEČNIKOV DAN: ŽE DRUGO LETO ZAPORED CELODNEVNI DRUŽINSKI FESTIVAL!

Po uspešni prvi izvedbi smo organizirali drugo edicijo Plečnikovega dne, tokrat na temo Plečnikove vodne osi. Z ustvarjalnimi postajami, vodeni ogledi in delavnicami na ključnih lokacijah v mestnem središču je festival spodbudil družine k raziskovanju arhitektove zapuščine. K sodelovanju smo povabili različne kulturne in mestne institucije (MAO, LPP, Turizem Ljubljana, Center Rog, Kino Šiška ...). Družine so del Plečnikove zapuščine lahko spoznale tudi med vožnjo z ladjico.

POČITNIŠKE DELAVNICE – USTVARJALNE IZKUŠNJE SKOZI VSE LETO

Zelo dobro obiskane počitniške delavnice v času zimskih in poletnih počitnic vsako leto nadgrajujemo ter izvajamo na različnih lokacijah MGML. Otrokom omogočamo ustvarjalne izkušnje na področju dediščine, zgodovine, umetnosti in fotografije, pri čemer se številni udeleženci z veseljem vračajo.

Seznam izvedenih pedagoških in družinskih programov 2024

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
stalni	Po sledih rimske Emone	115	2.928
stalni	Arheologija je kul	2	58
stalni	Arheopeskovnik	5	100
stalni	Spominska soba Ivana Cankarja	7	178
stalni	Dom nekoč	89	2.144
stalni	Na obisku pri Rimljanki Liviji	5	149

stalni	Ljubljana. Zgodovina. Mesto.	65	1.604
stalni	Poiščimo sledi srednjeveške Ljubljane	60	1.366
stalni	Veščine iz pradavnine	30	665
stalni	Spoznajmo Emonce	58	1.478
stalni	Vodno potovanje	12	198
stalni	Od kolišča do mestnega središča	18	389
stalni	Gremo v srednji vek	44	1.052
stalni	Trije decembrski možje	6	112
stalni	Skok v srednji vek	5	96
SKUPAJ		521	12.517
občasni	Ali je (bil) spol pomemben?	2	18
občasni	Slovenske umetnice	7	194
občasni	Mi pa lukn'ce šivamo	10	215
občasni	Od korzeta do žaketa – vodenje	36	839
občasni	Obleka, zrcalo človeka	10	176
SKUPAJ		65	1.442
SKUPAJ	VSI PROGRAMI	586	13.959
GALERIJA JAKOPIČ			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
stalni	Fotogram	11	210
stalni	Camera Obscura	0	0
stalni	Svetloris	16	308
stalni	Čarobni fotogram	1	23
SKUPAJ		28	541
občasni	Ali je (bil) spol pomemben? (interaktivno vodstvo)	1	9

občasni	Ogled razstave z vodstvom: Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950. Arhitektke in fotografije	6	167
občasni	Vodstvo: Klavdij Sluban: Nekje drugje Tukaj	7	118
občasni	Vodstvo: Naša last: Slovenska protestna fotografija 2020–2022	7	151
SKUPAJ		42	868
PLEČNIKOVA HIŠA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
stalni	Plečnikova hiša	47	1.045
stalni	Po sledih Jožeta Plečnika	21	700
stalni	Plečnik za najmlajše	8	191
stalni	Skrivnosti Plečnikovega vrta	9	290
stalni	Plečnikova Ljubljana	3	116
SKUPAJ		88	2.342
MESTNA GALERIJA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
stalni	Gledati, videti, risati (Adijo pecivo)	1	36
stalni	Pleksi lazanja (Različnosti)	2	55
stalni	Plesoče risbe: umetnost v gibanju (Medprostori)	12	171
stalni	Intervencije (Adijo pecivo)	7	130
občasni	Absurdnost (Adijo pecivo)	1	15
občasni	Ogled razstave z vodstvom: Robert Černelč: Medprostori	4	89
občasni	Prepletanje (SO_OBSTOJ)	9	219
občasni	Vzmetnice in vzmetniki (Različnosti)	10	95
občasni	Različnosti: voden ogled	3	45
občasni	Voden ogled: Tomaž Furlan: Mati vseh bojev	1	16
SKUPAJ		50	865
CUKRARNA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
stalni	Odtis, odtis, odtis	1	33
občasni	Valovi in pogledi in popolna tenzija – klasično vodstvo	2	70
občasni	Plastenja – klasično vodstvo	5	101
stalni	Igra s svetlobo	7	116

stalni	Delo za detektive – vodstvo	6	122
občasni	Razširjeni vid – klasično vodstvo	7	141
občasni	Bienale – klasično vodstvo	6	190
občasni	Ogled z delovnimi listi – Popolna tenzija	9	226
stalni	Dvoumno	13	233
stalni	Delo za detektive – delavnica	16	287
stalni	Moj družbeni odtis	16	352
stalni	Veččutno vodstvo	25	553
stalni	Od rafinerije do galerije	49	1109
SKUPAJ		162	3.533
GALERIJA VŽIGALICA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. otrok
občasni	Hibridizacije, vodstvo	1	22
občasni	Artnak, vodstvo	1	30
občasni	Stupica, vodstvo	9	180
SKUPAJ		11	232
ROJSTNI DNEVI MESTNI MUZEJ IN PLEČNIKOVA HIŠA			
		realizacija 2024	
Program		Št. ponovitev	Št. otrok
Lov na emonski zaklad		11	120
Gusar Smolca		8	101
Skrivnostni vitez		1	15
Barjanski poglavar		3	39
Na sledi skritega načrtu		9	113
Praznovanje rojstnega dne v Galeriji Jakopič – Svetloris		1	21
SKUPAJ		33	409
DRUŽINSKI PROGRAMI (DRUŽINSKE DELAVNICE/DRUŽINSKA VODSTVA)			
		realizacija 2024	
Program		Št. ponovitev	Št. otrok
Mestni muzej Ljubljana		5	70
Plečnikova hiša		5	40
Galerija Jakopič		2	15
Mestna galerija		3	40
Noč v muzeju		2	32
Muzejska scena, celoletni muzejsko-gledališki krožek 10–15 otrok		1x tedensko, 8 mesecev	8
Klub Cukrastičnih, celoletni galerijski ustvarjalni krožek		1x tedensko, 8 mesecev	15

Počitniške delavnice (8ur/cel teden)	15	43
Počitniške delavnice (4ure/dnevne)	13	123
Plečnikov dan, družinski dogodek	1	600
SKUPAJ	46	986

PROGRAMI ZA ODRASLE

MGML ponuja raznolike programe za odrasle, ki nagovarjajo širok spekter interesov in želja. Med njimi najdemo različne oblike vodenih ogledov stalnih in občasnih razstav, tematskih predavanj, delavnic, okroglih miz ter drugih dogodkov.

V okviru vodenih ogledov odraslim omogočamo poglobljeno spoznavanje umetniških del in zgodovine, pri čemer se osredotočamo na teme, ki so relevantne za sodobni čas, pa tudi na umetniške in kulturne posebnosti posameznih razstav. Poleg tega organiziramo tudi tematska predavanja, na katerih strokovnjaki s področja umetnosti, kulture in zgodovine delijo svoje znanje in izkušnje ter odpirajo prostor za diskusijo in razpravo.

Delavnice so namenjene praktičnemu izražanju in ustvarjanju ter udeležencem omogočajo, da se preizkusijo v različnih umetniških tehnikah in postopkih. To lahko vključuje slikanje, risanje, kiparstvo, fotografijo, digitalno umetnost in še več. Okrogle mize pa omogočajo sproščeno in interaktivno izmenjavo mnenj ter spodbujajo kritično razmišljanje in dialog med udeleženci.

S svojimi programi za odrasle si prizadevamo zagotoviti bogato in raznoliko kulturno izkušnjo ter omogočiti odraslim udeležencem kakovosten in poglobljen stik z umetnostjo in kulturo ter zgodovino, s tem pa zagotavljamo intelektualno stimulativno in bogato kulturno izkušnjo, ki obiskovalce spodbuja k refleksiji, kritičnemu razmišljanju in osebnemu razvoju.

Med andragoškimi programi, izvedenimi v letu 2024, izpostavljamo:

SREBRNI ABONMA MGML 2024/2025 – NOVA PRILOŽNOST ZA UPOKOJENCE

V letu 2024 smo lansirali nov stalni program za upokoјence – **Srebrni abonma MGML**, ki omogoča tedenske vodene ogledе aktualnih razstav v prijetnem družabnem okolju ter ekskluzivne pogovore ob kavi s kustosi in avtorji razstav. Program je zasnovan kot priložnost za kulturno udejstvovanje in povezovanje ter ohranjanje socialnega stika med starejšimi. Prvi vpis je bil izjemno uspešen, kar potrjuje potrebo po takšnih vsebinah.

USTANOVITEV KLUBA ALUMNI MGML

Ob 20-letnici izobraževanja zunanjih sodelavcev smo ustanovili Klub Alumni MGML, ki združuje nekdanje sodelavce z različnih lokacij Muzeja in galerij mesta Ljubljane. Ob jubileju smo organizirali srečanje alumnov, kjer smo podelili 112 permanentnih vstopnic in sprožili pobudo za nadaljnje sodelovanje. Številni naši nekdanji sodelavci so se uspešno uveljavili na različnih poslovnih področjih, kot so šolstvo, izobraževanje, javna uprava, ministrstva, gospodarske dejavnosti, kultura in marketing. Z rednimi srečanji nekajkrat letno bomo v

prihodnje omogočili izmenjavo izkušenj in znanj, krepili medsebojno povezovanje ter vzpostavljali nove priložnosti za sodelovanje.

IZMENJEVALNICA OBLAČIL – TRAJNOST, MODA IN SKUPNOST

V okviru promocije razstave o oblačilni kulturi Ljubljančanov smo se povezali z odmevno spletno kampanjo *Žaklji krompirja in* se odzvali na aktualni družbeni moment. Organizirali smo medgeneracijsko izmenjevalnico oblačil, ki je spodbudila trajnostno razmišljanje o modi ter pritegnila novo in raznoliko publiko. S tem je muzej postal prostor dialoga, srečevanj in skupnosti, kjer smo muzejsko dediščino in zgodovino oblačil povezali s sodobnimi družbenimi vprašanji. Razstava je osvetlila razvoj oblačilnih trendov skozi čas ter poudarila pomen svobodnega izražanja in individualnosti.

MUZEJ KOT PROSTOR VKLJUČEVANJA: GLAS LGBT SKUPNOSTI V MUZEJU

Ob razstavi *Prostori gibanja: 40 let LGBT skupnosti v Ljubljani* smo aktivno pristopili k tematiki in poleg razstave muzejske prostore odprli skupnosti. Priredili smo prvi drag show v muzeju, organizirali predstavitev knjige o osebni izkušnji LGBT osebe, gostili slovensko gledališko predstavo na temo LGBT gibanja ter se povezali z društvom Legebitra, ki je pri nas izvedlo serijo pogovorov z osebami iz LGBT skupnosti. S tem smo razstavi dodali glas skupnosti, ustvarili prostor za dialog in poudarili, da muzej ni le mesto ohranjanja zgodovine, temveč tudi prostor odprtega pogovora o sprejemanju in spoznavanju različnih skupnosti v mestu.

Seznam izvedenih programov za odrasle

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA			
Status	Program	realizacija 2024	
		Št. ponovitev	Št. oseb
	vodstva in delavnice za odrasle		
stalni	Ljubljana. Zgodovina. Mesto.	27	234
stalni	Ljubezen do ...	4	38
stalni	Art Nouveau v Ljubljani, vodstvo z Barbaro Savenc	1	11
stalni	Študijska skupina: Srebrni abonma 24/25	tedensko	17
stalni	Študijska skupina Raziskujemo preteklost Ljubljane 23/24	tedensko	15
stalni	Študijska skupina Raziskujemo preteklost Ljubljane 24/25	tedensko	15
stalni	M_oder	9	116
stalni	Po sledih rimske Emone	10	138
stalni	Vodstvo po Arheološkem centru MGML	1	9

stalni	Odkrivamo emonske napise, raziskujemo življenje v Emoni	3	38
stalni	Latinska sv. maša ob obletnici Hieronimove smrti	1	37
stalni	Delavnica kaligrafije	8	118
stalni	Delavnica: Polsteni praznični okraski	2	24
stalni	Delavnica izdelave družinskega drevesa	4	19
stalni	Delavnica Čarobne medene hišice	2	30
občasni	Vodstvo po razstavi Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950 (obe lokaciji)	34	575
občasni	Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950 (vodstvo v Mestnem muzeju Ljubljana)	16	272
občasni	Vodstvo po razstavi Od korzeta do žaketa	82	914
občasni	Vodstvo po razstavi Od korzeta do žaketa, Art Nouveau	1	12
občasni	Predavanja Jerneje Agić, stilski svetovanja	5	66
občasni	Odprte glave	4	32
občasni	Vodstvo po razstavi Srebrna čaša iz grajskega pogrinjka	1	14
občasni	Vodstvo po razstavi Pogled z druge strani	8	91
občasni	Večer v Emonski hiši: Melodije z Olimpa	1	90
občasni	Predavanje Matea Benedetti: Trajnost kot novi standard razkošja	2	51
občasni	Raiven, predaja evrovizijske obleke	1	55
občasni	Živa knjižnica	1	15
občasni	Okrogla miza: Med Patagonio in lokalnimi obrtnimi delavnicami	1	27
občasni	Vodstvo po razstavi Prostori gibanja	9	120
občasni	Skupinsko pletenje šalov	1	15
občasni	Vodstvo po razstavi Ilirija Neznano kraljestvo	1	11
občasni	Delavnica: modni okraski iz naravnih materialov	1	4
občasni	Delavnica: Obleka, druga koža	1	14
občasni	Projekcija filma: Razmerja. 25 let lezbične sekcije ŠKUC-LL	1	38

občasni	Projekcija filma LGBT_SLO_1984 Borisa Petkoviča in pogovor z režiserji	1	32
občasni	Marko Verdev, Davorin Lenko: Govorim	1	40
občasni	Drag Show: Sadeži zgodovine	1	120
SKUPAJ		246	3.467
PLEČNIKOVA HIŠA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb
	vodstva		
stalni	Plečnikova hiša, najavljene skupine	69	847
stalni	Plečnikova Ljubljana	10	120
	dogodki in program vezan na občasne razstave		
občasni	Plečnik in Ljubljana, voden ogled z arhitektom Jankom Rožičem	1	15
občasni	Plečnik in Stelè: zadnje vodstvo po razstavi z avtorjema	1	21
občasni	LUV fest, Mojstrstvo Plečnikovih mojstrov – arhitektova ljubezen do popolnosti v izdelavi	1	15
občasni	Plečnik in Stelè: okrogla miza	1	34
občasni	Keramična delavnica v Plečnikovi hiši	2	20
občasni	Plečnik in Ljubljana: urejanje odprtega prostora, vodstvo z avtorico	8	98
občasni	Plečnikova Ljubljana: vodstvo s kolesi	1	9
občasni	Oton Jugovec: lebdeča streha ... POGLED NAPREJ	1	42
občasni	Saša Dev: vodstvo po občasni razstavi	2	20
občasni	Predavanje 'Sedem začimb, ki spodbujajo učenje' za starše in delavnica 'Skrivnosti Plečnikovega vrta' za otroke	1	8
občasni	Glasbeni večer na Plečnikovem vrtu z vokalno skupino Katice	1	250
občasni	Čebelja pot	2	42
občasni	Bart Lunenburg: pogovor z umetnikom in umetniška intervencija	1	9
SKUPAJ		102	1.550
CUKRARNA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb

občasni	Knjižnica padlih solz – klasično vodstvo	1	16
občasni	Bienale – klasično vodstvo	2	32
občasni	Scenariji za soobstoje – klasično vodstvo	3	10
občasni	Plastenja – klasično vodstvo	4	66
občasni	Valovi in pogledi in Popolna tenzija – klasično vodstvo	26	167
občasni	Razširjeni vid – klasično vodstvo	25	322
stalni	Zgodovina Cukrarne – klasično vodstvo	31	608
občasni	Stoječe valovanje – klasično vodstvo	17	107
občasni	Delavnica z Dragico Čadež	1	16
občasni	Aksioma – predavanje Ljubki akcelerationizem v Ljubljani	1	30
občasni	Aksioma – predstavitev publikacije Domna Ograjenška in Maksa Valenčiča	1	34
občasni	Clockwork Voltage Festival	1	95
stalni	Jazz ARS All Stars	8	869
občasni	Koncert Kamizdat Rentgen: Sujevera, Umdhlebi	1	67
občasni	Koncert Smrt boga in otrok: Nemoč	1	400
občasni	Konferenca IETM (gostovanje Glej gledališče)	1	40
stalni	Ljubljana Art Weekend – okrogla miza	1	50
stalni	Ljubljana Art Weekend – pogovor kuratorji : umetniki	1	16
občasni	Novinarska konferenca Art Vital	1	19
občasni	Novinarska konferenca Razširjeni vid	1	19
občasni	Novinarska konferenca Šejla, Adrian, Tobias	1	14
občasni	Pogovor z Apolonijo Šuštaršič	1	13
občasni	Pogovor z Niko Autor	1	15
občasni	Predavanje in performans Karikis in Sipert	1	45
občasni	Predstavitev revije Cukr #5	1	32
občasni	Predstavitev revije Cukr #6	1	50
občasni	Sonica 2024	1	190
občasni	Sound Explicit 2024	1	127
občasni	Predstava Takorekoč	6	161
občasni	Festival Topot	7	345
stalni	Večer družabnih iger	6	208
občasni	Večerja z Marino Abramović	1	45
občasni	Koncert Clockwork Voltage	1	200

občasni	Postavljanje, delavnica z Andrejem Štularjem	1	100
občasni	INDIGO 2024: Mitch Paone	1	100
občasni	INDIGO 2024: Alexandra Midal	1	80
občasni	INDIGO 2024: Grey Area, odprtje projekta	1	120
občasni	INDIGO 2024: Noitu	1	90
občasni	INDIGO 2024: Lyra Pramuk	1	189
občasni	INDIGO 2024: Tim Hecker	1	170
občasni	INDIGO 2024: Kristian Novak & Aljoša Pužar	1	120
občasni	INDIGO 2024: Rick & Claire Farin	1	110
občasni	INDIGO 2024: Linda Van Deursen	1	120
občasni	INDIGO 2024: Mladen Dolar & Peter Szendy	1	180
občasni	INDIGO 2024: Rick Farin	1	100
občasni	INDIGO 2024: Iglooghost	1	80
občasni	INDIGO 2024: Slavoj Žižek & Luka Mesec	1	250
občasni	INDIGO 2024: GABI98 b2b MSN GF	1	100
občasni	INDIGO 2024: Loraine James	1	140
občasni	INDIGO 2024: Olof Dreijer	1	140
občasni	Pogovor Aljoša Pužar + Kristian Novak	1	87
občasni	Riso Paradiso - Sedmina	1	80
SKUPAJ		176	6.784
MESTNA GALERIJA LJUBLJANA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb
občasni	Okrogla miza: So_obstoj	1	17
občasni	Pogovor z umetniki: So_obstoj	1	19
občasni	Presečišče med filmom in slikarstvom	1	49
občasni	Vodstvo po razstavi Robert Černelč: Medprostori	4	48
občasni	Predstavitev kataloga in vodstvo po razstavi Robert Černelč: Medprostori	1	15
občasni	Vodstvo po razstavi Mladen Stropnik: Adijo pecivo	6	47
občasni	Pogovor z umetnikom: Mladen Stropnik	1	15
občasni	Pogovor z umetnicami in umetniki: Različnosti	1	18
občasni	Vodstvo po razstavi Različnosti	5	76
občasni	Predstavitev kataloga in srečanje z umetniki: Različnosti	1	20

občasni	Vodstvo po razstavi Tomaž Furlan: Mati vseh bojev	2	25
SKUPAJ		24	349
GALERIJA JAKOPIČ			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb
občasni	Voden ogled: Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950, javna vodstva (obe lokaciji)	34	486
občasni	Voden ogled: Slovenske umetnice v obdobju 1850–1950	5	93
občasni	Strokovni posvet s poznavalci, skrbniki in lastniki gradiva o fotografijah	1	41
vsakoletni	Od blizu 2024, uvodna delavnica	1	23
vsakoletni	Od blizu 2024	celoletni program, mesečno	21
občasni	Slovenski dnevi knjige: voden ogled: Klavdij Sluban. Nekje drugje, tukaj	1	15
občasni	Voden ogled: Klavdij Sluban. Nekje drugje, tukaj (javno vodstvo)	16	169
občasni	Voden ogled: Klavdij Sluban. Nekje drugje, tukaj	12	147
vsakoletni	Dvodnevna delavnica Cianotipije	2	31
občasni	V Galeriji Jakopič o družbenih vprašanjih podnebne krize za radijsko igro Zbirno mesto	1	30
občasni	Projekcija kratkometražcev o protestih ob svetovnem dnevu AV dediščine	1	14
občasni	Voden ogled: Naša last. Slovenska protestna fotografija 2020–2022 (najavljene skupine)	5	73
občasni	Voden ogled: Naša last. Slovenska protestna fotografija 2020–2022. (javni program)	13	125
občasni	Sprehod po prizoriščih protestov s fotografi in kuratorjema	1	20
občasni	Protest in pravice	1	19
SKUPAJ		94	1.307
GALERIJA VŽIGALICA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb
občasni	Vodstvo z umetnikom The Miho Artnakom in kuratorjem Janijem Pirnatom	3	50

občasni	Slovenski dnevi knjige: predstavitev monografije Dominika Mahniča, Krmiljenje čopiča	1	14
občasni	Predstavitev monografije Dominika Mahniča, Krmiljenje čopiča	1	17
občasni	Vodstvo s kuratorjem Janijem Pirnatom in umetniki po Tubolju	1	15
občasni	Ljubljana Art Weekend: Ob kavi o tem, kako je Mestni muzej dobil nov mural	1	7
občasni	Vodstvo s kolesom po Svetlobni gverili	8	120
občasni	Vodstvo po Toplicah z umetnikom Matejem Stupico in kustosom Janijem Pirnatom	11	210
občasni	Vodeni ogled razstave z umetnikom Johnom Feknerjem	3	47
SKUPAJ		29	480
VILA ZLATICA			
		realizacija 2024	
Status	Program	Št. ponovitev	Št. oseb
stalni	Hribarjeva Ljubljana	15	105
stalni	Zgodovina ljubezni	9	37
stalni	Lilij Novy	4	20
stalni	Obisk Vile Zlatice	10	91
SKUPAJ		38	253
PROGRAM SKUPAJ:		709	14.042

ODNOSI Z JAVNOSTMI IN TRŽENJE

V Muzeju in galerijah mesta Ljubljane vsak razstaveni projekt, dogodek ali aktivnost spremlja skrbno načrtovano in premišljeno delo na področju trženja in odnosov z javnostmi. Pri oblikovanju naših strategij se vedno prilagajamo specifičnim potrebam posameznega projekta ter ciljnim skupinam, ki jih želimo doseči.

Za večje razstavne projekte pripravljamo celovite komunikacijske strategije, ki ne zajemajo le promocije dogodkov, temveč vključujejo tudi različne spremljevalne aktivnosti. Te obsegajo družinske programe, dneve popularizacije ter privlačne marketinške kampanje, ki jih skrbno prilagodimo različnim demografskim skupinam.

Naš cilj je doseči široko in raznoliko občinstvo ter hkrati krepiti prepoznavnost in ugled MGML kot pomembnega kulturnega središča. Načrtovanje in izvedba naših komunikacijskih aktivnosti sta zasnovana tako, da privabljata in navdušujeta obiskovalce ter ustvarjata trajen vtis. Želimo si, da v MGML gradimo prostor povezovanja in ustvarjalnosti.

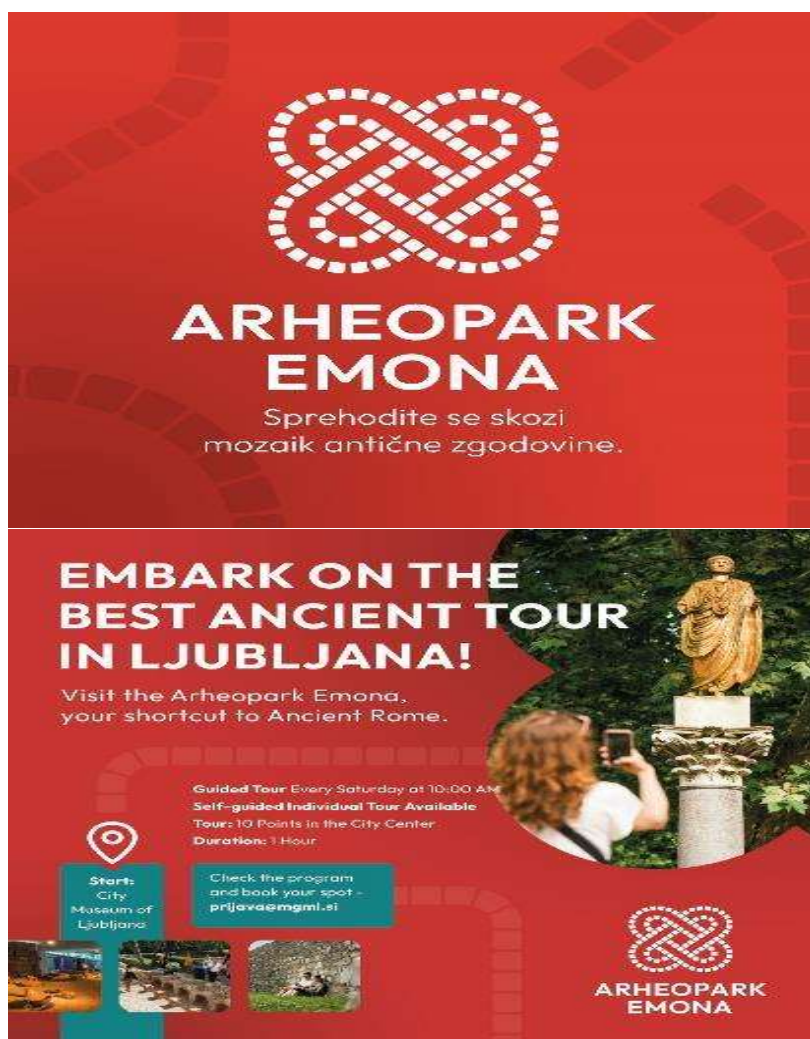
IZPOSTAVLJENI PROJEKTI

1. SVEŽA IDENTITETA ZA ARHEOPARK EMONA: PRENOVA, KI POVEZUJE ZGODOVINO IN SODOBNOST

Prenovljena celostna grafična podoba Arheoparka Emona je v letu 2024 dobila sodobno in osveženo identiteto, ki združuje bogato zgodovino ter privlačno vizualno komunikacijo. Nova podoba parka odraža spoštovanje arheološke dediščine, hkrati pa nagovarja širšo javnost s svežim, dostopnim in vizualno privlačnim pristopom.

Kot študijo primera smo proces prenove in oblikovanja podobe predstavili tudi na konferenci ICOMOS Slovenija in prejeli pozitiven odziv strokovne javnosti. Nova grafična podoba Arheoparka Emona tako ne predstavlja le osvežitve vizualne identitete, temveč tudi primer dobre prakse, kako lahko kulturna dediščina komunicira s sodobnim obiskovalcem.

Z novo podobo želimo še bolj učinkovito poudariti pomen in vrednost arheološke dediščine Emone, hkrati pa ustvariti edinstveno izkušnjo za vse obiskovalce.

Nova podoba Arheoparka Emona

KREPITEV VKLJUČEVANJA IN PARTNERSTEV OB RAZSTAVI PROSTORI GIBANJA: 40 LET LGBT SKUPNOSTI V LJUBLJANI

V okviru razstave *Prostori gibanja: 40 let LGBT skupnosti v Ljubljani* smo izkoristili priložnost za širše povezovanje s partnerji in novimi ciljnimi skupinami. MGML se je pridružil mreži 60 podjetij in ustanov po Sloveniji ter v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana prejel certifikat **LGBT prijazno podjetje**, kar utrdjuje našo zavezanost k vključevanju in enakopravnosti.

Projekt je omogočil pridobivanje donacij in sponzorstev, s čimer smo okrepili možnosti za dolgoročna partnerstva. Poleg tega je **MGML kot ustanovna članica postal del prvega LGBT+ Business Network-a v Sloveniji**, ki povezuje podjetja in organizacije, zavezana k pravicam in vključevanju LGBTIQ+ oseb ter ustvarjanju bolj vključujočega poslovnega okolja. Pri promociji smo prvič sodelovali tudi z OGAE klubom Slovenija, kar je dodatno obogatilo naš doseg.

Januarja smo lansirali spletno stran 40LGBT.SI, prek katere smo zbrali več kot 80 enot gradiva o zgodovini LGBT skupnosti, vključno s fotografijami, izpovedmi, zapisi in dokumentacijo. Spletno mesto je skozi leto služilo kot koledar dogodkov ob praznovanju obletnice LGBT skupnosti v Ljubljani, v letu 2025 pa bo preoblikovano v spletni arhiv – časovno kapsulo, ki bo ohranjala ključne trenutke in vsebine razstave ter spremljajočih dogodkov.

Z vsemi temi dosežki smo okrepili našo vlogo pri promociji vključevanja, hkrati pa postavili temelje za nadaljnjo podporo enakopravnosti in kulturne dediščine LGBT skupnosti.

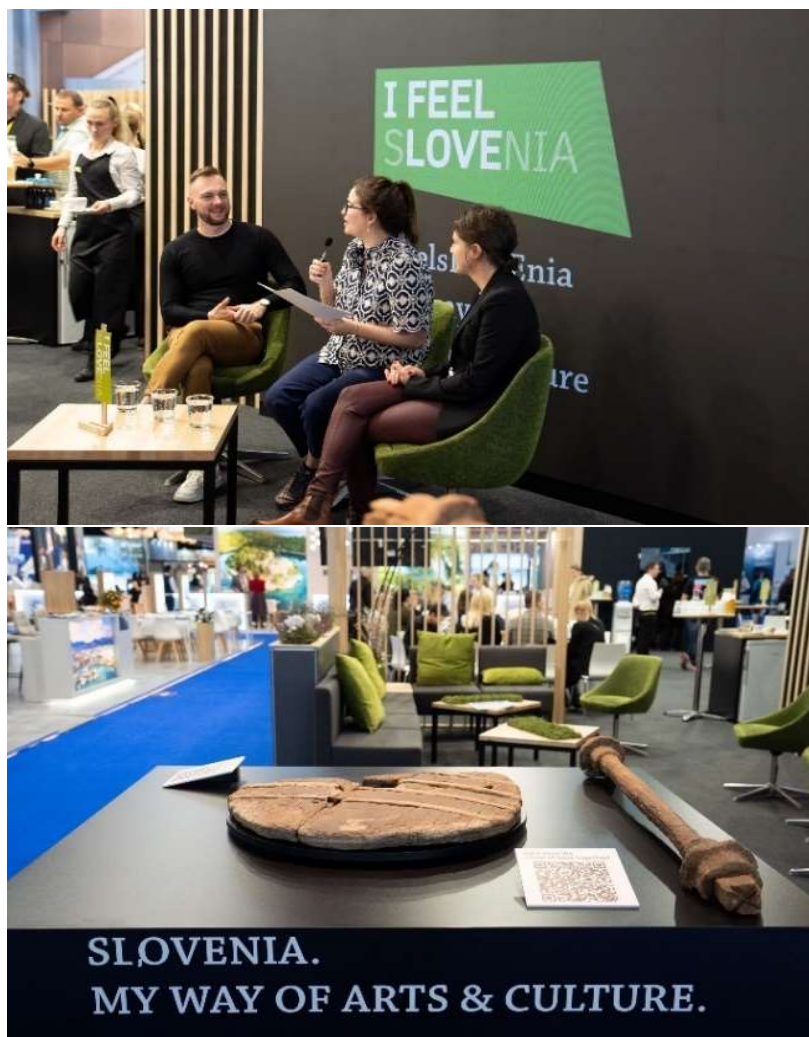
MGML je prejel certifikat LGBT prijazno podjetje; foto: Nejc Kovačič

KREPITEV SODELOVANJA S TURISTIČNIM SEKTORJEM ZA GLOBALNO PREPOZNAVOST MGML

MGML je v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo (STO) okrepil prepoznavnost svojih vsebin in programa na domačih in tujih trgih prek njihovih promocijskih mrež. Na sejmu WTM London smo igrali osrednjo vlogo na stojnici Feel Slovenia, kjer smo ekskluzivno predstavili najstarejše leseno kolo z osjo na svetu, kar je vzbudilo izjemno zanimanje. Ob tem smo posneli podkast o kulturni ponudbi Ljubljane z eno najvplivnejših vlogerk v Združenem kraljestvu ter organizirali ključne sestanke s tour-operaterji in turističnimi agencijami za dolgoročna partnerstva. Naša tiskana gradiva so bila izpostavljena na stojnici Turizma Ljubljana, kjer smo se kot edini predstavili kot samostojni ponudniki.

Program MGML, vključno z razstavo Art Vital, Mestnim muzejem Ljubljana, Plečnikovo hišo in Cukrarno, je dosegel globalno občinstvo prek objav v prestižnih medijih, kot so Le Monde, Le Figaro, National Geographic Traveler, Der Standard, Kurier in Guardian. S temi dosežki smo utrdili

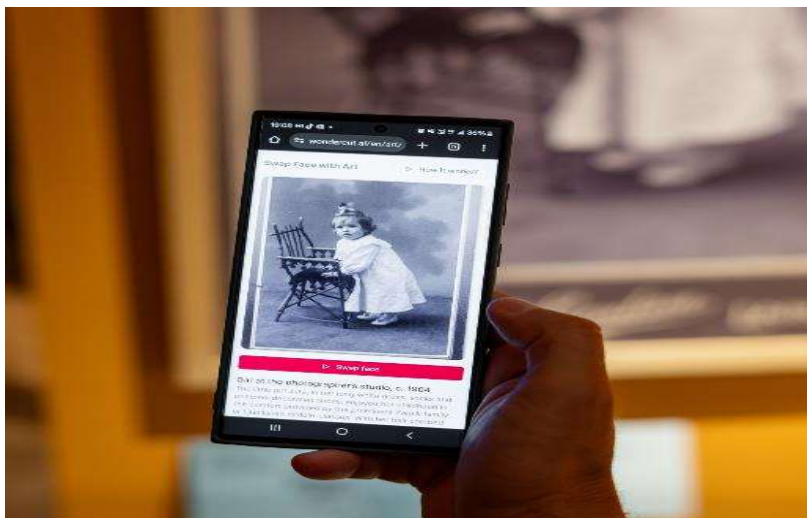
svoj položaj kot pomemben akter na področju kulturnega turizma in slovensko dediščino uspešno postavili na svetovni zemljevid.

Izpostavitvev MGML na sejmu WTM London; foto: Nejc Kovačič

AI PORRETI

V sodelovanju z Narodno galerijo smo kot prvi med slovenskimi muzeji in galerijami v razstavne projekte vključili tehnologijo umetne inteligence (AI), s čimer smo obiskovalcem ponudili interaktivno izkušnjo in možnost aktivnega sodelovanja. Ta inovativni pristop omogoča dodatno promocijo naših razstavnih vsebin na družbenih omrežjih, kjer obiskovalci delijo svoje izkušnje in s tem širijo doseg razstav. Statistika uporabe potrjuje izjemno zanimanje, saj beležimo od 10 do 40 skeniranj na dan, kar kaže na uspešen preplet tradicije in sodobnih tehnologij v naši muzejski ponudbi.

Uporaba AI na razstavi *Od korzeta do žaketa*; foto: Nejc Kovačič

ŽAKLJI KROMPIRJA

V okviru razstave *Od korzeta do žaketa* smo v sodelovanju z agencijo DROM izkoristili viralen trenutek z Žakljevim krompirjem in preko platforme TikTok na inovativen način nagovorili mlajšo publiko. Razstavo smo mladim približali s svežim pristopom ter jih hkrati povabili v muzej na izmenjevalnico oblačil, kar je pripomoglo k večjemu obisku in širši promociji.

Atrij muzeja smo popestrili z interaktivno foto-intervencijo, kjer so se obiskovalci lahko fotografirali in delili svojo izkušnjo razstave na družbenih omrežjih, s čimer smo še dodatno razširili prepoznavnost razstave.

Za nadgradnjo osnovne ideje, uspešno organizacijo medgeneracijske izmenjevalnice oblačil in aktualizacijo vsebine razstave v **muzeju smo skupaj z agencijo DROM prejeli dve srebrni nagradi na prestižnem oglaševalskem festivalu SOF**. S tem projektom smo dokazali, da lahko z inovativnimi pristopi kulturno dediščino povežemo z aktualnimi trendi in pritegnemo raznoliko občinstvo.

Z EVROVIZIJSKEGA ODRA V MESTNI MUZEJ

V sklopu razstave *Od korzeta do žaketa* in letošnjega programa Arheoparka Emona smo skupaj s pevko Raiven in modno oblikovalko Aniko Oparo pripravili posebno predstavitev njenega evrovizijskega kostuma. S tem smo na svež in zanimiv način povezali dediščino Emone z modernim glasbenim svetom ter oblačilno kulturo. Dogodek je pokazal, kako lahko zgodovino povežemo s sodobnostjo in jo približamo ljudem na privlačen in dostopen način.

ALUMNI MGML

Ustanovili smo ALUMNI klub, ki združuje naše nekdanje sodelavce in jim ponuja priložnost, da ostanejo povezani z muzejem. Namen kluba je organizacija letnih srečanj, kjer se lahko člani družijo, delijo svoje izkušnje in iščejo nove možnosti za sodelovanje. Hkrati pa ta srečanja omogočajo povezovanje muzejskega programa z novimi partnerji, kar odpira vrata za sveže ideje in skupne projekte.

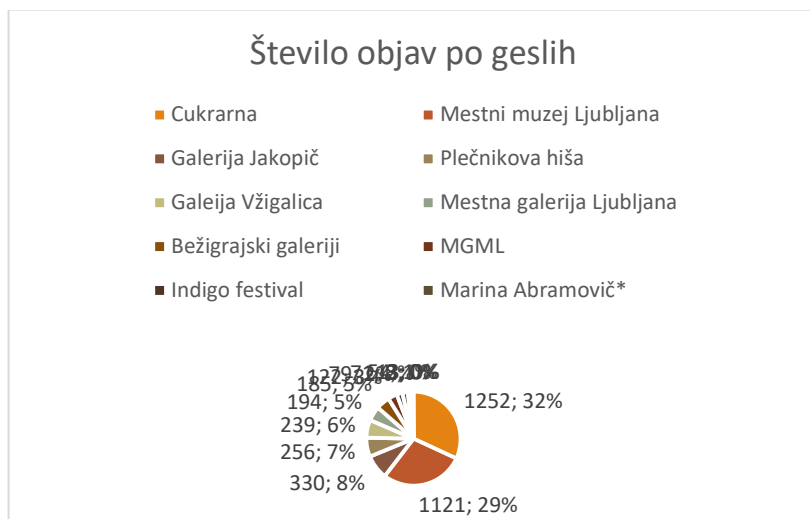

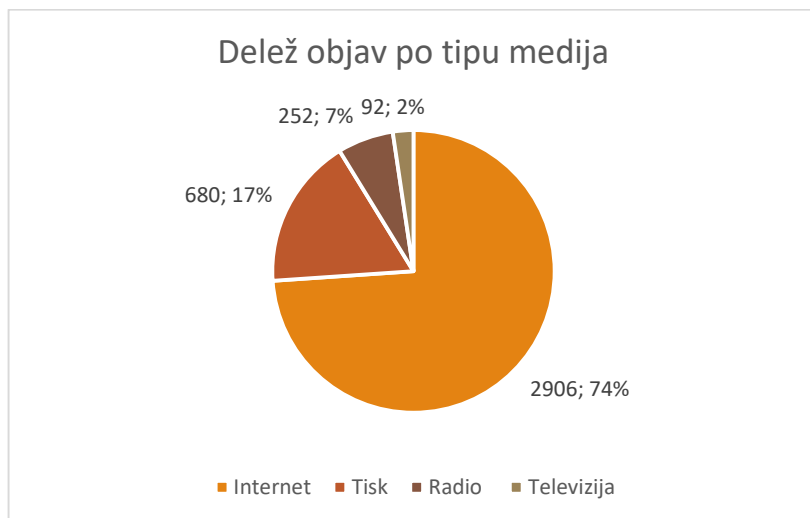
ANALIZE

MEDIJSKE OBJAVE

Analiza medijskih objav kaže, da sta medijsko najbolj izpostavljeni lokaciji Cukrarna (1.252 omemb) in Mestni muzej Ljubljana (1.121 omemb), kar nakazuje na močno prisotnost in zanimanje javnosti za njune programe. Sledijo Galerija Jakopič (330), Plečnikova hiša (256) in Galerija Vžigalica (239). Med dogodki in posamezniki sta Indigo festival (79) in Marina Abramović (71) pritegnila občutno pozornost v medijih, kar pripisujemo mednarodni prepoznavnosti umetnice ter gostujočim predavateljem in glasbenikom na festivalu. Blaž Peršin, direktor MGML, beleži 54 omemb, medtem ko so druge osebnosti iz muzejske mreže (Marija Skočir, Alenka Gregorič, Martin Horvat ...) manj zastopane, kar je razumljivo glede na njihovo vpetost na posameznih projektih.

Podatki potrjujejo uspešno medijsko vidnost razstav in dogodkov, mednarodna sodelovanja in povezovanja pa dodatno krepijo prepoznavnost Muzeja in galerij mesta Ljubljane v širšem (medijskem) prostoru.

E-NOVICE

Splošno	Stanje na 31. 12. 2020	Stanje na 31. 12. 2021	Stanje na 31. 12. 2022	Stanje na 31. 12. 2023	Stanje na 31. 12. 2024	Število novih naročnikov v enem letu
Bežigrajska galerija	780	1.002	1.109	1.272	1.365	+93
Cukrarna	132	1.282	1.870	2.253	2.609	+356
Galerija Jakopič	1.075	1.356	1.577	1.747	1.852	+105
Galerija Tobačna	1.082	1.341	Zaprta lokacija	Zaprta lokacija	Zaprta lokacija	/
Galerija Vžigalica	595	834	1.068	1.216	1.320	+104
Mestna galerija Ljubljana	1.116	1.443	1.697	1.846	1.984	+138
Plečnikova hiša	501	804	1.150	1.307	1.432	+125
Mestni muzej Ljubljana	633	987	1.382	1.557	1.749	+192
E-novice	1.751	2.128	2.370	2.503	2.666	+163
Dvomesecnik	53	175	365	547	773	+226
Družinski programi	1.203	1.335	1.465	1.714	1.850	+136

Podatki prikazujejo konstantno rast števila naročnikov in obiskovalcev različnih programov ter lokacij MGML v obdobju od leta 2020 do 2024. Cukrarna je dosegla izjemen skok, saj je število naročnikov naraslo s 132 v letu 2020 na 2.609 v letu 2024, kar predstavlja največjo rast med vsemi lokacijami. Prav tako je tiskani dvomesečnik MGML doživel pomemben porast, saj se je število naročnikov v istem obdobju povečalo s 53 na 773.

Galerije, kot so Bežigrajska galerija, Galerija Jakopič in Mestna galerija Ljubljana, ter Plečnikova hiša so zabeležile stabilno in konstantno rast števila naročnikov. Družinski programi so prav tako pokazali pozitiven trend, dosegli so 1.850 naročnikov do leta 2024.

Galerija Tobačna je po letu 2021 prenehala delovati, zato ni več beležila novih naročnikov. Na področju digitalnih kanalov so e-novice vztrajno pridobivale nove naročnike, in sicer z 1.751 v letu 2020 na 2.666 v letu 2024.

Skupni trend kaže na uspešno delo MGML pri privabljanju občinstva in prilagajanju programov njihovim interesom. Posebej opazna je izjemna rast pri Cukrarni in dvomesečniku, kar potrjuje učinkovitost novih vsebin in privlačnih marketinških pristopov. Te številke odražajo rast vpliva MGML na področju kulturnega programa in digitalnega dosega.

DRUŽBENA OMREŽJA

FACEBOOK	31. 12. 2020	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2024	Prirast v enem letu
Mestni muzej Ljubljana	2.462	4.088	4.997	5.571	6.212	+574
Plečnikova hiša	2.526	3.460	4.617	4.941	5.191	+324
MGML	4.170	4.430	4.861	5.302	5.418	+441
Vila Zlatica	/	135	230	314	345	+84
Cukrarna	150	3.761	6.405	7.581	8.354	+1.176
Mestna galerija Ljubljana	4.618	4.783	5.718	5.983	6.130	+265
Galerija Jakopič	2.033	2.078	2.320	2.541	2.948	+407
Galerija Vžigalica	1.075	1.209	1.500	1.644	1.946	+302
Arheopark Emona	1.228	1.267	1.382	1.424	1.460	+42

INSTAGRAM	31. 12. 2020	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2024	Prirast v enem letu
Mestni muzej Ljubljana	1.024	1.681	2.010	2.481	3.040	+559

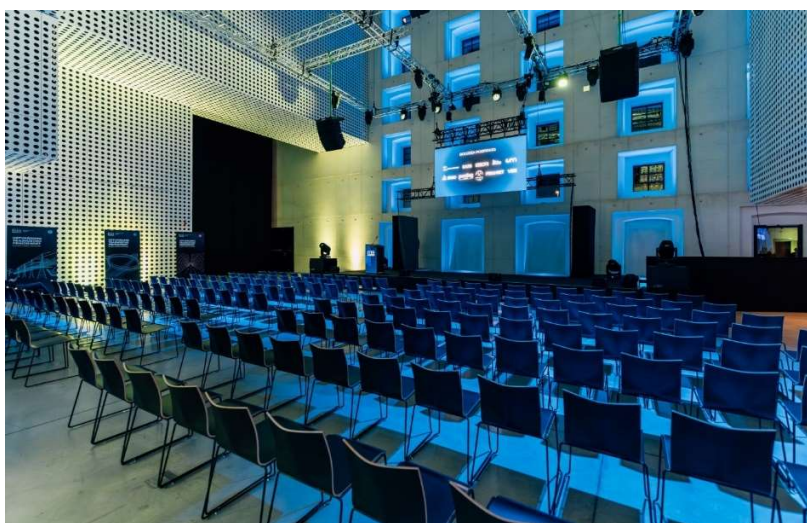
Plečnikova hiša	884	1.229	1.567	1.756	2.065	+309
Cukrarna	/	3.714	5.877	7.533	8.990	+1.457
Galerija Jakopič	/	/	2.339	2.680	2.928	+248
Galerija Vžigalica	/	/	1.110	1.367	1.616	+249
Vila Zlatica	/	/	198	250	291	+41
Mestna galerija Ljubljana	/	/	2.801	3.152	3.473	+321
Arheopark Emona	/	/	/	/	101	+101

MGML beleži stabilno rast na Facebooku in Instagramu, pri čemer izstopa **Cukrarna** kot profil z najhitreje rastočim številom sledilcev. **Mestni muzej Ljubljana, MGML, Plečnikova hiša in Galerija Jakopič** prav tako uspešno širijo svojo bazo spletnih sledilcev. Rast sledi splošnemu trendu povečanega zanimanja za kulturne vsebine na spletu, pri čemer vizualno privlačne vsebine (fotografije z razstav, zanimivosti iz ozadja pripravljanja razstav, izjave sodelujočih) in sodobni pristopi prinašajo najboljše rezultate. Manjša rast pri **Arheoparku Emona** in **Vili Zlatica** nakazuje priložnosti za nadaljnji razvoj digitalne strategije in aktivnejše nagovarjanje občinstva.

ORGANIZACIJA DOGODKOV

V Muzeju in galerijah mesta Ljubljane ponujamo možnost najema prostorov, predvsem v Mestnem muzeju Ljubljana in Cukrarni, ki s svojo edinstveno zgodovinsko in arhitekturno vrednostjo ustvarjata popolno okolje za različne dogodke. Prostore oddajamo tako podjetjem kot nevladnim in kulturnim organizacijam, pri čemer slednjim omogočamo ugodnejše pogoje – pokrijejo le osnovne stroške najema.

Na ta način podpiramo lokalno kulturno in nevladno sfero ter omogočamo večjo dostopnost in raznolikost dogodkov. Hkrati Mestni muzej in Cukrarna ohranjata svojo vlogo prestižnih lokacij, kjer se prepletata kultura in skupnost, kar prispeva k širšemu sodelovanju in razvoju programov.

Letu 2024 je Cukrarna gostila 17 poslovnih dogodkov, od tega 6 v prvi polovici leta in 11 v drugi. Ti dogodki so skupaj privabili 1.491 obiskovalcev, kar potrjuje uspešno trženje prostorov za različne komercialne namene. Poleg tega je Cukrarna sodelovala z nevladnimi organizacijami in gostila 14 njihovih dogodkov, pri čemer so 4 potekali v prvi polovici leta, 10 pa v drugi. Ti dogodki so pritegnili kar 3.001 obiskovalca, kar poudarja pomembno vlogo Cukrarne pri podpori neprofitnim dejavnostim in sodelovanju z lokalno skupnostjo.

V letu 2024 je Mestni muzej Ljubljana gostil 11 profitnih dogodkov, pri čemer je bilo 8 izvedb v prvi polovici leta in 3 v drugi. Ti dogodki so skupaj pritegnili 970 obiskovalcev, kar kaže na uspešno uporabo muzeja za komercialne namene.

Poleg tega je muzej omogočil izvedbo 65 dogodkov nevladnih organizacij, od tega 32 v prvem polletju in 33 v drugem. Ti dogodki so privabili kar 5.666 obiskovalcev, kar potrjuje vlogo muzeja kot odprtega in dostopnega prostora za neprofitne dejavnosti in podporo kulturnemu sektorju.

Med dogodki so bili koncerti najuspešnejši, saj so s 30 izvedbami privabili kar 3.161 obiskovalcev. Tudi sprejemi so bili priljubljeni, saj so na 20 dogodkih zabeležili 1.778 obiskovalcev, konference pa so s 17 izvedbami dosegle 1.146 obiskovalcev. Dodatno so obisk popestrili dogodki, kot so okrogle mize, predavanja in manjši dogodki, kot so poroke.

V letu 2024 sta Mestni muzej Ljubljana in Cukrarna znova potrdila svojo vlogo kot ključni prizorišči za širok spekter dogodkov, ki združujejo kulturno, družbeno in poslovno sfero. Mestni muzej Ljubljana je privabil skupno 6.636 obiskovalcev, medtem ko je Cukrarna gostila 4.492 obiskovalcev. Oba prostora sta s svojo raznolikostjo in prilagodljivostjo omogočila uspešno sodelovanje med komercialnimi naročniki in nevladnimi organizacijami, kar ju utrjuje kot pomembni točki za povezovanje skupnosti in krepitev sodelovanja na različnih ravneh. Skupaj dokazujeta, da lahko kulturne ustanove presežejo svojo osnovno funkcijo in postanejo središča ustvarjalnosti, sodelovanja in širšega družbenega vpliva.

TRGOVINA

Vse naše muzejsko-galerijske trgovine so zveste ljubljanski zgodovinski in umetniški identiteti, saj ponujajo široko paleto izdelkov, ki odražajo bogato kulturno dediščino Ljubljane, hkrati pa tudi bogato sodobno umetnostno produkcijo v mestu. V letu 2024 smo imeli na prodajnih mestih MGML kar 801 različnih izdelkov od publikacij, katalogov, replik, spominkov, izdelkov uporabne umetnosti do drugih tržno zanimivih artiklov. V prodajo smo dali 34 novih artiklov/publikacij javne službe ter 68 novih artiklov iz naslova komisijske prodaje.

SODELOVANJE NA KNJIŽNIH OZIROMA TURISTIČNIH SEJMIH

Sodelovanje na sejmu Alpe-Adria. MGML je s promocijskim materialom in prodajnimi artikli (katalog Ljubljana. Zgodovina. Mesto., Zastava 750 in steklenica Muzejska voda) sodeloval na stojnici Turizma Ljubljana.

PREDSTAVITE PUBLIKACIJ NA 29. SLOVENSKIH DNEVIH KNJIGE V LJUBLJANI

Med 7. in 9. junijem 2024 smo se z izbranimi publikacijami MGML udeležili knjižnega sejma v okviru 29. Slovenskih dnevor knjige v Ljubljani, ki so potekali pod sloganom *Na preži*. Na sejmski stojnici smo obiskovalcem predstavili skoraj 30 različnih naslovov, vključno s takrat svežo številko revije *Cukr*, ter ponudili 15-odstotni sejmski popust na aktualne obrazstavne monografije in druge publikacije, izdane v zadnjih petih letih. Na sejmskem odru smo organizirali dve predstavitvi – fotomonografijo *Nekje drugje, tukaj* je predstavila dr. Marija Skočir, prvo monografsko publikacijo Galerije Vžigalica *Dominik Mahnič: Krmiljenje čopiča* pa sta predstavila umetnik Dominik Mahnič in sourednik Jani Pirnat, moderirala je Maja Čehovin Korsika. Sodelovanje na sejmu je prispevalo k večji prepoznavnosti založniške dejavnosti MGML ter omogočilo vzpostavlanje novih stikov z bralci in strokovno javnostjo.

Predstavitev MGML na Slovenskih dnevih knjige; foto: Maja Korsika

SODELOVANJE NA ČAROBNEM DNEVU V VOLČJEM POTOKU.

V nedeljo, 1. septembra 2024, je v Arboretumu Volčji Potok potekal Čarobni dan, največji enodnevni družinski dogodek v Sloveniji z več kot 20.000 obiskovalci. Prireditev je družabne in dobrodelne narave, namenjena predvsem družinam, ki želijo aktivno preživeti svoj prosti čas na različnih plesnih, ustvarjalnih, jezikovnih, športnih, glasbenih in drugih otroških delavnicah.

Program je pospremila tudi pestra ponudba na stojnicah, kjer smo se predstavili z nagradno igro s kolesom sreče za otroke in jim predstavili naše programe.

POZDRAV BRUCEM IN BRUCKAM NA KONGRESNEM TRGU OB ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA
Univerza v Ljubljani (UL) je skupaj s Študentskim svetom UL (ŠS UL) pripravila tradicionalni dogodek Pozdrav bruckam in brucem s pestrim glasbenim programom in predstavitvami na stojnicah. Na 50 stojnicah, razprostrtih po Kongresnem trgu, so se predstavili posamezni študentski sveti članic UL, občudijske dejavnost in kulturne organizacije, inštitucije in društva, ki so obiskovalke in obiskovalce seznanile o dogajanju na področju kulture v prestolnici. Na stojnici MGML so se študentje seznanili z našim programom, ko so se prijavi na naše spletne novice, pa so lahko zavrteli tudi kolo sreče.

SODELOVANJE V EVROPSKIH IN MEDNARODNIH PROJEKTIH

OPEN ATELIER

V okviru evropskega projekta Open Atelier smo v letu 2024 izvedli vrsto aktivnosti: februarja smo aktivno sodelovali na delavnici, ki so jo za študente organizirali na fakulteti Politecnico Milano (predstavitev Plečnikove hiše in mentorsko svetovanje ekipam). Nadaljevali smo z organizacijo in izvedbo Izkušnje 1 oz. »Experience 1« in aprila v Plečnikovi hiši organizirali ustvarjalni hekaton Plečnikova Ljubljana. Na dogodek smo povabili mlade ustvarjalce z različnih področij, ki so skozi delavniško izkušnjo, predavanja in mentorstvo v ekipah pripravili predloge za prenovo oz. dopolnitev dela stalne razstave v Plečnikovi hiši, ki se navezuje na Plečnikovo Ljubljano. Rezultati hekatona so nas presenetili v izredno pozitivnem smislu – tako v številu udeležениh (6 ekip), kot tudi v kakovosti idej mladih ustvarjalcev.

Zmagovalci ustvarjalnega hekatona v Plečnikovi hiši; foto: Blaž Gutman/MGML

Spomladi smo slovenski javnosti skomunicirali digitalni kreativni natečaj v organizaciji PoliMi, v okviru katerega smo iskali kreativne načine, kako lahko tudi s pomočjo dediščine, ki jo hranimo muzeji, udeležujemo cilje trajnostnega razvoja.

Septembra pa smo sodelovali na mednarodni delavnici v Benetkah. S ciljem ustvariti nove participativne muzejske izkušnje in z njimi nagovoriti mlade obiskovalce, je osrednji del 6-dnevne delavnice zavzemalo sodelovanje med štirimi evropskimi muzeji in ustvarjalnimi študenti italijanske univerze Politecnico Milano (PoliMi). Ti so se v manjših skupinah posvečali izbranim fotografijam, ki smo jim jih predstavniki muzejev podrobno predstavili. Študenti so pod mentorstvom italijanske ilustratorke in umetnice Mare Cerri muzejske fotografije izvirno preoblikovali in jih povezali v skupno zgodbo, katere rezultat je bil kratek video, ki je predstavil zgodbo iz muzeja, ki se je mladih najbolj dotaknila. Mednarodna delavnica se je zaključila s predstavitvijo projekta Open Atelier in posebno sejo na Beneškem bienalu. Tam so razglasili

zmagovalce mednarodnega digitalnega natečaja, ki ga je v okviru projekta organizirala PoliMi, in predstavili njihova nagrajena dela, ki so na kreativne načine s pomočjo dediščine, ki jo hranimo muzeji, opozarjala na cilje trajnostnega razvoja OZN.

Poleg tega smo se udeležili in aktivno sodelovali na vseh digitalnih sestankih in delavnicah projekta (april, julij, november, december) ter skupaj s partnerji snovali Izkušnjo 2 oz. »Experience 2« – aktivnost, ki jo bomo izvedli v letu 2025. V okviru projekta smo izvedli tudi vse druge načrtovalno-organizacijsko-komunikacijske obveznosti.

HISTOGENES

V letu 2024 smo dobili delne/preliminarne rezultate dveh mednarodnih projektov, ki se ukvarjata s preučevanjem a-DNA. Prvi je postdoktorski projekt Susanne Sawyer (University of Vienna), drugi pa Histogenes (<https://www.histogenes.org/>). Nadaljnje delo je sinergija teh rezultatov z arheološkimi in bioarheološkimi podatki in priprava za objavo.

MEDNARODNA KONFERENCA CREMATIONS IN ARCHAEOLOGY

V sodelovanju z Oddelkom za arheologijo, Dolenjskim muzejem Novo mesto in Narodnim muzejem Slovenije je Mestni muzej Ljubljana soorganiziral in gostil mednarodno konferenco Cremations in archaeology (CIA), na kateri je bila dr. Bernarda Županek udeležena tudi kot soavtorica enega od predavanj.

TALKING HEADS

Projekt obravnava pomen vključevanja novih tehnologij, kot je umetna inteligenca, v kulturno dediščino, ki predstavlja izjemno točko srečanja za sodelovanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev. Njegova vrednost leži v potencialu pripovedovanja zgodb, ki jih ponuja. Predlog projekta bo obravnaval izziv, s katerim se soočajo evropski kulturni in ustvarjalni sektorji (ccs) pri prehodu na digitalno raven, ter hkrati izziv vključevanja občinstva glede na njihove interese in spreminjajoče se vedenje (predvsem milenijcev in generacije z), ki iščejo edinstvena doživetja. V letu 2024 smo pričeli z uvodnimi aktivnostmi.